Vinũ	*Hornum, novel-lum, bornotinum*	Ez idei
	Austerum	Savanyu
	Asperum	Vad
	Molle, lene	Lagy
	Primæ notæ, generosum	Fő
	Odoratum	Szagos
	Fragrans	Jo illatu
	Torculatum	Saytolt
	Tenue	Vekony
	Fugiens, ſſiſſum	Nyulo
	Firmum, conſiſtẽs	Allo
	Forte, potens	Erős
	Craſſum	Sűrű
	Vehemens	Fő bantó, fő fajo
	Inveteratum vetus, vetulum	Oo
	Candidum	Tiſzta feyer
	Purpureum	Vőrős
	Rubellum	Kaſtely
	Medium	Tiſzta izen valo
	Præcox, Prelaganeum	Eleve ſedet
	Novellum	uy
	Facatum, vinaceũ	Törköly, ſöpros
	Defæcatum	Meg forrot
	Secundarium	Lőre, maslas

Bor

	Bimum	Tavali
	Trimum	Harmadevi
	Dilutum	Vizes
	Turbulentum	Zavaros
	Limpidum	Vilagos ſinű
	Mulſum	Mezes
	Vernaculum	Hontőltőt
	Exoticum	Mas orſzaghbeli
Vi-	*Malvaticum, creteníe*	Miloſa
nű	*Abſinthites*	ürmős
	Helenites	örvenyes
	Caryophyllites	Szökfuves
	Fragarium	Eperyes
	Depreſſum, tranſvaſaticum	Mas hordoban tőltőt
	Acre	Erős csipős
	Nucidum	Dohos
	Acidum	Etzetes
Vappa		Nyarlot bor
Tertiarias Lora		Harmadlas
Poſca		Etzetes lőre

Caput XVII.

AD AGRVM PERTINENTIA.

Mezőhőz valo nevek.

Ager Mező

Ager	Opimus	Kövér	Mezö
	Sabulosus, gracilis	Homokos	
	Apertus, planus, planicies	Sik	
	Uliginosus	Ingovanyos, mocsaros	
	Calculosus	Köves	
	Macer, jejunus	Sovany	
	Cretosus	Fejer agyagu	
	Effœtus	El sovanjodot sovany	
	Graminosus	Füves, gyöpös	
	Neglectus, desolatus, desertus	Puszta	
	Confragosus	Darabos	
	Putris, sinosus	Ganeyos	
	Informis, deformis	Gazos	
	Vernaculus, novalis	ugar, elöször szántot	
	Restibilis	Ezendönkent szántot	
	Compascuus	Szabad	
Rudetum		Parlaghbol fel szantot föld	
Iugerum		Egy hold föld	
Actus		Egy kötel föld	

Agrum proſcindere	ugarlani
Agrum iterare	Forgatni
Agrum ſylveſtrem exſtirpare	Irtovany földet csinalni
Agrum vertere	Veteſnek fantani
Satio	Mig vetes
Epiſſoria, ſuperſeminatio	Veteſre valo vetes, ketſzer vetes
Serere	Vetni
Proſciſsio	ugarlas
Sulcus, lira	Barazda
Porca	Barazdanak közi
Occatio	Boronalas
Fimum in agro diſſicere	Gineyt el hinteni
Stercorare	Gineyozni
Agrum dilapidare, ejicere lapides	Követ ki hanni
Iteratio	Forgatas
Tertiatio	Keveres
Agrum runcare	Az füvet ki gyomlalni
Campus Eccleſiaſticus, cœmeterium	Temetni valo mezö

Caput XVIII.

INSTRVMENTA AD CVLTVram agri pertinentia.

Mezei munkahoz valo ſerſamoknak nevek.

Arat

Aratrum	Eke
Rota	Kerek
Axis	Tengely
Vomis, vomer	Szanto lapos vas
Nympha	Szanto vasnak az orra
Burs, bura, elyma	Gerendely
Aures	Kormany dezka
Dentale	Bel deßka, eke talp
Stiva	Eke ßarva
Chirolabes	Eke ßarva fogatoja
Temo	Rud
Hiſtoboëus, Hiſtoboë	Tesla rud
Temoſula	Tesla
Iugum	Iarom
Stivarium	Közep rud
Sphira	Hant ronto ſulyok
Radius, ſubingia lora	Iarom ßeg
Ampron	Iarom, vagy okör ßarvara kötöt kötel
Endrios	Iarom ßeg lika
Culter præciſorius	Csoroßla, Lemez vas
Stimulus, acana	Eoßtöke
Latamen. Fimus	Ganey
Plauſtrum ſtercorarium	Ganey hordo ßeker
Occa, ſarculum	Borona
Furca ſtercoraria	Ganey hintö vella
Furca ferrea	Vas vella
Furca lignea	Fa vella

Pala ferrea	Vas lapie
Pala lignea	Fa lapat
Rutrum, foßorium	Aso
Raſtrum	Gerebiye
Capiſterium	Tekenő, toro lapát
Flagellum frugum ſiligellum triticeum	Csep
Manipulus frugum	Buza keeve
Gelima	Kalongya
Ventilabrum	Szoro lapat
Vannus, cribrum	Rosta
Incerniculum	Szita
Piſtrinum	Szaraz malom
Mola pneumatica	Szel malom

Caput XIX.

AD PRATVM PERTINENTIA.

Rethez tartozo nevek.

Pratum	Reeth
Fœnum	Szena
Pratum irriguum	Viz mellet valo ret
Pratum ſiccaneum	Szaraz helyen valo ret
Fœnilis herba	Kasalo ret
Pratum ſuccoſum	Nedves ret
Pratum novellum	Irtovanbol csinalt ret
Pratum ſubmißum	Fenekben valo ret
Dilapidare pratum	Kővet belőle ki hanni

Pratum senescens, vetus	Sovany reet
Pratum secare	kaßalni
Fœnisecium	Kaßalas
Pratum desectum	Le kaßalt ret
Fœniseca, fœnisex, fœnisector, falcator	Kaßas
Cordum	Saryu, tarlo
Succidere	Masodßor kaßalni
Fœnile, fœnarium	Szena tartohely
Falx fœnaria	Kaßa
Furcilla fœnaria	Szena takaro vella
Circulus, cumulus, acervus fœnarius, meta fœni	Szena baglya
Fœnilega, cumulator	Güytö, szena takaro
Rastellum fœnarium	Szena takaro gereblye
Striga, stricha fœnaria	Szena rend

Caput XX.

AD LACVM PERTINENTIA.

Tohoz tartozo nevek.

Palus	Too
Lacus	Ki folyo to
Stagnum	Allo to
Piscina, vivariũ piscium	Halas to
Ichthyotrophium	Hal tartobarka
Piscator	Halaß
Rete	Halo

Hamus	Horog
Cassis, plaga	Vadaßo halo
Hamiota	Horgaßo
Venari pisces	Horgaßni
Nassa, sagena	Varsa
Excipula	Szegye, rekeß, veß
Verriculum	Hal tapogato, ket kõz halo
Iuncus	Kaaka
Carex	Sas
Carectum	Sasas
Ulva, alga	Hinar
Uligo	Ingovany
Terra uliginosa	Ingovanyos fõld
Arundo	Nad

Caput XXI.

AD SYLVAM PERTINENTIA.

Erdõhöz tartozo nevek.

Sylva	Erdõ
Sylva cædua	Elõ erdõ, ßabad erdõ
Sylva glandaria, glandifera	Makkos erdõ
Arbor glandifera	Mak termõ fa
Sylva conseminea	Magon ültetõt erdõ
Quercetum	Cseres
Ilicetum	Tölyös erdõ

Salicetum	Füzes
Sylvula	Ritkas erdő
Saltus	Liget
Nemus	Berek
Saltuarius	Ki az erdőn barmot őriz, erdő kerülő
Pascuarius, Bubulcus	Barom, ökör pásztor
Lucus	Gyakor erdő
Glans	Makk
Glans fagina, Iuglans	Bik makk
Glans quercea	Cser makk
Calyx glandis	Az maknak heya
Galla, galles	Guba
Viscus	Fagyöngy
Muscus	Famoh
Frutex	Boytos fa *Dicitur omne id quod non assurgit in justam magnitudinem, aut longitudinem*
Fruticum	Sürü bokros mezö
Sylva incidua	Tilalmas erdő
Mons declivis	Alacsö meredek hegy
Mons altus	Magas hegy
Vallis	Völgy
Convallis	Három hegy közöt valo völgy
Collis	Halom
Clivus, Abruptum	Meredek
Declivis	Leytö

Planum Igyenes
Fossa Arok
Fovea Verem

Caput XXII.

ANIMALIVM TERRESTRIVM apellationes.

Földön elő eleven allatoknak nevek.

Animal Erző lelkes allat
Asinus, ὄνος Szamar
Asinus sylvestris, onager Vad szamar
Aper Vad kan, erdei kan
Bos ökör
Taurus Bika
Vacca Tehen
Forda Hasas tehen
Vitulus ökör borju
Vitula üsző borju
Bucula, juvenca Inöh
Juvencus Tulok
Bubalus Bial
Urus Invor
Bison Erdei vad ökör
Alce Agas bogas szarvu, oly nagy vad mint az vad ökör

Verres Kan

Masa-

Majalis	Arany
Sus, porcus	Dizno
Scrofa, porca	Eme dizno
Porcellus	Milacz
Orthragoriscus, porcellus lacteus	Szopo malacz
Porcellus delicus, nefrens	Szopaſtul el valaztot malacz
Catus, feles	Macska
Feles ſylveſtris	Erdei macska
Camelus	Teve
Camelus dromas	Porobka teve
Simia	Majom
Simia cynocephalos	Eb majom
Simia ἀνθρωπόμορφος	Ember majom
Simia γαλεοκέφαλος	Macska majom
Cercopitecus	Hoſſu farku majom
Crocodilus	Crocodil farkany
Caper	Him ketske
Capra	Nőſten ketske
Capella	Kis ketske, kinek nem ellőt
Capreа, dorcas, ibex	Vad ketske (lei
Capreoli	Vad ketskenek gődő-
Rupicapra	Kő fiklan jaro ketske
Caper montanus	Hegyen jaro ketske
Hircus	Bak ketske
Hœdus	Gődőlye

Subra-

Subrumi agni	Szopo baranyok
Aries	Szelid kos
Capricornus, Ibex	Vad kos
Agnus	Barany
Agna	Ierke barany
Agnellus, novellus	Kis barany
Vervex	ôrû
Ovis	Juh
Cervus, cerva	Szarvas
Hinnulus	Szarvas fi
Canis	Eb
Catellus, catulus	Kölyök, kölykötske
Caniculus	Ebetske
Canis vestigiator	Tatsko, füreßö eb
Canis sagax	Paracsko
Canis trapezeus	Astal alat heverö eb
Canis venaticus, meliteus, Leporarius	Nyulaßo eb, agar
Canis domesticus	Haz örzö eb
Molossus	Komondor
Pastoralis canis	Iuhas eb
Nauticus canis	Hajoban iaro eb
Villaticus	Majorban örzö eb
Canulus meritorius	Köntös uyba valo eb
Melampus, canis Aethiopicus	Fekete labu eb
Mimicus canis	Iatekra tanitot eb
Canis sagax, sanguinarius, anglorum	Szelendek

Dama	Eőz
Erinaceus, Echinus	Sül dizno, tővisses diz.
Hiſtrix	Borz (no
Equus	Him lo
Equa, Caballus	Kaczola, kabola
Hinnulus, pullus, equinus	Vehem, csiko
Hinnus, eſt animal quod ex equo & aſina naſcitur.	
Equus bellatorius	Katona, hadakozo lo
Equus jugalis, veſtarius	Hamos, fekeres lo
Aſturco, gradarius equus	Poroſka
Succurſarius	Igető lo
Gradarius	Lepő lo
Veredus, veredarius	Poſta lo
Equus cauterius, cauterius	Bileges lo
Anteceſſorius	Vezetek lo
Subalbus	Fejer pey
Subniger	Roh, feketes lo
Stillatus, Scutulatus	Almas kek
Equus ſpadiceus	Vörhőnyeges lo
Thracius equus	Törők lo
Equus celes, ſellarius	Haras lo
Equus admiſſarius	Men lo, him lo
Equus deſultorius	Kinek főrin ülnek
Equus armentalis	Menes közt jaro derczeg lo
Equus rhedarius, eſſedarius, carrucarius	Kocsis lo

Sur-

Siernax equus	Meghanyolo
Equus carpentarius	Hinto ſekerhez valo
Canterinus, canterius	Herelt lo (lo
Cluellarius equus	Malhas lo
Dieritorius	Terhes lo
Equus calcitro	Rugó lo
Equus ſtatarius	Szepenallo lo
Equus agrarius	Szinto lo
Equus ceſſinator	Hatra lepő, maßo lo
Equus macer	ößtövet lo
Sonipes	Laſsu igető lo
Biennis	Tavali, maſod fű
Triennis	Harmad fű
Crapulatus equus	Zabult lo
Subferrare	Meg patkolni
Fiber, Lutra, caſtor	Hod, vidra
Glis	Pőlyő
Viverra, muſtella. ſurunculus	Menyet
Sciurus	Evet
Mele, daxus, taxo, taßo	Hörcsők
Talpa	Vakondak
Martes, martur, martulus	Neſt
Cuniculus	ürge
Laurix	ürge fiu
Gurgulio	Gözű
Lepus	Nyul
Lepuſculus	Nyulacska

Cani-

Caniculus Indicus	Tengeri nyul
Vulpes, ἄλωπηξ	Roka
Vulpecula	Rokacska, kis roka
Mus, μῦς	Eger
Mus urbanus	Varosi eger
Mus sylvestris	Erdei eger
Mus agrestis	Mezei eger
Mus ponticus	Fejer eger
Mus montanus.	Hegyben lako eger
Emisa	Saxoniabeli eger
Sorex	Patkany
Rarus, (vox nova)	Viziborju
Lupus, lupa	Farkas
Leo	Oroßlany
Leæna	Nőſten oroßlany
Ursus, ursa	Medve
Lynx, panthera	Heoz, fenes ßemű vad
Pardus	Parducz
Leopardus	Leopárd
Tigris	Tigris vad
Elephas, elephãtus, Barrus	Elephant
Monoceros, unicornis	Egy ßarvu vad
Rhinoceros	Kinek az orrabol nőt ki az ßarva
Platyceros	Szeles ßarvu ßarvas
Tragelaphus	Szarvas bak
Mulus, mula	Eoßver
Tarandus,	Idegen orßaghi vad

Hermel-

Hermelus	Hólgy
Hermellina	Hólgy gerefna
Mardus	Nyúl
Mardwina	Nyúl gerefna, ſuba pegymet
Variolus	pegymet
Variolina	pegymet gerefna

Caput XXIII.

REPTILIVM APPELLATIONES.

Csuſo maſoknak nevek.

Serpens	Kigyo
Acontias, Iaculus	Kurta merges kigyo
Amphiſbana	Kettős feju kegyo
Aſpis	Aſpis kegyo
Aſpis cornuta, ceraſtes	Szarvas kegyo
Aſpis chelidonia	Fecske kigyo
Anguis, natrix, Hydrus	Vizi kigyo
Boa	Tehen ſzopo kigyo
Baſiliſcus	Felette merges kigyo, ki lataſaval-is meg öli az embert: Ez kirallya az kegyoknak
Chelydrus	Cserfa tövebé lako kigyo
Jaculus	Tarka kigyo
Draco	Sirkany
Ceraſtes	Szarvas kigyo
Vipera	Merges kigyo
Præſter, Diſſas	Merges kigjonak egygyik nőme

Sep

Seps	Marasival rothazto ki gyo
Dipsas, Situla	Szomjusagot marasaval hozo kegyo
Myargus	Egerebő kegyo
Hæmorrhois, hemorrhoia, Salamandra	Marasival vert indito kigyo
Coluber	Zomok kegyo
Scytala, Scytale	Oly kegyo ki telben hannya el az bőret
Chersydrus	Mereg bocsato kegyo
Syphar	Kegyo heya *Est serpentis exuvium: ita appellatum mire leve & siccum.*
Scorpio	Scarapia, Scorpio kinek marasa miat megh dagad az emberʒ mint az tőmlő.
Araneus, aranea	Pok
Phalangium	Merges fekete pok
Stellio araneus	Tarka pok
Lacerta, ophiomachus	Gyik
Lacerta aquatica	Vizi gyik
Lacerta flavens	Sarga gyik
Rana	Beka
Rana viridis	Zőld beka
Rana rubeta	Tővis kőzőt lako beka
Bufo	Tollas varas beka
Testudo	Tekenős beka

Caput XXIIII.

INSECTORVM APPELLATIONES.
Bogaraknak nevek.

Apis	Meh
Apum dux	Anya meh
Examen apum	Ray meh
Alvearium, alveare	Meh kaptar, kosar, kő pű
Fucus	Hereh
Eruca	Hernyo
Blatta	Szipoly
Musca	Legy
Cynomia	Eb legy
Ricinus	Eb fűle maro legy
Crabro	Nagy dongo legy
Mordella	Eőkőr legy
Araneus muscarius	Legy fogo pok

Convolvulus, vermis corrodens & convolvens palmites & uvas pubescentes, alias volvax dicitur: Tekerő bogar

Tabanus, Oestrum, Asilus Lo daras

Blatta vermis lædens alvearia, item libros & vestes rodens Artalmas fereg

Bupræstes Barom ölő bogar ha megesi

Vermis Fereg

Vermi-

Vermiculus	Fergetske
Millepeda	Pap matska
Culex, Mulio	Szunyog
Culex vinarius	Bor fereg, muska
Bibio	Bor bogar
Cantharis	Zöld muska, körös bogar
Formica	Hangya
Cicada	Ptrücsök
Cimex, cynips	Palaczka, bürdös fereg
Gurgulio	Gabona fereg
Nitedula, pyramis	Eyeli fenyes bogar
Eruca, campe	Almaban esöt fereg
Scarabeus	Szarvas bogar
Scarabeus viridis	Zöld bogar
Scarabeus redivius	Barom csipö bogar
Scarabeus pillularis, pilitarius	Ganeybã termö bogar
Scarabeus lucanus	Nagy szarvas bogar
Vespa	Daras
Hirudo, sanguisuga	Nadaly, pioka
Papilio	Lependek, lövödek, lepke
Cochlea	Csigabiga
Locusta	Saska
Gryllus	Mezö pusztito saska
Bruchus	Eösi bogar, csere bogar

Bombyx	Selyem ſaro bogar
Tineæ	Moly
Sus	Ruha rago moly
Ips	öreg moly
Teredo	Szu
Thrips	Fa rago bogar
Xylophax	Fa ſu

Ips vermiculus eſt qui corrumpit vites, prærodit. ut Cis frumẽta, Thrips ligna, Sis veſtes, Is vitra, Midas faba: ut eſt autor Hermolaus Barbarus.

Midas, midamiops	Bab fereg
Tarmus, vermis laridi	Szalonna fereg
Termes	Fa fereg
Raucæ	Gyöker rago fereg
Galba	Tölyfaba termö fereg
Acarus	Viazba termö fereg
Redivius	Ver ſopo fereg
Lyncs	Farkas, vagy eb nyelveben való fereg
Verticia	Dizno fereg
Hemerobius	Egy napig elö fereg
Emigraneus	Fülben maſo fereg
Tipula	Vizejaro könyü fereg
Lumbrici terreſtres	Földi giliſta
Limax	Földi csiga
Aſcarides	Fejer giliſta
Pediculi, mordellæ	Tetü
Lens, lendis	Serke

Pulex

Pulex	Bolha
Pyralis, pyrausta	Vacsora ijeſztő kis lep- pendek.

Caput XXV.

APPELLATIONES VOLVCRVM.
Madaraknak nevek.

Avis	Madar
Avicula	Madaratska, kis madar
Aviarius	Madar tartó
Volucris, animal volatile	Röpdöső allat
Ales, animal alatum	Szarnyas lelkes allat
Pullus, generale vocabulum eſt, omnium alituum, ſed quadrupedum etiam quorundam fœtus pullus dicitur: veluti pullus equinus	Csiko, vehem
Pullus Aſini	Szamar vehem, *à quibus pullini dentes, quos primum ejiciunt, nomen adepti,* Első fogak
Avicula, volucrũ	Szarnyas madar (rak
Humivolæ aves	Földön röpdöső mada-
Volucres aduncæ, carnivoræ	Horgas orru madarak
Pulveratrices aves	Porbã heverő madarak
Vulucres rectiungues	Egyenes körmű mada-
Ala	Szar[illegible]a (rak
Penna	Toll
Pluma, Pinna	Apro toll. Kis toll

Pinna Kemeny toll

Roſtrum Orr

Nec ſolum de avibus, ſed de reliquis quoq; animalibus & de ipſo homine dicitur, Plinius: & mugilis roſtrũ. Plaut: uſq; ad roſtrum hominis.

Roſtellum Kis orr

Vnguis Kŏrŏm

Criſta Czimer, *Id quod in capitibus avium quarundam eſt.*

Crĩſtata avis Czimeres madar

Palea Kakas ſakala, *Id quod pendet ſub roſtro galli:* unde & *boves habere dicuntur palearia, quæ ſunt pelles dependentes ex gutture boum* Lepenyeg

Ovum Tikmony

Ovulum Kis tikmony

Albór, albugo, albumen Tikmony fejere

Hypenemium ovum, irritum ſeu ventoſum, Plin: Lib. 10. cap. 58: Zap tikmony

Vitellus Tikmony ſeki

Nidus Feſzek

Nidulus Kis feſzek

Nidulari, Nidificari Feſzket rakni

Incubare ova Monyat ŭlni

Excubare, excludere ova Ki kŏlteni

Effœtæ aves Kŏltŏt madarak

Anſer Lud *Hinc adjectivum:* Anſe-

Anſerinus, anſerina, anſerinum	Ludas
Anſerinus pes	Lud lab
Anſerinum fœmur	Lud czomb
Anſerinus calamus	Lud tol
Anſerinum liquamen	Lud haya
Chenoboſcium	Lud ool
Anas	Recze, kacza
Anaticula	Kis recze
Anatinus, as um	Reczes
Anatarius	Recze őrző
Neſſotrophium	Recze ool
Anas ſylveſtris	Vad recze, fu
Gallus gallinaceus	Kakas
Gallina	Tojo tik
Capus	Kappan
Gallina novella	Ez idei jercze
Gallina veterana	Agh tik
Plectrum	Kakas ſark
Gallina Aphricana, Indica	Tengeri tik
Gallina glociens	Kotlo tik
Pullus gallinaceus	Tik fi, csirke
Pullus anſerinus	Lud fi, liba
Gallinarium, ornithotrophium	Tik tarto hely
Gallus ſylveſter, auritus	Erdei Kakas
Matrix	ûlő tik

Callus, callum	Az kakas alan függő
Acanthis, carduelis	Tengelicz (tarcy
Acredula, Luscinia, philomela, ἄηδον	Philemile
Alauda, galerita	Picsirta
Herodius	Raro
Ardea alba	Fejer geem
Ardea atricapillata	Szürke geem
Cyrrus ardearum	Geem czimer
Bubo	Ordito madar
Noctua	Eyel jaro füles bagoly
Vlula	Bögető madar
Buteo, & buteus	Vercse
Bonosa	Csabar madara
Aquila	Sas keselyő
Picargus	Fejer farku keselyő
Haliaetus	Tengeri sas keselyő
Aquila valeria	Nyul vadaßo sas
Vultur	Sas
Accipiter	Eölyü
Cygnus, olor	Hattyu
Pernix	Herjo
Ciconia	Golya, ebterag
Corvus	Hollo
Nycticorax	Eyeli hollo, eyel jaro
Cornix	Varju
Cornix nigricans	Fekete varju
Cuculus, coccyx, babellus	Kakuk

Cur.

Curruca	Nyomorek, posar
Ortix, coturnix	Fury
Porphyrio	Barsony sinü madar
Falco, circus	Solyom
Lanarius	Gyapjas madar
Phœnix, avis unica nascens in Phœnicia, unde etiam nomen habet,	Phoenix
Ficedula, Sturnus	Seregely
Capra, capella, vanellus, spermologus, garrulus	Bibecz
Mergus	Buar
Grus	Daru
Pipio	Kis daru, sarko
Colymbus	Vecsek
Struthio, struthiocamelus	Strucz madar
Erythropus	Veres labu madar
Vria, querquedula, fulica	Szarcsa
Butorius, onocrotalus	Eokörbika
Meancha, Saix	Czinege
Columbus, columba	Galamb
Colũba Anglica, Rußica	Tallas labu galamb
Palumbes	Vad galamb
Livia	Kek galamb
Vivago	Eobi galamb
Turtur	Gerlicze
Ottis Aristoteli, recentioribus autem, Tarda, bistarda	Tuzok

Oſſi

Oſſifraga, ales Iovis	Eolyű
Fringilla	Pinty, Pintyőke
Milvus, Milvius	Kanya
Niſus	Karoly
Merops, Apiaſter	Kűllő
Perdix	Fogoly
Cataracta	Fejer ſolyom
Picus marcius	Harkaaly
Phaſianus, Attagen	Faczan
Pſittacus, Pelicanus	Publican
Merula	Rigo
Pica	Szarka
Gracculus	Szayko
Alcedo, Halcion	Tenger partyan tojo madar
Urogallus minor	Fayd
Avis garrula	Csacsogo madar
Urinatrix	Vizben buaio madar
Cypſelus, apus	Havaſi fetske, tallas labu
Hirundo, Progne	Fetske
Hirundo agreſtis	Mezei fetske
Hirundo riparia	Parti fetske
Paſſer	Vereb
Paſſer troglodytes	Fa odvaban tojo vereb
Paſſer aquaticus	Reti, nadi vereb
Phœnicopterus	Vőrős ſarnyu madar
Ruticilla, Rubeta	Czipke madar

Turdel-

Turdella	Verhenyó ſinű madar
Turdus	Hurosmadar
Canabeus	Kender mag ſinű mad:
Vanellus	Horgas nyaku madar
Caſſita, galerita	Sűſetnek, pacsirta
Pavo, & Pavus	Pàva
Motacilla, cauda tremula	Baraſda bilyegetó ma-
upupa, Epops	Szarba buk (dar
Regulus, Trochilus	Eokór ſèm

Aegithus avis minima, hoſtis Aſini hulcera ejus roſtro excavans,

Aviarium	Az hol madarakat hiz- lalnak
Cavea	Kalitka
Veſpertilio	Denevere, ſarnjas eger

Aſio avis ex genere noctuarű minor bubone, noctua major auribus plumeis eminentibus : Macska fűlű bagoly

Struthionica penna	Tuzok tal
Gryphus, gryphs	Griph madar
Ortygometra	Fű viſelő madar
Caprimulgus	Ketske ſopo madar
Monedula	Csoka

Caput XXVI.

PISCIVM APPELLATIONES.

Halaknak nevek.

Piſcis	Hal
Piſciculus	Halacska
Piſcis marinus	Tengeri hal
Piſcis fluvialis, fluviatilis	Folyo viz hala
Piſcis lacuſtris	To hala
Branchia	Hal kopotoja
Pinna, pinnula	Halhatan valo ſerte
Squama	Halheya
Squamula	Kis hey
Deſquamare	Meg vakarni
Venterare, exenterare	Belit ki vetni
Ova piſciũ, polygranum	Halikra
Lacteum inteſtinum	Hal teye
Spina	Halcsontya, töviske
Vertebra	Az halnak hata borda-
Cauda piſcis	Hal farka (ja
Anguilla	Angolna
Alec, balec, arenga	Hering
Arenga paßa, harenga, Alec infumatum	Aßfu hering
Antiacus	Tok
Alburnus	Fejer kefeg
Albula, in genere	Akarmi kefeg
Aſtacus marinus	Tengeri rak
Aſtacus fluviatilis	Folyo vizi rak (hal
Aſper	Tergelye, orſo farku
Brama	Szeles lapos kefeg

Baleus

Balena	Balin
Barbus	Marna
Congrus, conger	Vizhen jtcczo hal
Cyprinus latus	Szeles kefeg
Carpo, carpio	Pontyo
Cyprinus	Potyka
Cetus, cete	Czet hal
Cetarius	Czet hal aros
Concha, Conchile, conchi-lium, oſtrea	Kemeny heyu hal
Carabus	Siger ſabaſu hal
Canis marinus	Tengeri eb hal, Dizno hal
Cubites, acuto roſtro, geſner, oxyrynchus	Vago hal
Charax	Karaß
Delphin	Delphin hal
Capito ſqualus	Sűllő
Cammarus, ſquillæ cancer	Raak
Chelæ	Rak labai
Concha veneria	Tengeri csigi mellyel az papiroſt ſimava tcsik
Erythrinus	Siger
Iperlanus	ökle
Funculus	Kővi hal
Gobio, gobius fluviatilis	Gobhal, kop hal

Huſa

Huſo, mario	Viza
Lampetra, oculata	Kilencz ſemű hal
Lampreda	Az kilencz ſeműhöz haſonlo
Lucius, lupus	Csuka
Laccia, Aloſa, piſcis lubricus	Sűtő hal
Lacertus, lubricus aquaticus, Pœcilias	Csik
Leuciſcus, in genere	Keſeg
Lucioperca Geſnero	Süllő
Muſtela, murena	Meny hal
Melanurus, ſepia	Feketefarku hal
Melanderinos	Apro keſeg, apro karaſs

Naſus ex genere leuciſcorum cuius venter intrinſecus nigerrima membrana ambitur, os autem veluti labra habere videtur, unde quibuſdam labes appellatur.

Orfus	Vörös ſarnyu keſeg
Perca, rubellio	Siger
Phoca, vitulus marinus	Tengeri borju
Piſcis capitoſus, mugil	Eb hal
Phoxinus levis	Iaz keſeg
Polypus	Habarnicza
Paſſer	Szeles vekony hal
Porcellana, concha veneris	Tengeri csiga
Rubellus	Veres ſarnyu keſeg
Rhombus	Keskeny kecsige

Raja

Trutta piscinaria Galocza

Caput XXVII.

HOMO ET PARTES HVMANI *corporis tam exteriores quam interiores.*

Ember kilsö belsö reßeivel.

Homo	Ember
Humanus	Emberseges
Inhumanus	Embertelen
Humanitas	Emberseg
Inhumanitas	Embertelenseg
Homo novus	Szegeny nemböl joßag altal fö emberre löt
Homo omnium horarum	Alhatatlan ember
Homo trium literarum	Lopo

Caput	Fő
Corpus	Test
Corporeus	Testes
Membrum	Tag
Vertex	Az főnek az teteje
Sinciput	Az főnek első része
Occiput	Nyak birt
Calvaria	Fő kaponya
Pericranium	Az fejen valobőr
Frons	Homlok
Fronte	Szeles homloku
Calva, cranium	Agy kaponya
Tempora	Vak fémők
Supercilium	Szőmöldők
Cilia	Szem bőr
Mesophryum, metopium	Az bőmöldők közi
Palpebræ	Az bőmöldők heya
Pupilla	Szemfen
Artus, quibus colligantur membra	Az tagoknak egy masshoz valo kötőzteesi, *in genere* Tag
Animus, mens, ingenium	Elme
Anima	Lelek
Intellectus	Értelem
Voluntas	Akarat
Liberum arbitrium	Szabad akarat
Appetitus	Kevansag
Ingeniosus	Elmes

Consci

Vermiculus	Fergetske
Millepeda	Pap matska
Culex, Muliō	Szunyog
Culex vinarius	Bor fereg, muska
Bibio	Bor bogar
Canthari	Zöld muska, körös bogar
Formica	Hangya
Cicada	Petsücsök
Cimex, cynips	Palaczka, büdös fereg
Gargulio	Gabona fereg
Nitedula, pyramis	Eyeli fenyes bogar
Eruca, campe	Almaban esöt fereg
Scarabeus	Szarvas bogar
Scarabeus viridis	Zöld bogar
Scarabeus vespillo	Barom csipö bogar
Scarabeus pillularis, pilitarius	Ganeybã termö bogar
Scarabeus lucanus	Nagy szarvas bogar
Vespa	Darasz
Hirudo, sanguisuga	Nadaly, pioka
Papilio	Lependek, lövödek, lepke
Cochlea	Csigabiga
Locusta	Siska
Gryllus	Mezö pusztito saska
Brachus	Eöszi bogar, ocsre bogar

Bombyx	Selyem ſaro bogar
Tinea	Moly
Sis	Ruha rago moly
Ips	öreg moly
Teredo	Szu
Trips	Fa rago bogar
Xylophax	Fa ſu

Ips vermiculus eſt, qui cornua, vites ꝛc. prærodit, ut Cis frumẽta, Trips ligna, Sis veſtes, Is vitra, Midis fabam: ut eſt autor Hermolaus Barbarus.

Midas, midamiops	Bab fereg
Tarmus, vermis laridi	Szalonna fereg
Termes	Fa fereg
Raucæ	Gyöker rago fereg
Galba	Tölyfaba termö fereg
Acarus	Viazba termö fereg
Redivius	Ver ſopo fereg
Lytta	Farkas, vagy eb nyelveben valo fereg
Verticia	Dizno fereg
Hemerobius	Egy napig elö fereg
Emigraneus	Fülben maſo fereg
Tipula	Vizé jaro könyü fereg
Lumbrici terreſtres	Földi giliſta
Limax	Földi csiga
Aſcarides	Fejer giliſta
Pediculi, mordellæ	Tetü
Lens, lendis	Serke

Pulex

Pulex	Balha
Pyralis, pyrausta	Vacsoraljeſſő kis lep- pendek.

Caput XXV.

APPELLATIONES VOLVCRVM.
Madaraknak nevek.

Avis	Madar
Avicula	Madaratska, kis madar
Aviarius	Madar tartó
Volucris, animal volatile	Rőpőſő allat
Ales, animal alatum	Szarnyas-lelkes allat
Pullus, generale vocabulum eſt, omnium alituum, ſed quadrupedum etiam quor[illegible] pullus dicitur; veluti pullus equin[illegible]	siko, vehem
Pullus Aſini	Szamar vehem, *à qui- bus pullini der[illegible] primum ejiciuni, nomen adep- ti,*
	Elſő fogak
Avicula, volucri	Szarnyas madar (rak
Humivolæ aves	Földőn rőpőſő mada-
Volucres aduncæ, carni- voræ	Horgas orru madarak
Pulveratrices aves	Porbã heverő madarak
Volucres rectiungues	Egyenes körmű mada-
Ala	Szarnya (rak
Penna	Toll
Pluma, Pinna	Apró toll. Kis toll

Pinna Kemeny toll'

Roſtrum Orr

Nec ſolum de avibus, ſed de reliquis quibuſq; animalibus & de ipſo homine dicitur; Plinius: & mugilis roſtrum. Plaut: uſq; ad roſtrum homines.

Roſtellum Kis orr

Unguis Köröm

Criſta Czimer, *Id quod in capitibus avium quarundam eſt.*

Criſtata avis Czimeres madar

Palea Kákás ſakála, *Id quod pendet ſub roſtro galli: unde & boves habere dicuntur palearia, quæ ſunt pelles dependentes ex gutture boum* Lepenyeg

Ovum Tikmony

Ovulum Kis tikmony

Albor, albugo, albumen Tikmony fejere

Hypenemium ovum, irritum & ventoſum; Plin: Lib. 10. cap. 58. Zsiros tikmony

Vitellus Tikmony ſárgéki

Nidus Fészek

Niduli Kis fészek

Nidulari, Nidificari Fészket rakni

Incubare ova Monyat ülni

Excubare, excludere ova Ki költeni

Effœtæ aves Költöt madarak

Anſer Lud *Hinc adjectivum:* *Anſe-*

ROPORVM
HEMATVM AC FI-
VRARVM COMMVNIVM
...bellus:

...aris Authoribus in usum Stu-
...iosorum Theologiæ & bona-
rum artium col-
lectus.

Vna cum Indice ...

...in officina Caſparis Helti
... Vrbe Claudiopolitana
M. D. LX...

Turdella	Verbenyó ſinű madar
Turdus	Hurosmadar
Canabeus	Kender mag ſinű mad:
Yanellus	Horgas nyaku madar
Caſſita, galerita	Sűſetnek, pacsirta
Pavo, & Pâvus	Pava
Motacilla, cauda tremula	Baraſda bilyegetö ma-
upupa, Epops	Szarba buk (dar
Regulus, Trochilus	Eokör ſem

Aegithus avis minima, roſtri Aſini bulcera ejus roſtro excavans.

Aviarium	Az hol madarakat hiz- lalnak
Cavea	Kalitka
Veſpertilio	Denevere, ſarnjas eger

Aſio avis ex genere noctuarű minor bubone, noctua major auribus plumeis eminentibus: Macska fűlű bagoly

Struthionica penna	Tűzoktal
Gryphus, grypbs	Griph madar
Ortygometra	Fű viſelö madar
Caprimulgus	Ketske ſopo mad
Monedula	Csoka

Caput XXVI.

PISCIVM APPELLATIONES.

Halaknak nevek.

Piſcis	Hal
Piſciculus	Halacska
Piſcis marinus	Tengeri hal
Piſcis fluvialis, fluviatilis	Folyo viz hala
Piſcis lacuſtris	To hala
Brancha	Hal kopotoja
Pinna, pinnula	Hal hatan valo ſerte
Squama	Hal heya
Squamula	Kis hey
Deſquamare	Meg vakarni
Venterare, exenterare	Belit ki vetni
Ova piſciũ, polygranum	Hal ikra
Lacteum inteſtinum	Hal teye
Spina	Hal csontya, tóviske
Vertebra	Az halnak hata bordaja
Cauda piſcis	Hal farka
Anguilla	Angolna
Alec, halec, arenga	Hering
Arenga paſſa, harenga, Alec inſumatum	Aſſu hering
Astacus	Tok
Albus, us	Fejer kebeg
Albula, a genera	Akarmi kebeg
Aſtacus marinus	Tengeri rak
Aſtacus fluviatilis	Folyo vizi rak
Aſper	Tergelye, orſo farku (hal
Brama	Szeles lapos kebeg

Balena

Balena	Balin
Barbus	Marna
Congrus, conger	Vizhen jatczo hal
Cyprinus latus	Szeles kebeg
Carpo, carpio	Pontyo
Cyprinus	Potyka
Cetus, cete	Czet hal
Cetarius	Czet hal aros
Concha, Conchile, conchilium, ostrea	Kemeny heyu hal
Carabus	Siger ſabaſu hal
Canis marinus	Tengeri eb hal, Dizno hal
Cobites, acuto roſtro, geſner, oxyrynchus	Vago hal
Charax	Karaß
Delphin	Delphin hal
Capito ſqualus	Sűllő
Cammarus, ſquilla, cancer	Raak
Chela	Rak labai
Concha veneria	Tengeri csiga mellyel az papiroſt ſimava tebik
Erythrinus	Siger
Eperlanus	ŏkle
Fundulus	Kővi hal
Gobio, gobius fluviatilis	Gobhal, kop hal

Hus

Huſo, mario	Viza
Lampetra, oculata	Kilencz ſemű hal
Lampreda	Az kilencz ſemű hoz hasonlo
Lucius, lupus	Csuka
Lucia, Alſa, piſcis lubricus	Sárgó hal
Lacertus, lubricus aquaticus, Pœcilias	Csik
Leuciſcus, in genere	Kebeg
Lucioperca Geſneri	Süllö
Muſtela, murena	Meny hal
Melanurus, ſepia	Fekete farku hal
Melanderinus	Apro kebeg, apro karas

Naſus ex genere leuciſcorum cuius venter intrinſecus nigerrima membrana ambitur, os autem veluti labra habere videtur, unde quibuſdam labes appellatur.

Orfus	Vörös ſarnyu kebeg
Perca, rubellio	Siger
Phoca, vitulus marinus	Tengeri borju
Piſces capitoſus, mugil	Eb hal
Phoxinus levis	Iaz kebeg
Polypus	Habarnicza
Paſſer	Szeles vekony hal
Porcellana, concha veneris	Tengeri csiga
Rubellus	Veres ſarnyu kebeg
Rhombus	Keskény kecsige

Raja

Conſcientia	Lölki eſmeret
Ratio	Okoſſag
Syntereſis, ſenſus	Erzekenſeg
Memoria	Ertelmes elme
Sinciput, ſincipitium	Homlok elei
Cerebrum	Agy velő
Antiæ, Tricha ſunt capilli fronte hominum.	üſtők
Cincinnus	Hoßßu hay fűrt
Cirrus	Tekert hay
Criſpus	Fodor
Rufus	Vörhenyős hay
Coma mulierum	Aßßony ember haya
Capillus, capillitium	Hay
Cæſaries virorum	Ferfiu haya
Facies eſt immutabilis oris habitus,	Orcza
Vultus qui mutatur in	Abrazat
Oculus { *facie*	Szem
Ocellus	Szemetske
Lucinus	Kinek mind két ßeme (kicsin, csik ßemű
Gena, folliculus quo oculus integitur	Szem hcja
Strabo, qui habet oculos obliquos	Kancsal
Luſcus	Sandal

Cocles, monoculus, myoculus, semioculus	Fel szemő
Petus, peta	Kinek egyik szeme kisseb
Album oculi	Szem feiere
Nigrum oculi	Szemnek feketeje
Oculus glaucus	Kek szem
Auris	Fül
Auricula	Fületske
Flaccus, qui habet aures latas & ob magnitudinem deflexas, auritus	Nagy fülő, fules
Nasus	Orr
Nares	Or likak
Naso	Nagy orru
Nasutus,	Orraval meg csufolo
Simus	Tompa orru
Resimus	Fölhorgat orru
Silo	Keselyő orru
Os, oris	Szai
Osculum	Czok
Rictus	Nagy szay
Dens	Fog
Dentes præcisores, acuti, primores.	Elsö fogak
Dentes maxillares, molares,	Zap fogak
Medii dentes, canini dentes	Közep fogak

Gemi-

Gemini dentes	Vegsó fogak
Maxilla in qua fixi sunt dentes,	Az melyben fogak allanak
Mandibula	Alkapcza, fog helye
Palatum	Szaynak felsó rebe
Gingiva	In
Bucca, interior cavitas	Szainak belsó rebe, pofa
Mentum	All
Labium, labrum, labellum	Ajak
Labeo	Nagy ajaku
Lingua	Nyelv
Lingula	Kis nyelv
Saliva, sputum	Nyal
Spuma	Taytek
Spuere	Pökni
Mala	Orczanak rese
Barba	Szakal
Mystax	Bajus
Barba prolixa, longa, promissa	Hossu szakal
Barbatus	Szakallos
Imberbis	Szakaltalan
Lanugo	Elsó szakal, mikor meg pólyhózni kezd
Collum	Nyak
Iugulus	Nyak elsó rebe
Cervix	Nyak szirt

Guttur	Torok
Gurgulio	Adam almaja
Epiglosis	Torok dioja.
Gula	Torok
Faux, superior pars gulæ.	Nyeldeklő
Uva, est illa rotunditas carneæ quæ est in gutture, aliàs nodus gutturis.	Szaka
Viscus, visceris, Intestinum	Beel
Ilia,	Az embernek ſive kőr nyeke, vagy, agyeka
Exta, viscera in corpore animantis maxime extantia ut: jecur, cor, pulmo &c.	Embernek belső tettetes rebei,
Præcordia, tela cordis	Szűnek haloja
Omentum.	Czeplez haay
Alvus, est locus fecis quandoque pro ventre capitur.	
Pulmo	Tűdő
Cor, corculum	Szű
Jecur, epar	May
Fel	Epe
Folliculus fellis	Az epenek hojaga
Splen, lien	Lęp
Ren	Vese
Stomachus	Gyomor
Ventriculus	Kis has
Lactes, lactium	Eteknek uta
Mamma	Czőcz
ubera pecudum	Tőlgy

Papilla

Papilla, caput mammæ	Czőcz bimbo
Venter.	Has
Umbilicus	Kőldők
Dorſum tergum.	Haat

Tergus, eſt corium et craſſior illa pars, qua dorſum tegitur

Spina dorſi	Hát gerenczi, bordaja
Scapula	Val kőz, lapoczka
Inter ſcalpium ſpacium inter ſcapulas	Ket val kőz
Humerus	Vall
Axilla, ala,	Holnal
Subalares pili	Holnal alat valo för
Brachium, lacertus, ulna	Kar
Cubitus, curvatura brachii, menſura cubiti	Kőnyők
Manus	Kez
Dextra	Iob kez
Ambidexter	Ki mind ket kezre tud
Leva, ſiniſtra	Bal kez
Digitus	uji
Digitulus	Kis uji
Unguis	Kőrőm
Unguiculus	Kis kőrőm
Pollex, mercator	Hivelk
Index	Mutato uji
Digitus famoſus, medius, impudicus, infamis, ſtultus, fidius	Közep uji

Annularis, medicinalis, digitus medicus	Nevendeken uji
Minimus digitus, auricularis,	Kis uji
Palmus, manus digitis explicatis	Tenyer
Pugnus, manus clausa	ökôl
Pugillus, manus aversa,	Kis ökôl, horgas,
Condylus, junctura & nodus articulorum in digitis eminens, striata in pugnum palma.	Az megh horgaztot ujinak izeiben valo bötkök,
Manus aversa, retorta	Horgas kez
Talitrum	Homlokon vôt patok
Articulus	Iz
Vola	Marok
Junctura	Iz hailasi
Os, ossis	Csont
Osseus, a, um	Csontos
Nervus	In
Latus	Odal
Costa	Tetem
Medulla	Velô
Cartilago	Fülnek, s-az ornak porczogoja
Aruina	Haay
Abdomen pinguedo carnis	Kôverfeg

Lumbi

Lumbis	Embernek agyeki
Femur, Inguen	Czomb
Nates, anus, clunes, culus, podex	Alfel, Segh
Merda, excrementum, ſtercus	Szar
Urina,	Hugy
Lotium	Vizelet
Pubes	Fan
Eſta, lanugo prima adoleſcentis, dicitur etiam pectен.	
Pubetenus	övig fel takarodzot
Priapus	Firhuſag
Mas	Firfi
Maſculus proprie	Kis firfi
Pudendæ, verendæ, penis, veretrum, mentula, muto.	
Pyga,	Szemerem teſte az firfiunak
Præputium,	Szemerem teſtenek bőre,
Verpus,	Az kinek szemerem teſtenek bőre el metzetőt
Teſtes, teſticuli, colei,	Monynak golyobiſſa
Scrotum	Monynak tőki
Fœmina	Aſſony
Fœmella	Kis aſſony
Fœmineus	Aſſoni dolog

Calx, calcaneum, malleolus, pes imus,	Sark
Vola, pars media pedis concava,	Embernek talpa haylasa
Convexum pedis, pars superior,	Az labnak az feje
Digitus pedis,	Lab uji
Vena	Eer
Venula	Kis eer
Pori, porum.	Veritek jaro apro likak

Arteria, vena vitalis seu semita cui inest vitalis spiritus.

Ruga, indicium senilis ætatis,	Sömörgözöt orcza
Sudor,	Veritek
Anhelitus	Lelegzet
Sanguis	Ver
Tabes, sanguis corruptus.	Törött ver
Cruor	Alutt ver
Pituita, mucus, phlegma	Takony
Sanies,	undokság

Pus, succus sanguineus ex ulcere promanans & ex maturitate crassa jam effecta, & albida, Genyetség

Purulentus	Evel tellyes
Putredo	Rothatság
Lacryma	Köny hullatas
Eunuchus, castratus.	Herelt ember

Çoluſtrum, vel coluſtra eſt lac imperfectum veniens matribus ante partum. Idötlen tey, erötlen tey.

Tuber, quædam infirmitas vel qualiſcunque tumor, Akarmi keleveny, keles

Fibra, vena ſubtilis Gyenge çr

Cicatrix Seb hely, vak ſeb

Nævus, genuina, corporis macula Minden teſten valo jegy

Nævoſus Iegyes

Lentigo Szeplő

Lentiginoſus Szeplős

Verruca, tuberculum Szőmölcső

Verrucula Kis ſzőmölcső

Gibbus Görbe, horgas hatu

Acephalus Feyetlen lab

Callum, duricies, quæ fit in manibus laborantium. Tenyernek kemenſege

Truncus in homine dicitur media pars corporis á collo uſquè ad inguina, Azteſtnek közepső dereka, mely vagyon az nyak közőt es az czomb közőt.

Thorax, anterior pars trunci á collo uſquè ad ſtomachum, Az teſtnek elſő rese mely vagyon az nyak közőt es az gyomor közőt, az az, melly.

Adeps, Az bőr alat valo kőverſeg

Peri-

Peritoneum	Az belſő nagy hartya, mely az bęlt be burittya
Meſenterium,	Fodor haay, az bęl kőzőt valo haay
Inteſtina	Beel
Mucus	Az beelen valo nyal
Pylorus,	Az gyomornak jobfelől valo ßaya mely az beelre ßolgal
Oeſophagus,	Az gyomornak az ßaja mellyen az etel be megyen
Diaphragma,	Kőzep hartya, az melly kőzőt es az has kőzőt
Pericardion, capſula cordis,	Az ßűnek taskaja
Aſpera, anteria	Gege
Meninges,	Az agy velőnek hartyajai
Pia mater,	Az agy velőnek kőzzepbe valo hartyaja
Dura mater,	Az agy velőnek felſő hartyaja
Muſculi oculorum,	Az ßemnek győkerei

Epidermis, eſt extima illa & tenuis membrana in ſuperficie totius corporis, ſub qua eſt pus in membris, ſcabie vel prurigine laborantibus.

Az á vekony bőröczke, az mellyel az egez teſt kivűl be borittatot, az mely alat vagyon az ev, vagy genetſeg az rűhvel avagy vizketeggel meg rakodot tagban, Avagy az fölſő vekony bőr az mely fel hamlik: avagy az feletteb valo dörgőleſſel, avagy az kemeny munkaval az embernek teſten.

Cutis totius corporis nativum operculum ſeu tegumentum. Bőr

Viſus Latas

Odoratus Illatozas

Guſtus Izelites, iz erzes

Tactus Illetes

Auditus Hallas

Caput XXVIII.

DE HABITIBUS CORPORUM.

Teſtnek allapattyarol valo nevek.

Nanus, homo ſtatura pusillus Pumilio Tőrpe ember

Homuncio, homunculus, humilis, parvus homo, Kisded ember

Homo mediocris ſtatura, Kőzep ember

Procerus, altus, magnus, longus Magas ember

Craſſus

Craſſus	Kövér temerdek ember
Macer, macilentus	Eoßtöver
Humilis	Alazatos
Gracilis	Eoßtöver, vekony
Pulcher, ſpecioſus, formoſus,	Szep, ekes abrazatu
Turpis	Rut
Deformis	Ektelen
Surdus	Siket
Surdaſter	Siketes
Cœcus, oculis captus	Vak
Lippus	Csipas
Mancus, mancinus	Csonka
Mutilus, la, lum	Benna, csonka bonka
Gibbus, Gibboſus	Görbe
Claudus	Santa
Loripes	Hamfa labu
Rectus	Igyenes teſtü
Balbus	Röbögö
Blaſus	Pelp, ſelp
Lingua impeditus	Nyelveben meg bantatot
Mutus	Nema
Strumoſus	Poffadozot, dagadozot, gelvas
Struma	Daganak, poffadozas, gelva

Trema-

Tremulus Rebkető

Traulus qui certam aliquam literam inter pronuntiandum proferre non poteſt. Az ki az ſolasban nem mondhat nemely bötüt ki, *ut qui pro* latom *dicit* jatom, *pro b, dicit p, vel pro r, profert l.*

Pſellus, qui literam aut ſyllabam pronunciando præterit. Az ki az ſolasban valo hertelékedesből nemely bötüt vagy ſillabat el hagy gyakorta

Iſchophonus cui lingua titubat & inter loquendum hæret, nec ſyllabam ſyllabæ propere connectere poteſt, Az ki keſőre nehezen es akadozva ſol.

Caput XXIX.

DE AETATIBUS HOMINUM.

Emberek idejeknek nevek,

Infans, quod fari nequeat, Bölcsőbeli gyermek ki még nem ſolhat

Infantulus, Eminap lőt fiu, gyermek

Infantula, Kis leany gyermek

Infantia, tenera ætas, à die nativitatis ad ſeptimum uſq; annum. Gyermekſeg

Puer, dicitur etiam puerus, a, um. Firſi gyermekteske

Puellus,

Puellus, puerulus, puſio, Kis gyermek
Puella, puera Leany gyermek
Pueritia, ab anno ſeptimo ad decimum quartum Gyermeki idő
Ephœbus Iffiu
Ephœbia Iffiuſagnak elſő ideje
Gallulo, gallulaſco, Hirquitallio. Meg csattanok
Adoleſcens, adoleſcentulus, ſuccreſcens, Nevendekeny inaska
Adoleſcentula, Nevendekeny leanzo
Adoleſcentia, Pubertas, proprié ætas, inter quartum decimum annum & vigeſimum primum. Iffiuſagnak maſodik ideje
Iuvenis Vaſtag iffiu
Iuventa, eſt ætas juvenilis intra vigeſimum primum & vigeſimum octavum annos, Hußon egy eßtendő utan valo idejű
Iuventas Iffiuſag
Iuvenca, Nympha Menyetske
Iuvencula, Moſt hazaſodot kis menyetske
Virgo, caſta Szűz leany
Virgineus, a, um, virginalis Szűzi dolog, ßűzeſſeg
Mulier, Regen hazaſult aßßony
Mulierçula Kis aßßony

Mulie-

Muliebre negotium Aſſoni dolog
Vidua, relicta, derelicta, Eozvegy aſſony
Vidua vita Eoſvegy elet
Virago, mulier fortis, quod viro ſimilis ſit & virilia opera agat. Erős, maga biro aſſony
Vir, ἀνὴρ Firfiu
Virgunculus Szűzetske
Virilis ætas, ab anno viceſimo octavo ad triceſimum quintum, Io erő-beli idő
Senex Veen
Senectus, ta, Senilis ætas Veenſeg
Capularis ſenex, Venſeg miat halalhoz közelitet ember, *à Capulus, quod inter reliqua ſignificat* Koporſo avagy ſzent Mihaly lova.
Canus őſz
Canities őſzſeg
Cani őſz hajak
Decrepitus, eſt deſperatus, crepera jam vita, ut crepuſculum extremum diei tempus. Sive decrepitus dictus, quia propter ſenectutem nec movere ſe, nec ullum facere poteſt crepitum, vulgo dicitur, Csőpőrődőt orczaju ven ember
Decrepita ætas, Igen meg venhűtſeg
Anus, Vetula, Ven aſſony, kofa
Silicernium eſt funebre convivium, ſenibus de more celebratum, á ſilentio cernendo dictum, quod etiam capularis

pularis dicitur. Silicernium ergo Terentius ſenem vocat, atque decrepitum, hoc eſt, dignum vel cui ſilicernium fiat, vel qui ad ſilicernium vocetur.

Hata görbet ven ember, ki az földre nez az venſegnek miat.

Caput XXX.

DIMENSIONEM SEu MENSuRAM corporum ſignificantia, item ponderum & menſurarum nomina.

Mertekeknek nevek.

Solidum	Mérő
Corpulentum	Teſtes
Granum	Anni hoßaſagh meni az ßeli egy arpa ßemnek
Digitus	Anni hoßaſagh meni az öreg ujinak ßeli
Uncia	Harom ujini
Palmus	Nag uji
Dichas	Nyolcz uji
Spithama, palmus minor	Araß, tizenket uji
Gradus	Ket lab nyom
Paſſus ſimplex	Harmad fel lab nyom
Paſſus Geometricus	öt lab nyom
Ulna. Cubitus	Sing

Passus	Egy lepes
Orgia	Egy öll
Stadium	Egy futamatni föld
Parasanga, viæ mensura est apud Persas, triginta stadia continens.	Harminz futamatni föld, ugy mint fertaly hejan egy mérföldet teszen, vagy kevesse többet
Miliare, milliare, Leuca, milliare Gallicum,	Egy merföld Nalunk fel merföld

Versus de mensuris Geometricis.

Quatuor ex granis digitus formabitur unus,
Est quater in palmo digitus, quater in pede palmus.
Quinq; pedes passum faciunt, passus quoque centum &
Viginti quinq; stadium dant, sed miliare (Italicum scil.)
Octo dabunt stadia, & duplatum dat tibi Leucam (id est, miliare Gallicum. Germanicum autem commune vel Ungaricum milliare continet stadia plus minus triginta duo, seu mille passus Geometricos, cujus unus habeat quinq; pedes. Magnum quinquies mille passus.)

Vestigium	Lab nyom
Crassum	Temerdek
Profundum	Mély
Latum	Szeles
Angustum	Szoros
Pondus, sarcina, onus	Tereh

Ponde

Pondo	Maſa
Libra	Font
Semilibra	Fel font
Seſquilibra	Más fel font
Bilibris caro	Ket font hus
Trilibris	Harom font
Menſura, metreta	Mertek
Modius, cubulus	Köböl
Amphora, urna	Köböl, vödör
Quartarium	Szapu, veka, negyed
Cyathus ſexta pars	Kis kanna
Congius, menſura ſex ſextariorum,	Hat meßßely
Sextarius,	Hatod reß
Quartarius,	Meßßely, mert az pintnek negyed reße
Juſta, media	Icze
Cotyla menſura habens cyathos ſex,	Hat reß
Hemina, ab ἥμισυ quod ſignificat dimidium,	Meßßely, mert az iczenek fele
Trutina, bilanx, ſtatera,	Mérö ſerpenyö, avagy forint mertek
Libramentum, aquamentum, aequilibrium,	Fontban valo kö, vagy az ſerpenyönek fen allo es mutato vaſa

Talentum, ſeptuaginta duarum librarum menſura

Marca, Gira

As, omnis quantitas & omne corpus duodecim uncias continens. As apud Romanos valebat nummo Hungarico, hinc centum asses, floreno ungarico valent. Varro tamen in Accusativo loquitur.

Uncia, duodecima pars assis.

Sextans, sexta pars.

Quadrans, quarta pars.

Quincunx, quinq; unciæ.

Triens, tertia pars assis.

Semis, dimidium assis (id est) sex unciæ, sive selibra (hoc est) media pars libræ.

Septunx, unciæ septem.

Deunx seu decunx, quasi una dempta ex asse uncia (id est) undecim unciæ.

Dextans, decunx, decem unciæ, dictus quod assi desit sextans, h. e, unciæ duæ.

Dodrans dempto quadrante unciæ.

Dipondium vel dipondius, dupondius vel dupondium, duo pondo.

Sestertium dictum quasi semitertium, Harmad fel

Triuncium, quod est trium unciarum.

Nonuncium, quod est novem unciarum. öregbites, avagy sör-

Auctuarium, zes

Vebis, vel, vebes Szeker

Vebis fœni Szena seker

Vebis

Vebis ligni	Fabeker
Vebis vini	Borbeker

Caput XXXI.

ARTIUM NOMINA.

Meſterſegeknek nevek.

Ars	Meſterſeg
Scientia	Tudomany
Sapientia	Bölcseſeg
Prudentia	Ebeſſeg
Theologia	Iſteni dologrol valo tudomany
Ethica	jo erköltsről valo tudomany
Phyſica,	Termeſzetnek tudomanya
Phyſicus,	Termeſzet tudo meſter
Juriſprudentia,	Törvenbeli dolognak tudomanya
Juriſconſultus,	Törveny tudo meſter
Logica,	Igazan valo ſollaſnak, es jo moddal vilo vetekedeſnek tudomanya.
Dialectica,(pars Logicæ)	Igazan volo vetekedeſnek tudomanya
Dialecticus,	Igazan vetekedö

Rhetorica ,	Ekeſſen ſolaſrol valo tudomany
Rhetor	Ekeſſen ſolaſrol valo tudomannyak meſtere
Eloquens	Ekeſſen ſolo
Aſtronomia	Egh forgaſarol valo tudominy
Aſtronomus	Eghben nezô
Aſtrologus,	Eghnek forgaſabol es csillagoknak jaraſabol jövendôlô
Muſica,	Meſterſeggel valo ęneklesnek tudomanya
Muſicus,	Eneklô meſter
Geometria, à terra κατ' ἐξοχὴν *nomen habet, alias & cœlum, & alia corpora naturalia ſimul & artificalia dimetitur.*	Fôld mereſrôl valo tudomany, ergo fia:
Geometer	Merô
Medicina,	Orvoſſigrol valo tudomany
Medicus	Orvos
Politica,	Varas gondgya viſeleſerôl valo tudomany
Oeconomica.	Haz gongya viſeleſerôl valo tudomany

Archi-

Architectonica,	Haz csinalasrol valo tudomany
Pictura,	Kep irasrol valo tudomany
Statuaria,	Kep faragasrol valo tudomany
Statuarius,	Balvany kep farago
Poëtica, Poëtria,	Vers szerzesnek tudomanya
Poëta, Vates,	Vers szerzö mester
Musica	Enekleſnek tudomanya
Nautica	Hayozasnak tudomanya
Philoſophus,	Bölcseſegnek szeretöje
Arithmetica,	Szam veteſröl valo tudomany
Aruhmeticus,	Szam vetö mester
Ludimagiſter, Pædotriba, Vicarius, Pædagogus, Didaſcalus,	*Hypodidaſcalos, Subrector*, Oskola mester
Typographica, Caſſiterographica,	Könyvnyomtataſnak tudomanya.

Caput XXXII.

VIRTUTUM, ET VITIORUM appellationes.

JO es gonoß cselekedeteknek nevek.

Noticia vera Dei	Igaz Isteni ismeret
Dilectio Dei,	Isteni szeretet
Fides	Hit
Spes	Remenseg
Pietas	Istenhez valo engedelmesseg
Neglectus Dei	Istennek meg vetese
Odium	Gyűlőseg
Despectus veritatis	Igasságnak meg vetese
Infidelitas	Hitetlenseg
Spes languida, & mortua,	Lassu, es meg holt remenseg
Impietas in Deum, & parentes,	Isten es Attya ellen valo engedetlenseg
Præmium	jutalom
Laus, gloria	Dicsősseg
Lex	Törveny
judicium	Itilet
Munus	Ajandek
Honor	Tisztesseg
Pax	Bekesseg
Dignitas	Meltosag
Bellum	Had
Gratia	Kedvesseg
Prælium	Hartz
Concordia	Eggyesseg
Discordia	Haborusag

Culpa

Culpa, crimen	Vetek
Pœna, ſupplicium	Bűntetes
Labor, opera	Munka
Opus	Munkanak latattya, munka
Favor	Kedvezes
Dedecus	Szegyenſeg
Adulter	Parazna
Ambitioſus	Tiſztefſeg kevano
Arrogans	Kerkedekeny
Aſſentator, adulator	Hizelkedő
Aruſpex, Augur	jővendő mondo
Audax	Vakmerő, mereſz
Ebrietas	Reſzegſeg
Heluo	Nyalakodo
Crapula dicitur à Græco κραιπάλη : *quod derivatur à* κάρα *caput. &* παλλω *quatio, quaſi concutiens caput vel cerebrum,*	Tobzodas
Decoctor bonorum	Ki attyatul marattat el tekozollya
Prodigalitas	Tekozlas
Prodigus	Tekozlo
Guloſus	Torkos
Edax, comedo, lurco	Nagy ehető
Liberalitas	Adakozas
Liberalis	Adakozo, bű marku
Parcus, Avarus, Tenax, Argyrophilos.	Fősveny

Lurcones, comedones	Tobzodo, nagy ehető
Avaritia	Fősvenseg
Dilapidare bona paterna,	El tekozlani attyatul marat jokat, vagy jobagot
Fidefragus, Fœdifragus,	Hiti beget
Fraudulentus	Csalard
Perjurus	Hamis hitő
Hæreticus	Hittűl bakat
Impius	Hitetlen
Homicida	Ember ölő
Ignavus	Tunya
Effœminatus	Lagy, asszony termetű
Laboriosus	Munkas
justus	Igaz
Injustus	Hamis
Lascivus	Faytalan
Leno	Keritő
Lena	Keritő asszony
Libidinosus	Buya temetetű, eletű
Scurra	udvar hazugja
Stellio	Cselcsapo
Garrulus	Csacsogo
Infamia	Gonosz hir, nev
Bona-conscientia	jo lölki ismeret
Trepidatio	Retteges
Timidus	Felekeny

Verecun-

Verecundia, pudor	Szemermeteſſeg
Protervia	Szemermetlenſeg
Pudicus, verecundus	Szemermes
Temperantia	Mertekleteſſeg
Conſtantia	Alhatatoſſag
Urbanitas	Emberſeg
Comitas	Nyájaſſag
Simplicitas	Egyigyüſeg
Miſericordia	Könyörületeſſeg
Gratitudo	Halaadoſag
Sedulitas	Szorgalmatoſſag
Hoſſpitalitas	Gazdalkodas

Caput XXXIII.

APPELLATIONES AFFECTUUM ſimplicium & mixtorum.

Indulatoknak nevek.

Laticia	örőm
Triſticia	Szomoruſag
Spes	Remenſeg
Metus	Felelem
Trepidatio	Reßketes
Amor	Szerelem
Odium, Livor	Gyülölſeg
Ira	Harag
Invidia	Iregyſeg
Luxus	Kelerü, boßßuſag

Caput XXXIV.

COLORUM APPELLATIONES, Szineknek nevek.

Color	Szin
Lux	Vilagossag
Tenebræ	Sötetseg
Albedo	Feyerseg
Lucidus	Vilagos, fenyes
Nigredo	Feketeseg
Ruber, Rubedo	Veressëg
Viredo	Zöldseg
Cæruleus	Egh bin
Ferrugineus	Vas bin
Plumbeus	On bin
Croceus	Saffrany bin
Cygneus, niveus, candidus	Feyer bin
Aureus	Arany bin
Roseus, Puniceus	Rosa bin
Hyacinthinus	Szederyes bin
Coccineus	Skarlat bin
Coracinus	Hollo bin
Violaceus, Cyaneus.	Kek bin
Prasinus	Zöld bin
Herbidus	Pasit bin
Sandicinus	Test bin, purpian bin
Ostrinus	Sederyes barsony bin

Thalas-

Thalaſſius	Eegh ßin
Hyalinus, vitreus	ůveg ßin
Sandaracinus	Sarga ßin
Cryſtallinus	Viz ßin
Amethiſtinus	Vilagos feyer ßin
Sanguineus	Tißta vŏrŏs ßin
Candidus	Tißta tündŏklŏ feyer ßin
Cereus	Viaß ßin
Cinereus	Hammas ßin
Maculoſus, varius	Tarka ßin
Guttatus	Csŏpŏgetŏt ßin
undulatus	Habos ßin
Cæſius, Glaucus	Szŏke ßin
Ater, furvus	Sŏtet ßin
Lividus	Feyer kek ßin
Leucophæus	Szŭrke ßin
Rutilus	Fenyes
Rufus	Poſgas
Burrhus	Vŏrŏs poſgas
Fulvus, Pallidus	Sarga ßin
Luteus	Fejer ſarga ßin, arany ßinŭ
Purpureus	Szederies ßin
Minium	Vŏrŏs feſtek
Mucor	Peniß.
Spadiceus	Geßtenye ßinŭ

Odora-

Caput XXXV.

SONORUM APPELLATIONES

Szengeſeknek nevek.

Sonus	Szónges
Vox	Szozat
Clamor	Kialtas
Screatus	Aſitas
Poppiſmus	Lo piſegetes
Tuſſis	Hurutas
Suſurrus	Suſogas
Quiritatus	Panaſzolkodas
jubilatus	Enekles
Scloppus	Puska lövesnek csattanaſa
Sonitus bombarda, Bombus	Algyu pattanas
Fragor	Csattagas
Strepitus	Zörges
Sonitus tympani	Dobſzo
Taratantara	Trombitaſzo
Latratus	Eb ugatas
Grunnitus	Diſznoröhöges
Boatus	Bömböles
Gannitus	Nikogas mint az rokae
Mugitus	Böges

Rugitus	Orditas
Balatus	juh bekeges
Stridor	Cikorgis
Leucatus	Matska miogatas
Sibilatio	Sivôites
Hinnitus	Nyerites
Vagitus	Kis gyermek kovakolas, rivas
Ructus	Kerôdes
Oscitatio	Asitas
Sternutatio	Tprûsentes
Tinnitus	Csônges

Caput XXXVI.

ODORUM APPELLATIONES.
Szagoknak nevek.

Odor	Illat
Odorabile, odoratus	Szagos
Olfacere	Szagolni
Fragrans	jo illatu
Suave olens	jo szagu
Grave olens	Nehez szagu
Oles hircum	Bûdôs, mint az bak
Acutus odor	Kemeny szag
Acris odor	Erôs szag
Fœtor	Bûdôsseg
Visus	Latas
Anditus	Hallas

Odoratus	Szaglas, illatozás
Gustus	Koitolas
Tactus	Illetes

Caput XXXVII.

SAPORUM APPELLATIONES.

Izekneknek nevek.

Sapor	Iz
Dulcis, suavis	Edes, à Graeco ἡδυς
Austerus	Savanyu
Acerbus	Poshat
Amarus	Keserű
Acidus	Eczetes
Salsus	Soos
Acris	Erős
Humidus	Nedves
Cariosus, Mucidus	Penészles
Mollis	Lagy
Pinguis	Kövér
Macer	Ösztövér

Caput XXXVIII.

AD TACTUM PERTINENTIA.

Illeteshöz valo nevek.

Fervidus, a, um	Hev, forro
Calidum.	Meleg

Tepidus

Tepidum	Lagy, meleg
Frigidum	Hideg
Humidum	Nedves
Siccum	Szaraz
Durum	Kemeny
Molle	Lagy
Aſperum	Darabos
Glabrum	Sima kopaſs
Læve	Sima
Grave	Nehez
Leve	Könyű
Denſum	Sűrű
Rarum	Ritka
Subtile	Vekony
Gracile	Keskeny
Craſſum	Temerdek

Caput XXXIX.

FIGURARUM, SEu FORMARUM diverſarum nomina.

Külömb külömb formaknak nevek.

Rectum	Igyenes
Recurvum	Meg horgat, görbet
Curvum, obliquum	Görbe
Inflexum	Meg haytot
Concavum	Boltos, hezag, üregh
Convexum	Homoru, domboru

Planum	Lapos
Teres	Gömbölyű
Angulatum	Szeges
Rotundum	Temerdek
Globus, glomus	Gombolyag
Orbiculare, globosum	Kerekded
Glomerare	Gombolyagot tekerni
Turbinatum, acutum	Hegyes
Pyramidale	Tornyos
Triangulum	Harom ſegű
Quadrangulum	Negy ſegű
Sphæra	Teke
Cubus	Hat ſegű forma

Caput XL.

NOMINA COGNATIONEM ET *affinitatem ſignificantia.*

Attyafiuſagnak, es ſogorſagnak nevek.

Pater	Attya
Mater	Anya
Parens	Szűle
Proles	Magzat
Filius, natus, gnatus	Fiu
Filia, nata, gnata	Leanzo
Frater	Attya fiu
Frater major natu	Batyad

Fra

Frater minor natu, germanus,	ôcsed
Fraterculus	ôcsetske
Soror major natu	Nened
Soror minor natu	Hugod
Sororcula	Kis hugod
Socer, pater uxoris	Ipa
Socrus	Napa
Maritus	Fery
uxor	Feleſeg
Gener	Vô
Nurus	Meny
Affinis	Sogor
Sororius,	Rered vagy, nenednek, vagy hugodnak ura
Glos	Angy
Patruus, patris frater,	Attyadnak battya
Avunculus, matris frater	Anyadnaká battya
Amita, patris ſoror	Attyadnak nennye
Matertera, matris ſoror	Anyamnak nenye
Vitricus	Moſtoha attya
Noverca	Moſtoha anya
Privignus	Moſtoha fiu
Privigna	Moſtoha leany
Naturalis filius	Termeſet ſerint valo fiu
Filius adoptivus	Fogadot fiu
Pater adoptivus	Hitôs attya

Consobrini, næ, qui vel ex fratribus, aut sororibus gignuntur. Alii consobrinos ajunt, qui ex duabus sunt geniti sororibus, Eos verò qui ex duabus fratribus nati sunt. Patruales: Qui ex sorore & fratre, amitinos. Amitæ tuæ filii, consobrinum te appellant, tu illos amitinos.

Consobrini, næ, Kiknek az attyok vagy annyok egy

Patrueles, Kiknek az attyok egy

Cognatus Rokonsag

Agnati qui per virilis sexus personas sanguine conjuncti sunt. Omnis enim agnatus est cognatus, sed non é contra.

Gentiles, qui sunt ex eadem gente Egy nemzetbôl valok

Consanguinei Vér szerint valo attyafiak

Gemini fratres & gemelli, fratres simul nati, Kettôs gyermek

Germani, qui nati sunt ex eadem matre, Egy emberfiai

Sunt qui dicant germanos fratres sunt. vocari qui ex utroq; parent

Germanæ sexus fœminei Egy ember leani

Uterini, ex diversis parentibus, & ex uno utero editi, Kûlômb attyatul de egy anyatul lôt attyafiak

Levi

Levir, frater mariti uradnak battya

Nothus, qui ex illegitimo toro natus est, de cujus tamen parente nihil dubitatur, Fattyu fi

Spurius, qui incerto matre vel patre natus, est. Zab gyermek

Terræ filius à poëtis dicitur eleganter, qui obscuris natalibus ortus, non audet suos parentes nominare aut monstrare.

Hæres örökös

CONjuGII NOMINA.

Hazassaghoz valo nevek.

Maritus Fery

Uxor, consors Feleseg

Sponsus Vő legeny

Sponsa Meny asszony

Sponsalia, orum. Hazassag szerzes: avag, az mely ajandekot elsőben az Firfiu es az Leany adnak egy massnak, kez fogás

Viduus özvegy ember

Vidua özvegy asszony

Cœlebs, Kinek soha nem volt felesege

Pupillus qui non habet patrem Kinek attya meg holt

Orphanus, qui nec patrem nec matrem habet Arva

Poſthumus qui poſt obitum patris naſcitur.	Attya holta utan lőtt gyermek

ARBOR CONSANGUINITATIS.

In rectâ linea.

In ſexu maſculino.

Majores	Az eleink
Tritavi pater.	őſőd őſinek őſi attya
Tritavus	őſőd őſinek őſi
Atauus	őſőd őſinek attya
Abavus	őſődnek őſi
Proavus	ükőd, őſőd attya, nagy apad apja
Avus	őſőd, ſep apad
Pater	Attya
Filius	Fiu
Nepos	unoka
Pronepos	unokad fia
Abnepos	unokadnak unokaja
Atnepos,	unokad unokaja fia
Trinepos,	unokadnak unokajanak unokaja
Trinepotis filius	unokadnak unokajanak unokaja fia
Minores	Az utannunk valok Maradekink

IN

IN SEXu FOEMININEO.

Majores	Eleink
Tritavi matev	ükőd ükinek üki
Tritavia	ükőd ükinek annya
Atavia	ükődnek üki
Abavia	ükőd annya
Proavia	ükőd, nagy anyadnak annya
Avia	Szep anya, nagy anya
Mater	Anya
Filia, nata,	Leany
Neptis	Leany unoka
Proneptis.	unoka leanya unokaja
Abneptis.	unokadnak unokajanak unokaja
Trineptis filia	unokad annya unoka leanya
Minores	Maradekink.

IN LATERE DEXTRO.

IN MASCuLINO SEXu.

Patruus	Attyad attya fia
Patruus magnus	Attyad attya fianak attya fia
Propatruus	ősőd ősinek attya fia

INLATERE DEXTRO.

IN FOEMININO SEXu.

Amita	Attyad annya
Amita magna	Attyad attya annya
Proamita	Attyad ősinek huga
Abamita	ősőd ősi fianak huga
Attamita	ősőd ősinek huga
Tritamita	ősőd huga

INLATERE SINISTRO.

IN MASCuLINO SEXu.

Avunculus	Anyad attya fia
Avunculus magnus	ükőd attya fia
Proavunculus	ükőd annyanak attya fia
Abavunculus	ükőd annyanak battya
Tritavunculus	ükőd ükejenek attya fia
Consobrini	Hug, vagy nened fiai
Fratruelis	Attyad fia gyermeke
Propior sobrinus	ősőd attyafianak fia
Patruelis	Attyad attyanak fia
Amitinus	Batyad vagy hugod fia

IN

IN LATERE SINISTRO.

IN FOEMININO SEXu.

Matertera	Anyad nennye
Matertera magna	ükŏd nennye
Promatertera	ükŏd leanya nennye
Trimatertera,	ükŏd ükejenek nennye
Consobrina	Hug leanyok
Propior sobrina	ükŏd huga leanya

Caput XLI.

NOMINA DIGNITATUM *Ecclesiasticarum.*

Egy hazi tizt viseleseknek nevek.

Pontifex maximus, Romanus, summus, Papa.	Papa, Antichristus
Cardinalis	Gardinal
Patriarcha, Pater purpuratus,	Patriarcha
Archiepiscopus, Metropolitanus,	Ersŏk
Episcopus, Pontifex, præsul, Antistes, Superintendes,	Püspŏk
Suffraganeus	Szentelŏ püspŏk
Abbas	Apathur

Præpoſitus	Præpoſt
Decanus	Dekany
Archidiaconus	Fő eſpőrős
Theſaurarius	Kents tarto
Canonicus, Lector,	Canonok, letzke olvaſo
Canonicatus,	Iſten igejeben jamborul valo ſolgalat
Sacerdotium,	Papſag
Sacerdos,	Iſten igejenek tiſztan prædicalloja
Presbyter, Flamen, Hierophanta, Senior, Myſtes. Paſtor, parochus, Miniſter,	Pap
Sacerdos mercenarius, Symmiſta	Fogadot pap
Suppaſtor, Vicarius paſtoris	Vice plebanus
Capellanus, Sacellanus	Kaplan
Levita	Valaſtot pap
Aedilis	Egy haz fia
Diaconus	Ispotalyban lako pap
Subdiaconus, Hypodiaconus,	Kis pilisű pap
Pſalmiſta	Soltar ęneklő
Exorciſta, Baculiſta,	Eskűtő pap, ördőgűző
Hierodulos	Oltar meſter

Oſtia-

Oſtiarius, janitor, portarius	Ayton allo
Aedituus	Egyhaz őrizŏ
Monaſterium, Cœnobium,	Klaſtrom, monoſtor
Præfectus monachorum,	
Præfectus cœnobii, prior,	Gargyan
Monachus, cœnobita	Barat
Clericus qui eſt ex ſorte Dei.	Iſten nepe kŏzzŭl valo
Confeſſor	Gyontato barat
Cucullatus, rogator, circulator,	Kuldulo csuklyas barat
Cuculla	Csuklya
Cucullatus erro,	Kullogva puſtito, dulo foſto fattyu onto csuklyas barat.
Propheta, vates, fatidicus,	jŏvendŏ mondo
Monacha, virgo ſanctimonialis, veſtalis virgo,	Apatza
Maxima ſacerdos	Fejedelem apatza

Caput XLII.

DE REBUS ECCLESIASTICIS.

Egyhazhoz tartozo dolgokrul.

Eccleſia vera	Kŏrŏſztyen anyaſzentegyhaz
Aedes, Templum, Sacrum Fanum, Baſilica	Egyhaz

Aedicu-

Aedicula, Sacellum	Kapolna
Adytum templi	Segreſtye
Sacrarium, repoſitorium ſacrorum	Szent hely
Ara, altare	Oltar
Statua	Balvany kep
Ampulla	Ampolna
Calix	Kelih
Hierotheca	Monſtrantia
Cereus conſeratus	Szentőlt gyertya
Cereolus	Kis gyertya
Ceroferarius	Gyertya hordozo
Candelabrum	Gyertya tarto
Lychnus penſilis	Lampas
Lychnus, vel Elychnium,	Gyertya beel
Chorus, congregatio canentium	Eneklőknek ſerege
Subſellia Eccleſiaſtica	Egyhazban valo űlő ßekęk
Subſellia clericorum	Papok ßeki
Pictura	Iras, feſtes
Imago	Kep
Analogium, ſuggeſtű, Cathedra, pulpitum.	Prædicallo ßek
Thus	Tőmjen
Suffitus	Io illat
Thuribulum, Thymiama	Tőmjenőző ßerßam

Acerra

Acerra, arcula thuracea, in qua thus reponitur,	Tömjen tarto hely
Hostia	Aldozat
Crux	Kereßt
Baptisterium,,	Mosdo, kereßtelö ę-deny
Aqua lustralis, aspergillum,	Szentelt viz
Horologium,	Ora
Clepsydra	Folyo vizes ora
Clepsammus	Folyo fövenyes ora
Aeramentum, Campana,	Harang
Nola,	Oly harang minemüt az karoly madarnak labara ßoktak csinalni.
Tinnibulum	Czimbalum
Rhophalum, pistillum,	Harang monya, harang ütöje
Preces horariæ.	Orankent valo imatsag
Polyandrum, ubi sunt multa sepulchreta.	
Sepulchrum	Koporso
Sepulchretum, Sepultorium,	Temetö hely
Epitaphium,	Koporso felet valo iras
Cellæ	Cela, kamoratska
Porticus, Atrium	Tornatz

Scola,

Schola, ludus literarius, Gymnasium, Collegium phronti-
sterium, Oskola, tanito haz

Caput XLIII.

DIGNITATUM SECULARIUM nomina.

Ez vilaghi tißt viselőknek nevek.

Baro	Zaßlos ur
Satrapa, Satrapes, Satraps	Katona
Eques.	Lovas, lovagos vitez
Eques auratus	Szentelt viteß
Magister equitum, Agazonum magister	Lovaß meſter
Stipator	Drabant
Signifer, Vexillifer	Zaßlos ur
Quæstor	Kints tarto
Præfectus ærarii, ærarius publicus	Fő komoras
Præfectus prætorii, vel prætorio	udvar hadnaggya
Prætura	Fő birosag
Prætor	Törveny tevő
Prætorium	Tanats haz
Aedilis	Varas gongya viselője
Tribunus plebis,	Kőfseg elől jaro fejedelem

Tribu-

Tribunicia poteſtas,	Kőſſegen valo hatalom
Conſul	Polgar meſter
Conſulatus	Conſulſag viſeles
Proconſul	Biro kepe
Conſularis vir,	Conſulſag viſelt ember
Senator	Tanatsbeli ember
Senatus.	Tanats
Latronum curator	Gonoß tevők gongya viſelője
Structor, *Strator*	Aßtalnok, aßtal vető
Prægustator	Etek koſtolo
Pocillator	Poharnok
Piſtor	Sütő
Archimagirus	Fő ßakats meſter
Dapifer	Etek fogo
A ſecretis, *Secretarius*, *ſecretorum conſcius*,	Titok tudo
Ab epiſtolis	Iro deak
Cancellarius, *Archigrammateus*,	Kancellarius
A calculis	Szam vető deak
Cubicularius.	Koinornik vagy aagy vető
Rationiſta	Szam tarto deak
Proviſor	udvar biro
A pedibus	Kengyel futo

Appa-

Apparitor	Approd
Armiger	Tőr hordozo inas
Curſor	Inas

Caput XLIV.

NOMINA MAGISTRATUUM.

Külső tiſt viſelőknek nevek.

Cæſar	Csaßar
Auguſta	Csaßarne aßßony
Imperator	Fejedelem
Imperatrix	Fejedelem aßßony
Rex	Kiraly
Regina	Kiralyne aßßony
Dux	Hadnagy
Archidux, magnus dux	Nagy herczeg
Princeps.	Nagy ur
Prorex	Kiraly kepe
Regulus	Kis kiraly
Subregulus	Gubernator
Dynaſtes	Főldes ur
Capitaneus	Kapitany
Comes palatinus	Nador iſpany
Comes provincialis	Vayda
Comes	Varmegye iſpany
Centurio	Szazados
Trierarchus	Gallyan ſhadakozo hadnagy.

Decurio

Decurio	Tizedes.
Eparchus	Tiſttartó
Triceſimator	Harmitzados
Teloniator	Vaamos
Agoranomos	Vaſar biro
Caſtellanus	Porkolab

Caput XLV.

DIVERSARUM CONDITIONUM *ſeu graduum vitæ humanæ appellationes.*

Külömb külömb fele allapatban avagy rendben levő embereknek nevek.

Nobilis	Nemes
Ignobilis	Nemtelen, paraſt
Dives	Gazdag
Pauper	Szegeny
Miſer	Nyavalyas
Fortunatus	jo ſerencses
Felix	Boldog
Honoratus	Tiſtteſſegbeli
Dominus	ur
Servus, Famulus	Szolga
Libertus	Szabados
Mancipium, Manceps	Rab
Lictor	Varas ſolgaja, poroſ-lo
Carnifex, Tortor	Hoher, henger

Praco, Stentor	Hirdetô, kialto, Bôr-
Actor	Fôlpôrôs (tôn
Reus	Alpôrôs
Areſtare	Valakit meg tartani
Areſtatus	Oly ember kit meg tartnak
Patronus	Oltalmazo
Tutor	Arvaknak gond viſe- lôje
Pupillus	Arva
Subditus	jobbagy
Colonus	Lakos ember
Inquilinus	Seller
Miles	Vitez
Scholaſticus, Studioſus	Tanulo deak
Sacerdos	Pap
Celebs	Maganak elô ember
Magiſter	Meſter
Diſcipulus	Tanitvany
Athleta	Baynak
Populus	Kôſſeg
Artifex	Meſter ember
Conjux	Hazas ember
Ancilla	Szolgalo leany
Aegrotus, infirmus	Beteg
Valetudinarius	Beteges
Sanus	Egeſſeges
Piger	Rôſt

Solers	Gyors
Induſtrius	Sereny
Laborioſus	Munkas
Adulator	Hizelkedő
Abſtemius	Bor nem iſſza
Balbuciens	Akadozo ſzavu
Cæcus	Vak
Excæcatus, cui eruti ſunt oculi	Kinek ſemetki toltak
Excoriatus	Meg nyuzot
Caſtratus, Eunuchus, Spado,	Herelt ember
Claudus	Santa
Formoſus	Szep termetű
Deformis	Rut termetű
Doctus, eruditus	Tudos, bőlts, jol tanult
Indoctus, Iners	Tudatlan
Fatuus	Bolond
Exul	Szamki vettetet
Lippus	Csipas ſemű
Luſcus	Sandal
Mango	Rab arulaſsal valo kereskedő
Prædator	Tolvay
Oblivioſus	Feledekeny
Robuſtus	Erős
Inermis, Imbecillis	Erőtlen
A ſcopis	Haaz ſőprő

Caput XLVI.

ARTIFICUM DIVERSORUM & Mechanicorum nomina.

Külömb külömb farago meſter emberekneк nevek.

Architectus, Faber Ats

Faber generale nomen, pro eo qui duriori labore corporis aliquod artificium exercet, ut ſunt :

Faber ferrarius,	Kovats
Faber materiarius	Szeker gyarto, bodnar
Faber carpentarius	Kerek, vagy hinto szeker csinalo
Carpentum	Hinto ſzeker
Faber plauſtrarius, Eſſedarius	Kocsi csinalo
Faber ſerarius	Lakatgyarto
Faber culirarius, cultrifex	Kees csinalo
Faber aurarius, Aurifex Chryſopœus	ötvös
Faber bracteatius	Levegö csinalo
Faber ſtannarius,	Onkanna gyarto
Faber laminarius	Reez, vagy plch csinalo

Lamina, eſt metalli cujusvis fruſtrum, in latitudinem ductum.

Faber feneſtrarius	Ablak csinalo

Faber

Faber monetarius	Penz verő
Faber ferramentarius	Vas mives
Faber arcuarius	Iju gyarto
Faber vinearius	üveg gyarto
Faber murarius	Kő falrako
Faber abenarius	üſt csinalo
Faber vaſcularius	Edeny csinalo
Cæmentarius, calcarius,	Meesegető
Statuarius, Sculptor	Kep farago
Sartor	Szabo
Pellio	Szűrs
Sutor, calcearius	Varga
Sutor veteramentarius	Foldozo varga
Cerdo, vilis homo, lucrum ſectans qui artes illiberales exercet: κέρδος enim lucrum ſignificat vulgo tamen dicitur	Timar
Tonſor, Barbitonſor	Borbely
Chirurgus	Seb gyogyito
Textor	Takats
Coquus	Szakats
Pictor	Kep iro
Piſtor	Sütő
Latomus	Kő mives
Scalptor, Sculptor	Kő farago
Lapicida	Kő vago
Lapidarii	Kő banyasok
Laterarius	Tegla vető
Figulus	Fazakas

Tornator, tornarius	Eßtergáros
Victor	Pinter, cadar, bodnár
Victum, Circulus	Abronts
Fullo	Csapó, vagy poßtofeitő
Fidelia	Csapó edeny
Lanio, lanius	Meßáros
Venator	Vadáß
Acupictor	Him varró
Phrygio, Barbaricarius	Aranyas ruhaßövő
Agazo	Lovaß
Aliptis	Kenő fenő aßßony
Alutа	Vekony bőr, irha vágzemes
Alutarius	Vekonybőr gyártó
Solearius	Solya csinálo
Crepidarius	Kapta csinálo
Ocrearius	Szekernye csinálo
Coriarius, ligularius	Szíj gyártó
Marſupiarius	Tarſoly gyártó
Crumenarius, burſarius, locularius	Erßeny gyártó
Calceolarius	Saru varró
Sarcinator	Varrogató
Sarcinatrix	Szabo aßßony
Interpolator, plicator	Foldozó ßabo
Pannicularius	Poßto csinálo

Pannicida	Posto metü
Textrix, Textricula	Szövő asszony
Lintearius	Lepődő csinalo,
Linteo	Keszkenő szövő
Strophiarius	Keszkenő csinalo
Lanarius	Gyapju csinalo, vagy arulo, csapo
Arcularius	Szekreny, vagy apro szelencze csinalo
Arcarius, mensarius	Asztal gyarto
Reticularius	Haalo csinalo
Piscator	Halasz
Cetarius, Piscarius	Halaros
Piscinarius	Halas tovalbano
Salsamentarius	Szatocz
Nummularius, argentarius,	Penz valto
Auceps, Aviarius	Madarasz
Aurarius	Aranyazo
Auriga	Szeker vezető
Balneator	Fördős
Bracteatius	Gyöngy füző
Creopola	Husarulo
Caupo, propola	Comptar
Carminator	Szőr csinalo
Carnicoctor	Etek főző
Curricularius, rhedarius,	Kocsis
Cliellarius	Maalha hordozo

Coronarius	Koßoru kötö
Crocotarius	Sargaval festö
Cupedinarius	Dragaçtek csinalo
Decupa, Oenopola	Csaplar, bor arulo
Dulciarius	Mezes pogacsa csinalo
Fartor	Kolbaß csinalo, töltö
Funambulus	Kötelen jaro
Histrio	jatekos
Furnarius, calefactor	Kemencze fütö
Pistor, panifex, artopoeus	Kenyer sütö
Gemmarius	Draga kö arulo
Helciarius	Hayo kötel vono
Lactarius	Tejes etek csinalo
Institor	Szel aros
Instita	Szel
Mercator	Kalmar
Limbolarius, fimbrarius	Ruha peremnek varrogatoja
Librarius, Bibliopola	Könyv aaros
Impressor, Calcographus, Typographus	Nyomtato
Compactor librorum	Könyvkötö
Toreutica, Toreuma	Ebtergyaros miv
Tornarius	Ebtergaros
Scamopœus, Funarius Restio	Kötel gyarto
Politor, Macharopœus	Csißar

Politor

Politor armorum	Fegyver tiſztito
Calcarius	Sarkantyu csinalo
Dorixous, vel Durixous Clypeator	Pais gyarto, kopia feſtő
Fuſor	őntő
Fuſor æraimentarius	Harang őntő
Fuſor tormentarius	Pattantyu őntő
Fuſor poculatius	Pohar őntő, vagy kanna gyarto
Tector.	Fődel csinalo
Carbonarius	Szen egető
Sulphur	Keenkő
Sulphurarius	Keenkő csinalo
Naphta, pyrius pulvis	Puska por
Naphtarius	Por tőrő
Porcarius, Suarius, Subulcus	Diſno paſtor
Portitor	Reveſ
Promus, penuarius	Taar hazzal biro
Putearius	Kutaſo
Proxeneta	Kőzben jaro, aru ſőrző, inter kafar, leany kęrő
Mantiſſa	Vebet marhanak nezője
Auctionarius	Kotya vetyes
Auctio	Kotya vetye
Thermularius	Gőz fördő csinalo
Reticularius	Főkőtő csinalo

Unguentarius, Apothecarius.	Patikaros
Margaritarius	Driga gyöng csinalo
Metallicus	Banyas
Molin	ößverrel bano
Nauclerus	Hayos mester
Novacularius	Borotva köszörüs, vagy niró ollo köszörülő
Rasor	Niró
Obstetrix	Baba, köldök meczö
Olitor	Parey fözö, vagy kerteß
Hortulanus	Kerteeß
Organarius	Orgona csinalo
Polymitarius	Hiim varro
Placentarius	Beles sütö
Armentarius	Menes hayto
Pegasarius, Veredarius, cursor vulgo	Postha
Stratarius	Pokrotz csinalo
Stratum	Pokrotz
Ephippiarius, Ephippiopœus, Sellarius	Nyereg gyarto
Ephippium, Sella	Nyereg
Chartarius	Kartya, vagy papiros csinalo
Membranarius	Lantorna csinalo
Pharmacopola	Ires ruha csinalo

Aroma-

Aromatarius	Dràga kenet csinalo
Aromatopola, Myropola,	Kenet arulo
Librarius	Fontóntó, csinalo
Numularius, trapezita Calybista	Penz valto
Vesspillo	Sir aso
Zonarius	öv csinalo
Cerevisiarius	Sör aros
Coctor cervisiæ	Sör fözö, csinalo
Olearius	Olay aros, vagy olay verö
Acetarius	Eczet csinalo
Popina	Varas konyhaja
Apiarius	Mehekkel bano
Cellarius, Pincerna	Kultsar
Abacus	Szam vetö tabla
Clibanus	Katlan
Dolabra	Gyalu
Forceps	Fogo
Forpex	Borbely ollo
Forfex	Metelö ollo
Coronarius	Koßoru füzö
Teloniator	Vaamos
Teloniun	Vaam
Alastor	Gonoß lelki ismeretö, orßag latra
Bajulus,	Az ki haitan terhet hoz .

Lusor	Halartos
Clavus	Kormany
Claviger, à clavus	Kormanyos
Clavis	Kults
Claviger à clavis	Kultsar
Molitor, molendinarius	Molnar
Catellus.	Girat
Agricola, Colonus	Szinto ember
Rusticus, agrestis homo	Parast ember
Pastor	Legeltető pastor
Opilio, upilio	juhasz
Bubulcus, Bubsequa	ökör pastor
Caprarius, Aegonomus,	Ketske pastor
Agazo	Lovas
Mulio	ösverel bano
Fossor	Arok aso, vagy kapas
Merges, spicarum manipulus à mergendo dictus, inquit Servius,	El födözöt kalasz
Villicus	Majorban lako
Particulones, coharedes, qui partem patrimonii sumunt,	örökös tarsok
Partiarius	Reszes paytars
Opifex	Munkas ember
Tympanista	Dobos
Tympanum	Dob
Tubicen, Tubicinator	Trombitas
Tuba	Trombita
Tibicen, Fistulicen	Sipos
Fistula	Sip

Tibia	Tetem ſip
Cornicen	Kürtös
uter, utris, ἀσκὸς	Tömlö, vagy tömlö ſip
utricularius, Aſcaules	Tömlö ſipos
Lyra, latina chelys	Lint
Lyricen, Lutiniſta	Lantos
Citariſta, Citharœdus	Hegedüs
Cithara	Hegedü
Plectrum,	Hegedü vono, vagy az mivel az lantot pengetik.

Caput XLVII.

OFFICINÆ ARTIFICUM.

Meſter embereknek mühelyek.

Laniena, Macellum	Meßar ßek
Myropolium, pharmacopolium	Patika
Textrina	Takars mihely
Tonſtrina	Borbely mihely
Sutrina	Varga mihely
uſtrina	Olvaßto haz
Sartrina	Szabo mihely
Thermopolium	Az hol meleg etket arulnak
Arcularia	Aßtal gyarto mühely
Argentaria	Penz valto haz

Argy-

Argyrotheca	Penz tarto haz, taar haz
Argyrocopiũ, monetaria	Penz verõ haz
Aurificina	ötvõs mühely
Apogyterium	Vetkezõ haz
Balneatoria	Fördõ haz
Capsaria	Erßeny gyarto mű-hely
Carpentaria, rotaria	Kerek gyarto mühely
Cauponaria	Komplar haz
Fullonaria	Festõ haz
Latomia	Kõ banya
Lanaria	Csapo haz
Fornax calcaria	Meß kementze
Bibliopolium	Könyv arulo haz
Macharopolium	Csißar haz
Molendinum	Malom haz
Ichtyopolium, Forum piscarium	Hal vasar
Forum suarium	Dißno vasar
Forum boarium	ökör vasar
Armamentarium,	Hadi ßerßam tarto haz,
Casteria	Hajo ßerßam tarto haz
Granarium,	Gabona tarto haz
Panarium	Kenyer tarto haz
Pena, Penuarium	Taar haz
Artopolium	Kenyer sütõ haz.
Vestiarium	Ruha tarto haz

Vale-

Valetudinarium	Betegek haza
Ptochodochium	Iſpitaly
Xenodochium, pandocheum	Szallas fogado haz
Diverſorium, taberna meritoria	Vendeg fogado haz
Noſodochium	Betegek iſpitalya

Caput XLVIII.

CIBORUM VARIAE DIFFERENTIAE
Etkeknek kűlömb kűlömb fele nevek.

Cibus	Etek
Bellaria, Tragemata	Gyűmölts etek
Alimonia, alimentum	Eledel
Carica	Szaraz fige

Pappa eſt prima infantulorum vox, pappare enim eſt patrem compellare, & quicquid aliud viderit infans pappam vocat. Kis gyermek etke vagy pupa

Pulpa eſt caro ſine oſſibus & ſignificat corpus voluptatibus deditum, quo animus deprimitur à cœleſtibus ad terrena.

Pulpa, pulpamentum,	Edes falat, peep
Pulmentum piperatum,	Borſos peep
Cocetum ſic dictum, quod ad ignem coquatur	Csik maak
Conchis	Főt bab
Merenda, Antecœnium	Oſonna, lorant

Obſo-

Obsonnium, cibus qui in foro venditur,	Kocsonnya, főt etek
Obsonator	Safar
Elixum	Főt etek
Assum	Sült
Epula, Dapes,	Köz etek
Frixatum	Rantot
Tyrotaricum	Turoos etek
Caro elixa	Főt hus
Caro assa	Sült hus
Caro frixa	Rantot hus
Caro jurulenta, juscu-lenta	Leves hus
Leucophagum	Tik hus
Caro suilla, porcina	Disno hus
Caro macerata	Piritot, hus
Caro aprina, aprugna,	Vad disno hus
Caro Ferina	Vad hus
Caro Bovina, bubula,	Tehen hus
Caro Vitulina	Borju hus
Caro Vervecina	Kerü hus
Caro Ovina	juh hus
Caro Agnina	Barany hus
Caro Anserina	Lud hus
Armus ovillus	Barany czemör
Omphacion	Egres lev
Omphacismos	Egres level valo főzes
Lactucinia	Teyes etek
Alliatum	Foghagymas

Sinapium

Cupedia	Fris etek
Sinapium	Muitaros
Comeſſatio	Vacsora utan valo lakas
jentaculum, prandiolum	Főlőſtőkőm
Paſtillus	Gomboda
Lardum, laridum, taxea	Szalonna
Sectile	Sodor
Petaſo, pedoſo	Diſno odal
Perna	Diſno farcsikaja
Succidia	Ket fele haſitot hus
Farcimen, Tuceta	Kolbaſz
Lucanica, Botellus, Faliſcus venter	Gőmbőtz
Tomaculum, à τέμνω id eſt, ſeco	Majos
Apexabo, ſanum, Sanguiculus	Véeres hurka
Silum	Apro hurka
Abdomen	Diſno firy
Pulpamentum	Edes falat az diſnobaſz
Laridum rancidum	Avas ſalonna
Sagnia	Kőverős etek
Laganum	Laxi
Carynion	Dio olay
Cibus gelatus	Hideg etek
Piſces congelaceati, coagulati	Hidegge tetetet halak

Pisa	Kasa
Ptisana	Arpakasa, Dara
Salsamentum	Soshal
Chela cancri	Rakfab
Lac	Tey
Coagulum	Alut tey
Colustrum, colustra	Sos tey
Serum	Savo
Caseus	Sayt
Caseolus	Kis sayt
Caseus bubulinus	Tehen sayt
Caseus bubalinus	Bial sayt
Caseus ovillus	juh sayt
Caseus caprinus	Ketske sayt
Caseus vetus	O, reghi sayt
Caseus recens pressus	uyjonnā nyomot saye
Caseus secundarius	uy iagy sayt, vagy az elsō teynek az savojabol csinalt sayt sendicze
Caseus parmensis, rex caseorum	Parmasan

Caput XLIX.

PANES, ET PLACENTAE diversi generis.

Kenyereknek es beleseknek kūlōmb kūlōmb nemei.

Panis

Panis artopyrus	Tiſztabuza kenyer
Panis ſimilagineus, ſimiladites	Semlye kenyer
Panis furfuraceus	Korpa kenyer
Panis azymus	Kovaſz nekül valo
Panis candidus	Fejer kenyer
Panis ater	Feketekenyer
Panis fumarius	Kemenczeben ſült kenyer
Ipyntes	Kis kemenczeben ſült kenyer
Panis Entyphæus, Subcinericeus, Spodites, σποδίτης ἄρτος	Hamuban ſült kenyer
P. Bipyrites, bis coctus	Ketſzer ſült kenyer
P. Thaliſius, panis thargelus vel Sytarius	uy buzabol ſült kenyer
Panis Siligineus	Ros kenyer
Panis triticeus	Buza kenyer
Panis Hordeaceus	Arpa kenyer
Panis Militaris	Vitezi kenyer
Panis Spenticius	Hamar ſült kenyer
Panis Nauticus	Hajoban valo kenyer
Panis Cibarius, Plebeus	Köz kenyer
Blema	Szep fejer kenyer
Pelanus	Liſt langbol csinalt kenyer
Spira, cruſta, cruſtula	Peretz
Maſſa	Tebra

Libum	Czipo
Marcius panis	Marczapan
Crustulum	Kis peretz
Striblitas Torta	Kalats
Artolaganus	Lepeny
Polenta	Csörege
Placenta	Beles
Mellicetus	Mezes beles
Artocreus	Hussal töltöt beles
Copta	Maakkal töltöt beles
Tyrolaganum, Tyronites	Turos beles
Traganitis	Serpenyöben sült beles
Laganum	Vekony beles
Crepis, Streptos	Retes beles
Obelias	Nyarsan sütöt beles
Ostracites	Födö közöt sült beles
Itrion	Apro mezes beles
Libum, Azyma	Pogacsa
Bucca, buccella, bolus, offa, offella,	Falat
Bolemia	Gombas beles
Cauterium	Beles sütö vas, vagy serßam

NOTA.

Potus genera habes capite 5. & 16.

Capu-

Caput L.

VASORUM DIVERSI GENERIS appellationes.

Külömb külömb fele ędenyeknek nevek,

Abenum	Vas fazek
Amphitelon	Egybenjaro pohar
Ampulla	Ampolna
Amphora	Ket fülü korso
Anaglyphum	Viragos miü
Anydrion	Viz merö rotska
Ariſtophorum,	Oly edeny kiben á meßöremüveſeknek etelt vißnek
Alveus	Teknö
Abacus	Pohar ßek
Brochus	Szoros nyaku korſo
Caçabus, operculum	Kad
Cadus	Födö
Calathus, cophinus, corbis	Koſar
Caldarium	üſt
Caniſtrum, ſitarchia	Tarißnya
Calix	Pohar
Cantharus	Kanna
Capſa	Taska
Capſula	Kis taska
Carchefium	Magas keskeny kanna
Catinum, patina, patella	Etek hordo fa tal

Chytra, olla	Fazek
Cataglyphum	Iratos karaju miũ
Cissybium	Boroſtyan fabol csi-nilt pohar
Calix vitreus	ũveg pohar
Caligna, vas potorium	Fődl pohar
Ciſta, ciſtella	Lada, ladatska
Clepſydra, arenarium	Folyo ora
Cottabus, pelvis ænea	Rez medencze
Crater, patera	őreg aranyas kupa
Cumera	Buzas kaſs
Cyathus	Poharka
Cymba, cymbium	Csolnak
Cibarium	Kenyer ſütő teknő
Dolium, ſolium	Főrődő kad
Fiſcinæ	Sayt vagy turo ſarafto koſar
Frixorium, ſartago	Serpenyő
Gutturnium	Mosdo korſo
Hydria, urna	Viz merő vődőr, vendely
Lecythus	Olayos korſo
Lanx	On taal
Labrum, Tepedarium	Főrődő kad
Lagena	Palaczk
Lebes	Vas fazek
Loculus	Erſeny
Mallavium, polubrum	Mosdo medencze

Mantile

Mantica	Tiska, vagy iſak
Mantella, vel, mantula	Huddozo edeny
Mortarium	Moſar
Mulctra, Pella	Fejő edeny
Modius	Negyed, csötört
Naſterna	Nagy saju korſo
Obba	Csoboiyo
Oxilaphum	Edeny az kiben eczetet visnek az attalra
Paropſis, idis	Talatska
Patera	Nagy feles pohar
Pelvis	Medencze
Pelluvium, vel pelluvia	Lab moſo medencze
Pixis	Szelencze
Poculum	Pohar
Pocillum	Kis pohar
Poculum anſatum	Fogatoſon csinalt pohar
Sagana	Oly edeny kiben valamit törnek
Salinum	So tarto
Saccus	Saak
Scaphium, ſcapha	Deſa
Scyphus	Csese
Sinus, Sinum	Tey tarto edeny, fazek
Sporta	Koſar

Sportula	Kosarotska
Scrinium, cista	Szekreny
Trulla	Kaponya
Trulleum	Vaalu
Talarus	Sayt nyomo edeny
Theca ſutellaria	Tarlas, taal tarto
Theca cochlearia	Kalaan tarto
Theca orbicularis	Tanyer tarto
Tina	Csöbör
Vas vinarium	Hordo, boros edeny
Vas unguentarium	Kenet tarto edeny
Vitrum	üveg
Urna	Vödör
Urceus, vas qui aqua in urnam infunditur, vul go dicitur;	Fazekatska, bögre, csupor
Urceolus	Kis pohar

Caput LI.

VEHICULORUM DIVERſa genera.

Szekereknek nemek.

Arcera, Epirrhedium	Ernyös szeker
Baſterna, Biga	Ket lovu szeker
Birotum	Ket kerkeü tsiliga
Burda	Egy embernek valo tsiliga

Cumb

Cantherium	Vasas kerekű szekér
Carpentum, pilentum	Kolya, avagy ninte szekér
Cisium	Ket kerekű szekér
Octophorum	Nyoltz kerekű szekér
Lectica	Kit az emberek hordoznak
Plaustrum	Nagy vagasu, vagy ökör szekér
Sarracum	Fa, vagy kű hordo szekér
Traha, Trahea, vehiculum, vehis,	Szan
Triga	Harom lovu szekér
Quadriga	Negy lovu szekér
Hexaphorum	Kit haton hordoznak
Currus, carruca, rheda, Essseda	Kocsi

CURRUS CUM SUIS PARTIBUS.

Szeker reszeivel ösve.

Rota	Kerek
Axis	Tengely
Paginus axis,	Körös fabol csinalt tengely
Temo	Rud
Temo arcus	Vasas rud

Cantbus	Kerek vas, vagy fing vis
Modius, modiolus	Kerçk agy
Radius, radiolus	Kerek kulô
Cu. vatura rotæ	Kerek talp
Orbita	Kerek vagas
Exorbitare	Ki terni az kerek vagastol
Fibula rotaria	Tengely feg
Polus	Tengely vege
Axungia	Szeker tengelye kenô

Caput LII.

MACHINARUM BELLICARUM & armorum genera.

Hadi ezkôzôknek, p ttantyuknak es fegyvereknek nemek.

Aries, demolitor murorũ	Falrôrô kos
Bombarda	Pattantyu, vagy nagy agyu
Sclopetus	Puska
Colubrina	Taraczk
Cochlea	Csiga
Clypeus	Targy
Murex, Tribulus	Vas sulyom
Cæstus	Lanczos bot

Phala-

Phalarica	Tűzes nyil
Pyroboli, ſunt tela ignita ardentia, quæ cum flamma mittuntur ad tecta domuum incendendæ, quæ etiam Malleoli dicuntur	Tűzes laptak
Exoſta	Nagy magas labakra allatot hid, kiről az kű falt meg hagjak
Harpago	Horog kivel az haz fedelet le vonßak
Onerare bombardam, vel, Sclopetum	Meg tőlteni az puskat
Exonerare, ejaculari, explodere	Ki ſűtni
Eruptionem facere	Hartzra ki űtni
Sclopetum dare	Pattantani
Ancyle	Fel kezre valo kerek pais
Scutum, clypeus	Pais
Parma	Fel kez pais
Pelta	Fel kerek pais
Cætra	Bőr pais
Hinc, cætratus miles	paiſos vitez

Umbo, eſt media clypei pars eminentior, & proſcutum interdum accipitur.

Lorica	Panczel
Galea, caſſis	Siſak
Thorax	Mely vas: fegyver derek

Haſta	Kopia
Haſta pura	Vaſatlan kopia
Sariſſa, Spata	Hoßßu darda
Aclides	Ki lẽvõ darda, kit iſ-met vißßa ranthatnak
Venabulum	Szeles vaſu darda
Verutum	Nyars gerely
Verutum	Apro gerely
Cobus, copis	Vißßa ßegezet kaßa
Framea	Szablya, kard
Gladius incurvus	Gõrbe ßablya
Enſis	Mordaly hegyes tõr
Dolon, ſica	Hegyes tõr
Mucro	Mezitelen tõr
Pugio	Handsar
Clava	Buzogany
Sparum	Furko
Jaculum	Haito ßerßam
Arcus	Keez iy
Baliſta	Szam ßeriy
Amentum, Nervus arcus,	Idegh
Sagitta, telum, jaculum	Nyil
Catapulta	Szigonyos nyil
Phaleræ, ornatus equorum	Lohoz tartozo ekeſ-tõ ßerßam
Capiſtrum	Kõtõ fek
Frænum	Szabola
Antilena	Szũgyelõ

Postilena	Far metring
Fimbria	Boglar perem
Sella	Nyereg
Stapes	Kengyel

παυοπλία *universitas armorum, seu universa arma. Hoc enim nomine intelligitur, quicquid ad armandum in pugna militem pertinet.* Hadi ßerßam, hadi sok-fegyver

Caput LIII.

AD MILITIAM PERTInentia vocabula.

Viteſſeghez valo nevek.

Exercitus, phalanx, turma	Seregh
Tribunus militaris	Hadnagy
Miles	Vitez
Tyro	uy vitez
Centurio	Szazados
Legatus	Kiraly, vagy nagy ur követe
Haſtatus miles	Kopias vitez
Duriclytus	jo kopias vitez
Miriarchus	Tiz ezer emberrel biro
Chiliarchus	Ezer emberrel biro

Ante-

Anteſignanus	Az ſereg elöt jaro vitez
Ferentarius	Könyü ſerſamu vitez
Sagittarius	Niilas vitez
Petauriſta	Dardan ugro haydu
Funditor, fundibularius	Parittyas vitez
Baliſtarius	Szamſer ijas vitez
Legio	Hat ezer emberből allo ſereg
Cohors	Sereg
Auxiliarius	Mas helyről fogadot vitez
Signifer, vexillifer	Zazlo tarto
Teſſerarius	jel osto
Metator caſtri	Tabor hely jaro
Vexillatio, ala equitum	Egy zazlo allya nep
Menſores	Sator osztok az taborban
Miles torquatus, auratus	Szentölt vitez
Primipilus	Negy ſaz emberrel biro
Navarchus	Egy Gallyaval, vagy egy hajo beli neppel biro
Claſſiarius	Gallyan hadakozo
Exauctoratus miles	El bocsattatot katona, ki immar az ſolgalatot meg unta
Miles gregarius	Köz Katona

Miles

Miles triarius	Vilogatot vitez
Accensi, apparitores	Inasok, Aprodok
Lixa, Lequiso	Lovas
Duriphoros, vel doriphoros	Darda hordozo vitez
Claviger	Buzgany hordozo vitez
Velites	Elöl jarok
Cataphractus	Merö fegyverben öltözöt vitez
Scutigerulus	Az ki ura utan paist hordoz
Doridoce, vel Λοχατοθήκη	Kopia fogas
Armamentarium	Fegyver tarto hely
Trasimachus	Meres az viadalban
Amphimachus	Szemben vivo
Armarium	Almariom

Caput LIIII.

POENARUM, ET SUPPLICIORUM diversa genera.

Büntetesek külömb külömb nemei.

Patibulum	Akaszto fa
Calvaria	Koppasztó hely
Crurifragium	Kerekben törés
Exilium	Szám ki vetes
Fustuarium	Palczaval valo veres
Suspendium, strangulatio	Fel akasztas
Catasta, cippus	Kezi kaloda

Suffendium, ſtrangulatio	Fel akaſztas
Caraſta, cippus	Keezi kaloda
Pedica, à pes	Labnak valo kaloda
Numella,	Labnak s nyaknak kalodaja
Compes,	Beeko
Manica	Csincser, belints
Scalæ gemoniæ	Pőlőnger
Culeus,	Siak kiben az kurvakat ki hordgyak es az vizben vetik
Collum torquere	Csigazni
Excoriare, δέρειν	Meg nyuzni
Unco impingere	Horogban vetni
Hamo impactus	Horogban vettetőt
Decollatio, Jugulatio, capitis plectio	Fővetel
Subjicere quæſtionibus, Torquere	Kenozni, vallatni

Caput LV.

MORBORUM DIVERSORUM appellationes.

Külömb külömb fele betegſegeknek nevek.

Morbus	Betegſeg, nyavalya
Albugo	Szőmőn valo haiyog *Albugo*

Alopecia	Haynak el koppadasa
Alphus, vitiligo	Szepiö
Amaurosis, Amblyopia	Szemnek homalyossaga
Amphimerinon, Ephemerina	Minden napi hidegles
Angina, Sinanche	Torokgyik
Anorexia	Etelnek meg unasi Gyomorbeli emelyedes
Apoplexia	Gutta ütes
Hemiplexia, Hemiplagia	Felgutta, eggyik oldalanak el baradasa
Apoptosis, diabrosis	Az fömöldöknek vibkerese, es förenek el hullasa
Apostema	Kelis, keleveny, merigy eresbkedes
Apoplecticus, Sideratus, Attonitus	Egezlen meg barat az gütta ütes miat
Aphtæ	Az bajaban az inen valo kelisek
Arquatus morbus, vel regius	Oly betegseg kiben az sar viz egyeb teltetis el foghja
Arthritis.	Köbveny
Atrophia	Az testtnek el fonnyadasa
Arthretica, Articularis morbus	Testnek minden rendenek faydalma

Aſtma	Lehelleſnek nehéz volta
Algioſus	Reſketeges
Batrachus	Az gyermeknek nyelve alat valo kelis
Branchus	Be rekeſtő natha
Bulemia	Termeſet ellen valo ehſeg
Cachexia	Az egez teſtnek nyavalyaja
Calculus, Lithiaſis	Kűbantas
Catarrhus	Naatha
Carcinnoma, cancer	Farkas ſeb, vagy Fene
Carbunculus, Anthrax	Dagadas, vagy Franczu
Carbunculoſus	Franczus
Cephalea	Fő fajas
Cicatrix	Sebhely
Columella, chion	Nelyv csap
Chiragra	Az keznek kőzvenye
Cœliacus	Has fajo ember
Comitialis morbus, caducus	Korſag
Condiloma	Az alfeleben valo ſűl
Cophoſis, ſurditas	Siketſeg, vagy nemaſag
Chordapſus, Iliacus morbus	Has fajas
Chrithe, vel Hordeolum	Az ſemen termet arp

Carb

Carphologia, collectio festucarum, Recenset Galenus inter signæ phreneseos à καρφολογεῖν, id est, à flocces legere, & quisquilias in veste hærentes purgare, à nomine τὸ καρφος, id est festuca, stipula, surculus, pluma, Mikor az meg halo ember csipdesi az ruhat, es tisztogattya mint ha semetes volna, ki jegyes bizonnyal jelen valo halala orajanak.

Catalysis, dissolutio, interitus, Embernek Lelketûl meg valasa

Item diversorium mansio, unde καταλυτης *hospes qui diversatur, & hospitio excipitur á* καταλύω, *id est, hospitor,*

Cœliolysia aluinus morbus, nimius fluxus alui, Erôtlenseg

Cardiacus morbus Szû faydalom

Dysuria, quando urina difficulter, ægre & cum cruciatu ejicitur, satis tamen copiosa. Nagy kennal valo vizeles

Ischuria, quando urina non potest ejici, sed supprimitur, & retinetur, Mikor nem lehet az vizeles

Stranguria, quando orificium vesicæ obstruitur vel constringitur crasso humore, propter quod urina cum violentia & tantum gutratim exprimitur, Nagy kennal es csöpönkent valo vizeles

Diarrhœa, fluxus, fluentum, meatus: Item Medicis copiosus alui sine inflammatione exulceratione q, fluor, pro flu-

profluvium ventris, alvi resolutio, alvus liquida,	Hasnak el csapasa es igen menese
Dysenteria, tormen	Veer has
Dysentericus	Has fajo, vagy beel fajo
Dissnoea	Lelegh zetnek nehez volta
Destillatio	Natha
Elephantiasis	Franczu
Enterocele	Tőkősseg
Ephialtes	Eyel valo meg nyomas
Epiphora	Szemnek gyakrã kőnj. vezese
Excreare	Kőhögni
Epiphoreticus, ἠγρότης τῶν ὀφθαλμῶν.	Kőnyvezős bemű
Emphysematicus	Meg puffadot
Enterocelicus	Tőkős
Epidemia	Minden dögleletős nyavalya
Extasis, stupor	Esnek el tavozasa
Extaticus, attonitus, stupidus	Eselős

Epilepsia, morbus comitialis, Herculeus morbus, Sanctus morbus — Korsag

Epilepticus — Korsagos

Epilepsia autem dicitur à Graco ἐπιλαμβάνω, *id est capio. Nam in hoc morbo capiuntur & vincuntur sensus, adeo ut a mortuis nihil absint. Comitiali nomin*

nominatur à comitiis, quia comitia dirimebat si quis eo fuisset in campo correptus. Herculeus vocatur ab Hercule, qui huic morbo traditur fuisse obnoxius. Sacer morbus appellatur, quod cerebrum sanctissimam nostri portionem quoddam q; mentis veluti sacellum, peculiariter infestet.

Febris	Hidegleles
Febris Ephemerina	Mindennapi hideg leles.
Febris continua	Szüntelen valo hideg leles
Febris tertiana	Harmad napi hideg
Febris quartana	Negyed napi
Ficus. Marsica, fungus	Süly
Furfures capitis	Fönek korpas volta
Gangræna, phagedæna	Fene, vagy vad hus
Glaucoma	Fejer halyogh
Glaucomaticus	Halyogos bemü
Gravedo	Fönek alom hozo korsaga
Gravedinosus	Nehez fejü
Gonorrhœa vitium membrorum genitalium cum cuiquam præter voluntatem sperma effluit.	Agyekban valo betegsegh
Gallicus morbus	Franczu
Hydrocephale, vel hydrocephalus,	Az fönek megh dagadasa
Hæmorrhois	Veer has folyas

Hydropisis, vel hydrops Saar viz betegſegh, viz korſag, *Hujus tres ſpecies:*

Aſcites, ab ἀσκὸς id eſt, uter cum tantum venter eſt repletus aquea humiditate copioſa, ita, ut præbeat ſimilitudinẽ utris impleti. Mikor az has az ſár viz miat ugy megh fualkodik mint egy meg tőltőt tőmlő

Tympanites à tympano inſtrumento muſico, cum corpus ſpiritu magis, quam aqua diſtenditur, pulſatumq; reddit ſonum tympani, Mikor az Saar viznek miatta az teſt meg fuvalkodik mint egy Dob, ugy hogy mikor pattantyak, mint ha pengene.

Aqua intercus, alias Leucophlegmatia, cum ſolidæ corporis partes in aquam reſolvuntur, adeo, ut corpus pallidũ reddatur, & cadaveri ſimile, Mikor az ſaar viz az egez teſtet megh futtya es meg poſfaztya.

Hydropicus, Viz korſagos, Beel poklos

Hepaticus, hepatarius, jecoroſus, May fajo

Hepatarius dicitur etiam, joha fajo

Hulcus inguinarium Szemermes teſtőn vi lo fekely

Hulcus, eris Fekely, keles

Hulceroſus Fekelyes

Hemi

Hemicrania Főnek egyik reſzenek faydalma

Hernia Szőmerőm teſtnek el dagadaſa, vagy tőkősſeg

Hernioſus. Tőkős

Hydrophobia, morbus eſt, quo morſi á canibus laborant aquam vitant, Dűhős betegſeg, mikor az embert az dűhős eb meg marja meg dűhődik tűle

Hydrophobus Dűhős ember

Hæmaptyſis, ſanguinis ſputio Veer pőkes

Hæmaptyſicus Veer pőkő

ἠπίαλος *Hepialus, algor qui febrim præcedit,* Fazekoskodas, minek előtte az hideg leles emberre jű

Quod veteres ϛιγοπύρετος *á* ϛιγέω *quod ſignificat idem quod frigeo, &* πῦρ *ignis. quaſi febrem ſubſequens nimius æſtus,* Gyuladozas hideg leles utan

Ilioſus Agyeka fajo

Ictterus, vel Ictericus morbus, Az kinek ſaar viz mia fel fualkodik minden teſte, Sargaſag. *Habet appellationem á nomine icteros. Eſt autem Icteros avicula flavi coloris, quam latini Galgulũ vocant, hæc quia ſolo aſpectu id malum ſanat, inde nomen habet. Idem morbus appellatur & aurigo à colore flavo, qualis eſt in Auro. Tertio nominatur morbus regius, quia ſit curandus*

ci[illegible] & potu delicato. Quarto vocatur morbus arquatus, vel arcuatus, ab arcus seu Iridis cœlestis similitudine, cujus flavum colorem refert.

Ischiadicus	Kinek csipője fáy
Lumbago, Lagonoponus	Agyek fayas
Lepra	Pokol varr
Lepr[illegible]sus	Poklos
Lyenteria	Hasnak szerteien menese
Lyentericus, caliacus, Alvinus	Has fiyo
Lunaticus	Eyeli bolondoskodo
Lippus	Csipas
Lytotomus	Kű metelő
Lippitudo	Szőmnek csipas volta
Letbargus	Föl serkenthetetlen alom
Letbargicus	Nagy alhato
Lichen, mentagra	Rut fekete seplő
λιθίασις. *morbus calculavis in renibus aut vesica,*	Az kit kű bant
λιποψυχία *defectio animi, exanimatio á* λείπω *linquo &* ψυχὴ *anima,*	Alelkodas, midőn embernek minden ereie el fogy
Mania	Bolondsagh
Mentagra.	Torok faydalom, vagy fekete seplő
Mentagricus. Impetiginosus	Szeplős orczaju

Naro-

Narcoſis	Hideg miat valo gemböröde3
Nauſea	Etőknek meg utalaſa, csőmőr
Narce	Keznek, avagy labnak fugorodaſa
Nephritis	Veſenek faydalma
Nephriticus	Veſe fajo
Ophthalmia	Szőm fayas
Otalgia	Fülnek csőngeſe
Ozæna	Ornak megh varraſodaſa
Orthopnœa	Ki nehezen veßőn leleghzetőt
Odontalgia	Fogh fayas
Oſcedo ab aliis oris fœtor, ab aliis vitium dicitur quo quis ſæpius cogitur oſcitare.	
Paralyſis	Az nyaknak el ſzakadaſa
Parothides	Az fül mellet valo keles
Pernio	Labnak hideh miat valo meg vevefe
Phreneſis, delirium	Haygymaz
Phtiſis	Aſzzu korſagh
Pleuritis	Szűre valo eſes, nilalas
Podagra	Labon valo közveny
Polypus	Az orraban valo ſűl

Pſorophthalmia, Szömöldök viſketeſe
Phtiriaſis, pedicularis morbus, Oly betegſeg kiben az embert az tetvek meg eſik

Puſtula Apro var
Pneumatenſis Haſnak fel fualkodaſa
Pulmonarius, Peripneumonicus Gyakran zugo ember
Pneumonia Tüdö dagadaſa
Porrigo Terjedö var
Porriginoſus Szeleſſen terjedet var
Pruritus, prurigo, impetigo Vizketeg
Prurire Viſketni
Phanaticus Liderczes
Pituita Natha miat futo rutſag, takony
Phagedæna Fene
Peſtis Dög halal

παροξυσμός, *irritatio, incitatio, exacerbatio, acris diſceptatio, excandeſcentia provocatio, extimulatio, Galenus pro infeſtatione, acerbitate & impetu ſævo febris ſeu acceſſione*, Habbai vagy hertelen jövö betegſeg, vagy hideg leles

Papula, puſtula, qua ſalivæ jejunæ defricatione corrigitur, Keleveny

Ramex, eſt genus herniæ, continens ſub ſe ſpecies porocelam, ſarcocelam, cirſocelam, & bubonocelam.

Porocela

Porocela eſt, cum ex abſceſſu aliquo, circa ſcrotum ſeu teſticulorum ſacculum materia induruit. Mikor az embernek az tőke környeke meg dagad

Sarcocela eſt, cum in ipſo ſcroto ſeu teſticulorum ſacculo concrevit caro.

Cirſocela cum venæ intumuerunt ex quibus teſticuli dependent.

Bubonecela, cum ipſi teſticuli intumuerunt. & inflammatione dolorem afferunt: Hæ ſpecies herniæ nomina ſumſerunt á græco κήλη, Latiné cele ſeu herniæ.

Ramex, Hernia Tőkőſſeg

Redivia eſt abceſſus, circa radices unguium, cum ſcilicet cutis extra ungues ſe ſolvit, quia redivire idem eſt, quod ſolvere, juxta Feſtum. Cicero; pro Roſcio Amerino ſcribit duplici n.

Spaſmus	Görcz
Reduvia	Körőm mereg
Scotoma, vertigo	Főnek ſedelgeſe
Stranguria	Vizeletnek nehez volta
Syderatus, attonitus	Nyaknak ſakadaſa
Syderatio	Gutta ütes
Struma	Gelyva
Sternutamentum	Prüſzögés
Spaticus	Kiben gonoz ſellet vagyon
Sacer ignis, Ignis Perſicus	Szent Antal tüze

Splene-

Spleneticus, lienosus	Lepe fajo, vagy rafi betegseg
Splenis tumor	Raaßt
Scabies	Rüh, sünnyedeg
Spasticus	Kibem belső bakadas vagyon
Scrofula, columnula	Nyel csap
Syntexus, defectio animi	Elmenenek fogyatkozasa
Synteczicus, lypotymicus lypopsychus,	Az kinek mind elmejeben lelkeben fogyatkozas vagyon
Sternutatio	Pthrüßentes
Singultus	Csoklas
Screatus	Köhöges, vagy asitas

Scrofa, apostema sub lingua,

Scrofulæ proprié dicuntur indurati adenes seu glandulæ, in collo præcipue, in alis, & in inguinibus consistentes ita dictæ a scrophis, seu suibus, qui peculiariter hoc morbo infestantur. Græci χοιράδες *Latini strumas appellant.* Az nyakban, agyekban, vagy holnal alat valo mirigyeknek es golyobisoknak meg kemenyedese vagy dagadasa.

σβέσις. *Aristoteles scribit luminis extinctionem quæ per se fiat* μάραντιν *vocari, quæ ab aliis* σβέσις. Szemnek be hunyasa, vagy az szemnek vilaganak el fordulasa mikor az ember meg akar halni.

Tenas-

Tenasmus, proprié est crebra & inanis dejiciendæ alvi cupiditas, cum inflammatione, ac tumore sedis, musculosa & sanguinolenta quædam egerens. Tollitur lacte asinino Plin. lib. 28. Nascitur autem hoc morbi genus, ex biliosis, acribusq; humoribus rectum intestinum mordentibus.

Termina intestinorum Has ragis

Tabes; Atrophia Testnek el fonnyadasa

Tabidus; Atrophus El fonnyat

Tussis Hurutas

Vomica Eves var

Vermina, plurale Minden testnek posgasa

Veternus El feleytő betegseg

Veternosus Szedelgő

Vertiginosus Szedelgő fejű

Vertigo, turbo, Scotoma Szedelgős

Vari, vel varioli Apro fakadekok az emberen

Vibex, est signum, quod relinquit scutica, dicta quod vi fiat. ütes, avagy suytas helye

Verruca á verrendo dicitur, asperq; in monte locus veteribus. Nobis verruca dicitur incorpore humano tuberculum & caruncula dura & callosa sine pruritu, porrus vulgo dicta. Szömölcsö

Plinius. Ocymum mista atramento sutorio, verrucas tollit. Hinc verrucosum dicimus, quod verrucis est plenum

num inæqualeſq; & diverſa eminentes partes habet.

Xerophthalmia Szömnek viſketeſe

DIVERSIS MORBIS AFFECTO-rum appellationes.

Külömb külömb fele betegſegeknek nevek.

Apoplecticus	Gutta ütöt
Auriginoſus. Ictericus	Kinek az ſaar viz minden teſtet el futtya
Anorecticus	Ki az etetlt nem kevannya
Aſtmaticus	Ki nehezen veſen lelegzetet
Algioſus	Fazekony
Apoſtematicus	Fekelyes
Carbunculoſus	Az kin fittyent
Carcinomaticus	Kin farkas ſeb vagyon
Chiragricus	Kinek kezet köſveny jarja
Calculoſus	Az kit kö bant
Cardiacus	Kinek ſüvere eſik
Cœliacus	Has fajo
Comitialis	Korſagos
Dyſentericus	Kin veer has vagyon
Colicus	Kolikas
Elephantiacus	Franczus

Empi-

Emprosthotonus	Kinek az mellyehez ragat az alla
Epiphoreticus	Könyvezö ßemü
Emphyſematicus	Meg puffadozot
Febriculoſus, febricitans	Hideg lelö
Hydrocephalus	Kinek feje meg dagadot
Leproſus	Beel poklos
Lienterícus	Kinek az haſa igen megyen
Lagophthalmus	Nyulßemü
Lethargicus	Nagy alhato
Mẽtagricus, Impetiginoſus	Szeplös orczaju
Orthopnoicus	Nehez lehelletü
Phreneticus	Hagymazban fekü ö
Phtyſicus	Aßßu korſagos
Pleuriticus	Kit az öklelet bant
Podagroſus	Kößvenyes labu
Puſtuloſus	Varas
Pediculoſus	Tetves
Paralyticus	Kinek mind laba keze el eſiik
Splenéticus	Kit raßt bant
Stomachicus	Gyomor fajo
Stomaticus	Kinek azßaja meg veßet vagy el föt
Stẽmoſus	Gelyvas
Stranguriosus	Nehezen vizellö

Spaſti-

Spasticus, Spasmaticus	Kit az görtes bant
Terminosus	Has fajo
Verminosus	Gilebtas
Vermicosus	Szömölcsös
Xerophtalmus	Kinek szeme untalan viszket

Caput LVI.

AD VALETUDINEM PERtinentia.

Egességhez valo igek.

Valetudo	Egesség
Valetudinarius	Beteges
Medicus	Orvos
Phlebotomia	Ér vagas
Cucurbita ventosa	Köppöly
Chirurgus	Ér vago borbely
Cataplasma	Kötes
Pharmacopola	Patikaros
Pharmacum purgatio, catharticum,	Tisztito ital
Clyster	Fetskendö, has tisztito orvosság
Balanus, suppositorium	Csap
Emplastrum	Flastrum, vagy ir
Collyrium	Szöm gyogyito ir

Calo-

Catapotium	El nyelő orvoſſág, vagy pilulak
Friction	Törles
Cauterium	Bileg ſütő ſerſam
Vomitus, rejectus, rejectio	Okadas
Parſimonia	Mertekletteſſeg
Abſtinentia	Eteltűl valo meg tartoztatas
Paſtilli, Trochiſci	Pilulak
Pilula, Amuletum	Nyakon függő ir

Caput LVII.

FAECES, ET EXCREMENTA DIverſarum rerum.

Sőpröje, es ganeja kűlőmb fele allatoknak.

Acus, aceris	Polyva
Analecta	Az eteknek hulladeka
Amurca	Olay tőpőrtője
Apluda	Az kőleſnek ondoja, vagy az tatarkanak polyvaja,
Bolbiton	Tehen ganey
Floces	Az ſőlőknek törkőlye
Fraces	Az olay gyűmőlcsnek ſonkolya
Furfur	Korpa

Graſſum	Az gyapjunak ſenve- deſe
Helcyſma	Ezüſtnek ſonkolya
Oipoton	juh ganey
Magmata	Az kenetnek ſöpreie
Metys	Az viaßnak ſonkolya
Mucus, pituita	Takony
Muſcerda, Muſceledra, muſceletbron	Eger ganey
Præſegmina digiti	Körömnek el metele- ſe
Scoria, excrementa ſunt omnium metallorum.	Mind aranynak, ezüſt- nek, onnak vaſnak ſonkolya
Schidion, vel Schidia	Fa vagon valo forgats, hulladeka
Scobs	Furaſnak es füreßleſ- nek hulladeka, vagy reßeleſnek pora.
Scirus	Saytnak az fergele
Succerda	Dißno ßar
Sterquilinium	Lo ganey
Spyras,	Ketske ßar
Stercus, merda, excre- mentum	Ember ganey
Tartarum, Fax	Bor ſöprö
Tomentum	Poßto niredekje
Stercus Aſininum	Szamar ganey

Caput

Caput LVIII.

NAVIGIORUM DIVERSA genera,

Hajoknak kűlőmb kűlőmb fele nemek.

Navis	Hajo
Actuaria navis	Kőnyű hajo
Phaselus, Celox, Lembus,	Sayka
Cataſcopium	Keemleni valo hájo
Corbita	Koſaros őreg hajo
Cymba, Linter, Scapha	Csolnak
Hypagus	Hidas, vagy komp
Liburnica	Naſad
Scaphasoria	Halaſo csolnak
Monoxylon	Merő fabol csinalt hajo
Oneraria navis	Terhes hajo
Pontones	őſve csatlot hajok, kikkel az vizet altal hidallyak
Schedia	őſve csatlot fabol csinalt hajok
Rates	Szalak
Triremis, Biremis, Sic quadriremis, juxta creſcentem remorum ordinem,	Gallya

AD REM NAUTICAM SPEctantia vocabula.

Haiozashoz valo nevek,

Nauclerus, Nauta	Hajos meſter
Naulum	Hajo beer
Navale	Hajo allas
Naumachia	Vizen valo viadal
Naumachiarius miles	Vizen hadakozo vitez
Anchora	Vas matska
Antenna, Malus	Arbotz fa
Carbaſus-um velum	Vitorla
Carina	Az hajonak dereka
Celeuma, celeuſma	Az reveßeknek nogatáſok
Claßis	Nagy ſereg hayto
Helciarius	Hajo kőtel vono
Ora	Mely kőtellel az hajo az parton meg kőtik. Pontanus
Rudens	Haio kőtel
Prora	Haio orra
Puppis	Hajo fara
Proreta	Ki az haio orrat igaz gattya
Clavus	Kormanyos
Puppita	Kormany
Remus	Evező
Remex	Ki evez
Remigium	Evezes
Contus	Csaklya

Hal

Harpago, Vas Horog, mellyel az viadalban haiot ôßve kapcsolnak

Ratis Szal

Transtrum Haiobeli ûlô deßka

urinator Az ki vizben jol tud buni

Vadum Reh hely

Vadosa aqua Csekely viz

Portus, locus ubi transvectant homines per aquam, unde portitor. Reveß

Portorium, ipsum præmium quod datur pro labore vectandi, Reeh penz

Portorius est is qui exigit pecuniam pro transvectandi labore solutam, Reeh vamos

Caput LIX.

DOMUS, ET PARTIUM EJUS *vocabula.*

Haznak, es annak reßeinek nevek.

Domus Haz

Domuncula Kis haz

Domicilium Hoßzßu ideiglen valo haz

Aedes-ium Haz

Aedificium Alkotmany

Paries Fal

Paries cruſtatus	Mazlot fal
Paries lateritius	Teglabol csinaſt fal
Paries marmoreus	Faragot kűből rakot fal
Paries cratitius	Boronabol rakot fal
Paries concratitius	Agyakos fal
Paries intergerinus, medianus, ſeptum	Kőz fal
Murus	Kő kerites
Calx, cæmentum	Meſs
Paries cæmentitius	Meſsel csapot fal
Arena	Főveny
Albarium	Feieritet fal
Gypſum	Maz
Tectorium	Mazlas
Aceratum lutum, paleatũ	Polyvas ſar
Cœnum	Sikeres ſar
Tabulatum	Deſkas haz
Podium	Erkely
Podiolum	Erkelyke
Veſtibulum, prothyrion	Tornatz
Janua	Ayto
Janitor, oſtiarius	Ayton allo
Pſeudothyra	Al ayto
Oſtium, Fores	Ki nilo ayto
Antæ, arum, pluraliter tantum, oſtiorum latera	Ayto fel fa
Paraſtatæ	Oldal fa

Impago	Bellet ayto
Poſtis	Az hatulſo ragaſto kiben az ayto ſarka jar
Porta	Kapu
Valvæ	Ket fele nilo ayto
Catarracta, vel pendula porta,	Emelcsős kapu
Cardo	Ayto ſark
Poſticum	Ayto meghi
Limen	Küſzöb
Superliminare	Fölſő küſzöb
Liminaris lapis	Küſzöbnek valo kő
Atlas, telamon, cariatides.	Az fölſő küſzöb kőzőt valo faragas avagy vajas
Sera	Lakat
Peſſulus	Ayto kilints, vagy ayto zár
Vectis, repagulum	Ayto zavar, vagy, retez
Clauſtrum	Nito zavar
Obex	Ayto támaſz

Obex, repagulum, peſſulus in eodem feré ſuni ſignificato.

Atrium	Pitvar
Atriolum	Kis pitvar
Clavis	Kults
Clavicula	Kis kults
Columna	Oſlop, agas
Columna teres	Kerekded oſlop

Columnæ ſtriatæ	Veeſet oßlopok
Siriæ	Az oßloponvalo veeſeeſek
Periſtylium	Az oßlopnakfeienvalo faragas
Epiſtylium	Oßlopon valo gerenda
Spiras, Baſis	Oßlop alat valo kő, avagy fa
Palatium, porticus	Palota
Tetraſtylon	Negy oßlopon allo palota
Decaſtylon	Tiz oßlopon allo palota
Pignoſtylon	Sűrű oßlopu palota
Criptoporticus	Föld alat valo palota
Xiſtus	Mulatozo haz
Apoditerium, ſpoliatorium	Levetkőző haz
Triclinium	Ebellő haz
Menſa ſegmentata, teſſelata	Rakot aßtal
Vermiculata, variegata,	Himes, feltet aßtal
Bractea aurea, lamina	Arany tabla
Conclave,	Reytek, avagy titok haz
Orcheſtra	Tanczolo haz
Oporotheca	Aßßu gyűmölts tarto haz

Penna-

Pennarium	Taar haz
Thiriotrophium, Roborarium	Vad-kert
Propugnaculum	Baſtya.
Cryptæ, ſubterraneæ cavernæ	Föld alat valo reytek helyek
Cella cellarium	Pincze
Thermopolium	Eget bor haz
Thermopotæ	Eget bor ivok
Theriaca	Tőriek

Caput LX.

CUBICULUM CUM SUIS PARTIBUS.

Halo haz reßeivel ößve.

Cubiculum, Thalamus.	Halo, avagy agyas haz
Camera, Teſtudo, fornix	Bolt
Cubicularius	Komornik
Lectus	Agy
Sponda	Nubolya
Lectica	Kis nobolya
Fulcrum lecti, clinopodium	Agy lab.
Lectiſtrator	Agy vető
Peripboretes	Az kit ſeczelben hordoznak
Hemicyclus	Seczel
Culcitra	Paplan

Matta	Lagy duhna
Tomentum	Duhna tőltes
Cervical	Vankos, fey aly
Pulvinar, pulvinus	Parna
Pulvillus	Parnatska
Stragula, lum	Pokrotz
Sidon lecticaria	Gyolcz lepedő
Linteum	Kőz lepedő
Lodix	Laſnak
Toralia	Agy lepel
Gauſape	Guba
Tapes	Szőnyeg
Belluatus tapes	Oly ſzőnyeg kin ſok vadakat ſőttenek
Aulæum	Karpit
Frutilli	Az ſzőnyegnek az roſtya
Attalica	Atlatz
Cortina	Superlat, draga karpit
Periſtroma, perimetaſmata,	Föl vont karpitok
Conopæum	Szunyog halo
Pecten	Fűsű
Sudarium, Mantile	Kezkenő
Speculum	Tűkör
Conſpicillum, ſpecillum,	Okular, Papa ſzem
Auriſcalpium	Fűl vajo
Dentiſcalpium	Fog tiſztito
Arca, arcula	Lada

Arcula libraria	Könyv-tartó lada
Capſa farinaria	Liſt tartó ſak
Loculus, locelli	Penz tartó ſatskó
Bulga	Tüſü
Numus, pecunia	Penz
Aes ſignatum	Vert penz
Aureus numus	Arany penz
Coticula, Lapis lydius	Proba kü
Lucerna	Szövetnek
Symbella	Penz merö ſerpenyö
Lucerna penſilis	Függö gyertya-tartó
Matula, Laſanum, urinarium	Huddozó edeny
Latrina	Arnyek ſek
Cloaca, Forica	Közönſeges ſáro ſek
Teges, Hibiſcus	Gyekeny
Ceſticillus	Tekerts
Favilla	Gyertya hamma
Flabellum, Muſcaria	Legyezö

Caput LXI.

DE HABITIBUS MULIERUM, SEU *ad Gynæcium pertinentibus.*

Aſſony allatoknak öltözetökröl: avagy, aſſony nepeknek hazokhoz tartozokrol,

Gyna-

Gynæcium, Gyneconitis	Aſſzony nepek es leanyok haza
Gynæconites, Gynæcius id eſt, effœminatus.	
Mundus muliebris	Aſſzony allat öltözeti
Ceruſſa, Fucus, unguentum quoddam mulierum quo ſpecioſiores videantur, quod á pleriúque damnatur.	
	Görög fejer
Ceruſſatæ buccæ	Kent orcza
Calamiſtrum	Hay feneſitö, fodorito ſerſam
Redimiculum	Fére valo kezkönö
Diſcerniculum	Hay bonto füsü
Cincinnus	Hay fonas
Lixivium	Lug
Calantica	Patyolat
Caliendrum	Babos fedel
Margarita, unio	Gyöngy
Baccæ	Gyöngy ſemek
Monile baccatum	Gyöngyel füzöt arany lantz
Faſcia	Fatyol
Calyptrum	Fedel
Frontale	Homlok ekeſſege
Torques	Arany lantz
Pſilothrum	Simito kenet
Torques brachialis, armilla	Arany peretz
Ludula	Islog

Annulus gemmatus	Draga kövü gyürü
Bombicina	Selyem ruha, tafota
Spinter, fibula mulierum	Kapots
Semicinctorium, ventrale	
Præcinctorium	Elö kötö
Periſoma, ſubligaculum	Gatya
Plagula	Halos fökötö
Vitta	Fö kötö
Crepidula	Saru
Colus	Guſal, rokka
Fuſum	Orſo
Spondilus, verticulus	Orſo pergetö
Penſum, Stamen	Szöß
Pexen	Gereben
Bambalium, Goſsipion, Sericum	Selyem
Quaſillus	Selyem tarto koſar
Calathus	Szöß tarto koſar
Acus	Tö
Foramen acus	Tö fok
Digitale	Gyüßu
Licia-orum	Vißßallot fonal
Filum	Fonal
Duplarium	Czerna
Forfex, forficula	Meteelö ollo
Forpex, forpicula	Borbely ollo
Forceps	Kovats fogo
Pecten filarium, Tibicen liciatorium	Borda

Radius	Vetelő
Stamen	Szűni volo fonal
Subtegmen, Trama	Beel fonal
Cunabula, cunæ	Bőlcső
Forago, Glomus	Gombolyag
Crepundia, crepitaculum	Csörgetyű
Puppa	Baab

Puppus puer, puppa puella dicitur. Martialis: ſe puppam dicit Gellia, cum ſit anus. Puppa etiam eſt puellare ſimulacrum ex panniculis, & tomento factum quo puellæ luſitãt, vulgo, Baab

Virgines autem nupturæ veneri ſuas puppas offerebant, ſperantes ſe brevi veros puppos, pupasq; habituros.

Acupictor	Him varro
Puerpera	Gyermek ßülő
Puerperium	Gyermek ßüles
Obſtetrix	Baaba
Nutrix	Dayka
Ancilla	Szolgalo leany
Famula, pediſſequa	Aßßony utan jaro leany
Pallium	Palaſt
Ceſticillus	Konty
Stola	Hoßßu hacsoka
Inſtita	Selem ßeel
Purpureus limbus	Barſony perem
Prætexta	Barſonnyal hanyot ruha

Peplus

Peplus & peplum, eſt Sindon pertenuis: proprie eſt veſtis mulierum ſicut χιτὼν virorum. Quidam uſurpant in Maſculino genere, Item peplum eſt mulieris palla quæ reliquis indumentis ſuperinduitur vulgo dicitur: Faatyol, Boreto öreg ſihos

Petia ſindonis, Egy vegh gyolts vagy pattyolat

Filum de colo ducitur in fuſum, à fuſo in alabrum (Motola) *vel traductorium, ab alabro in girgillum* (Gombolito) *vel devolutorium, à girgillo in glomicellam* (az gombolyakban) *à Glomicilla in panum,* (vetö karora,) *á pano in telam, Eſt etiam girgillus lignum mobile ex quo funis in puteum cum ſitula demittitur ad hauriendum aquam in gyrum vertendo, dicitur.* Csiga

Caput LXII.

AD BIBLIOTHECAM PERtinentia.

Könyv-tartohoz tartozok.

Bibliotheca, libraria	Könyv-tarto
Bibliothecarius.	Könyv tarto hazzal biro
Liber, codex, volumen	Könyv
Bibliopola	Könyv aros
Foruli	Könyv-tarto poltz

Foruli

Codicillus, libellus, codi-culus	Kis kőnyv
Collectaneorum libellus	Kőnyvetske kiben sok fele dolgot irnak
Enchiridion	Kezben viselő kőnyvetske
Tabula cerata	Viaßos tabla
Pugilaris	Iro tabla
Pagina, Folium	Level
Pagella	Kis level
Margo	Az levelnek az ßeli
umbilicus	Az kőnyvőn valo boglar
Librarius	Kőnyv iro
Notarius	Iro deak
Charta, papyrus	Papiros
Glabra papyrus	Sima papiros
Scabra papyrus	Darabos papiros
Charta bibula	Folio papiros
Charta regia, macrocola plurale	Sasos, vagy reegal papiros
Auguſta papyrus	Draga vekony papiros
Charta libraria	Kőnyvnyomtato papiros
Charta emporetica	Takaro papiros
Charta candida	Fejer papiros
Membrana, pergamena	Haartya

Pa

Palimpsestus membrana iterum abrasa, Deletia, & deletica — jedzö könyv

Opistographus — Egy felöl iratot papyros

Scheda, schedula — Czedula

Pugillares tabellæ — Viaßos tablak

Graphium — Vaſs veßßö kivel irnak

Stylus — Reez penna

Calamus — Lud tolbol csinalt penna

Graphiaria theca, Theca calamaria, pennale, pennaria — Penna tarto hely

Pluteus — Az könyv deßkaja

Atramentum librarium, Fuligo — Nyomtatni valo tenta

Atramentarium — Kalamaris, tenta tarto

Atramentum scriptorium — Tenta kivel irnak

Minium, minius, rubrica — Vörös tenta

Codex miniatus — Sok fele tentaval irt könyv

Calcographus, Typographus — Könyv Nyomtato

Autographum, chirographum — Valakinek kezeiraſa

Liber idiographus — ö maga kezevel irt könyv

Grammatocyphon — Terden iro

Epiſtola, Epiſtolium Maſnak irot level

Tabellarius, Grammato-
phorus Level hordozo, vivő

Diploma Fejedelem pecseti alat
valo level

Annulus ſignatorius, gem-
ma ſignatoria, ſigillum Pecset

Dactylium, condalium Pecsetlő gyűrű mel-
lyet ember ujaban viſel

Miniare Vörősiteni

Cera miniata Vörős viaß

Cera viridis Zőld viaß

Complicare literas Levelet be kőtni

Signare literas Levelet be pecsetleni

Reſignare literas, Levelet fel ßakaßtani

Cancellare literas, idem eſt quod diſſungere, delere,
Nam ſicut ex transverſo ducuntur ligna in cancellis:
ita in delendis ſcripturis transverſo calamo ducun-
tur notæ, lineæq; atramentariæ.

Syngraphum, & pha Bizonſag level, ſok
emberek iraſok

Scrinium, Chartophyla-
cium, Szekreny kiben level
al

Literæ publicæ fidei Menedek level

Litera, elementum Bőtű

Syllaba, Tőb őßve ßőrköztetőt
bőtű

Dictio, verbum Ighe

Vox	Szozat
Dictiuncula, verbulum,	Kis ighe
Oratio	Bű beßed
Oratiuncula	Rővideden valo beßed
Opuſculum	Kis könyv

Scholion, latine eſt excerptum, id quod vulgo poſtilla dicitur.

Homilia, ſermo	Prædikallas
Tomus	Egy reße az könyvnek
Volumen eſt integrum opus	Egeß könyv
Dialogus, collocutio duorũ aut plurium, colloquium	Egy mas kößt valo beßelgetes

Faſti, libri in quibus totius anni deſcriptio continentur.

Vaaros könyve

Apologeticus, liber in quo reſſponſio & excuſatio continentur,	Mas könyvre valo feleles

Panegyricus, liber laudes continens, quæ in conventu hominum recitatur.

Dicseró könyv

Paræneticus, dicitur admonitorius, paræneſis enim ſignificat admonitionem, Valamire intó könyv

Didaſcalicus, qui doctrinam continet	Tanito könyv
Protrepticus, inſtructivus, exhortativus,	Intó könyv
Poëma	Verſel irt könyv
Carmen	Vers

Hiſtoria Lőt dolog
Fabula Beſed
Soluta oratio, quæ & proſa dicitur, ut eſt oratorum Expoſitio, Meg magyarazas
Commentarius, um, Bő beſeddel magyarazokőnyv
Pittacium, tabula dealbata, in qua nomina judicum ſelectorum deſcribebantur. Dictum à nomine πίττα vel πίσσα i, e, pix, ut ſit pittacium tabula fuſili pice ad exarandum inducta, Gyantaros avagy fenyő viaſſal meg boritatot tabla. *Alias pyxacium: Lampridius in Alexandri vita perlegebat, cum ēta pyxacia.*

Caput LXIII.

AD COENACULUM PERTINENTIA,

Ebelló s-vacsoralo hazhoz valo nevek.

Cœnaculum, Ebelló vagy vacsoralo haz
Cœnatio, Diæta Vacsoralas
Feneſtra Ablak
Feneſtra vitrea üveg ablak
Feneſtra clathrata, cancellata, Roſtelyos ablak
Feneſtra tabulata Deszkas ablak

Laque

Laquearium	Föl haznak az pallasa
Candelabrum penſile,	Függő gyertya tarto
Lychnus penſilis	Függő meets
Illychnium	Az meetsnek beli vagy gyertya beel
Emunctorium	Gyertya hamma vevő, koppanto
Favilla	Gyertya hamma
Abax, Abacus	Pohar ſek
Malluvium, pelvis	Medencze
Gutturnium aquarium	Csorgo medencze
Candela ſebacea	Faggyu gyertya
Sebare	Gyertyat martani
Candela cerea	Viaz gyertya
Laterna	Szaru lampas
Laterna veſicaria	Tehen bellel boritot lampas
Laterna papyracea,	Papiroſſal boritot lampas
Lampas, dis, à λάμπω, id eſt, luceo,	Lampas
Calix	Pohar
Calix vitreus	üveg pohar
Poculum, Cyathus, vas potorium	Innyalo pohar
Calix gemmatus,	Draga kövel rakot pohar
Poculum fictile,	Föld pohar, csupor

Poculum cryſtallinum,	Criſtaly pohar
Cyphus	Csebe
Poculum anciſum, celatum	Faragot műuel csinalt pohar
Poculum anſatum	Fűles pohar
Απύξωτον, Baucalis	Ital hidegitő jeges desa
urceus fictilis	Bőgre
Patera, cratera, Crater.	Arany kupa
Menſa	Aztal
Jentaculum	Főlőſtőkőm
Prandium	Ebeed
Merenda, antecœnium,	Oſonna
Cœna	Vatsora
Domicœnium,	Othon valo vatsoralas
Comeſſatio.	űdo kőzben valo zabalas
Cœnipeta, paraſitus	Vatsora leső
Menſa abiegna	Fenyő aztal
Menſa cupreſſina	Czipros fabol csinalt aztal
Menſa ſegmentata, teſſelata, vermiculata	Rakot aztal
Bractea aurea	Arany tabla
Cilliba, vel potius cibilla	Negy begű aztal
Diſcus,	Kerekded aztal, vagy talnyer

Tripus

Tripus	Harom labu aſztal
Monopodium	Egy labon allo aſztal
Triclinium	Harom aſztalu haz
Scamnum	Pad, loczа
Sedile	ülő ſek
Sedes	Szek
Sella, Thronus	Setzel ſek
Cathedra	Prædikallo ſek
Hemicyclus	Fęl kerek ſetzel
Mappa, menſale	Abroſs
Quadra, orbis, diſcus	Talnyer
Quadra ſtannea	On talnyer
Quadra lignea	Fa talnyer
Dapifer,	Talnak vagy etek fogo
Fuſcinula	Etekhez valo vella ki-vel az huſt ki veſzik
Structor	Etel metelő es ki rako
Chironomos dicitur is, qui in arte ſecandi capones & Anſeres, &c. eſt peritus,	Az ki az tikot es ludat meſterſeggel el tudgya bontani avagy metelni
Fuſcinæ argenteæ	Ezűſt vella
Cochleær argenteum	Ezűſt kalan
Symposium	Eggyűt valo ital
Pocillator, pincerna, á poculis,	Poharnak
Propinator. prægustator,	Etel vagy ital koſtolo

Ferculum, Miſſus	Taal etek
Commeſſalis, convictor, coëpulo	Lakozo tars
Cupediæ	Dragi es jo izű etkek
Apophoreta	Oly poharok kiket az lakodalom utan ſzabad el vinni az vendegnek
Epulum	Vendegſeg
Epulari	Vendegeskedni
Viſceratio	Az ſegenyeknek hus oztas
Scoparius ſervus	Sőprő ſzolga
Caniſtrum panarium	Kenyeres tariſznya
Ruſcus, vel ruſcum	Sőprűnek valo veſſző
Scopæ, arum	Sőprű
Scobs, Sordes	Szemet
Muſcarium flabellum	Legyező
Flabellum pavonium	Pava talbol csinalt legyezo
Caniſtrum, corbis, cophinus, ſporta, calatus, idem ſignificant	Koſaar
Salinum	So tarto
Buccella, Fruſtum	Darab kenyer
Offa	Falat, remek
Offa juſculata, jurulenta	Leben martot falat
Vinum dilutum	Vizes bor
Vinum merum	Tiſzta bor
Catinus, um	Etek hordo tanl

Patina, ſcutella	Fa taal
Patella	Kis taal
Lanx	Szeles öreg on tal
Cochlear	Kalan
Cochlearium	Kalan tarto
Gabata	Meely taal
Jurulentum	Leves etek
jus, juſculum	Etek leve
Aſſum, toſtum	Sült
Frixum	Raatot
Elixum, coctum	Főt
Laganum,	Laſka vayal sült turos beles
Paſtillus,	Kerekded pankho, csö-rege
Rufus cibus	Lencse
Epulæ	Kös etkek
Puls	Peep

Caput LXIV.

CULINARIA, SEU AD COQUI-nam pertinentia.

Konyhahoz valo nevek.

Culina, coquina	Konyha
Cocus, coquus	Szakats
Popina	Varos konyhaja

Popino	Varos ßakatsa
Archimagiros	Fő ßakats meſter
Obſonator, diſpenſator,	Safaar
Ignis	Tűz
Ignitabulum, Ignile	Tűzes ßerßam
Excuſſorium	Tűz kű ütő ßerßam
Silex, lapis igneus	Tűz kű, kova
Focus, foculus	Tűzhely
Fuligo	Korom
Caminus	Kemencze
Infumibulum, Fumarium	Füſtnek valo ablak, kemeny
Ligna acapna,	Szaraz fak, vagy, füſt nekűl valo fa, *ab* α *privativo* & καπνὸς *id eſt, fumus, quaſi ſine fumo.*
Lignum capnodes	Füſtölgő nyers fa
Calo, lignifer, xilophoros,	Fa hordo
Torris	Egő üßög
Titio	Füſtölgő üßög
Pruna	Eleven ßen
Carbo	Holt ßen
Fomes	Taplo
Favilla candens, Scintilla,	Szikra
Cinis	Hamu
Lix, ut varro dicit, eſt cinis foci	Hamu

Lixa.

Lixa.	Az kik fözni valo vizet hordanak az konyhara, *inde fiunt.*
Lixo	Vizben fözök
Lixivium	Lug
Elixum	Vizben fötetek
Follis, folliculus	Fuvo
Sulphuratum, Fomentum, sulphuracea	Keen gyertya
Bacillum, pruniceps	Szeen fogo
Coculum	Reez ſerpenyö
Sartago	Serpenyö
Caldarium, Ahenum	üſt
Ahenulum	Kis üſt
Lebes-etis	Vas fazek
Olla	Fazek
Urnarium	Aſztal az konyhaban kire vizet hordnak
Situla	Csev
Concha. Trulla, alveolus,	Valu
Hydria	Viz hordo vödör
Urna, urnula	Viz merö vödör
Orca	Edeny
Orcula	Kis edeny
Cacabus, operculum	Födö
Tripes, Chytropus	Harom labu vas, az kin vizet hevitenek, vagy harom labu ſerpenyö
Monoxylon	Tekenö

Alveus farinarius,	Sütő vagy dagaßto tè kenő
Guttus, lecythus	Olayos korſo
Crates, craticula	Roſtely
Crates ferrea	Vaś roſtely
Veru	Nyas
Veruculum	Nyaſatska
Tudicula	Nagy főző kalan
Pixis, pixidula	Szeiencze
Culter popinarius	Szakats kes
Cos	Kaßa kũ
Acuere cultrum, Extere-vere aciem cultri	Keſt eleſiteni
Novacula	Beretva
Mortarium	Moſar
Piſtillum	Moſar tőrő
Mortarium cupreum	Reez moſar
Intritum, contritium, intrimentum	Moſarban tőrőt
Tyroneſtis	Turo vagy ſayt morſolo beretam
Piperatum	Borſos etek
Alliatum	Foghagymas etek
Omphacinum	Egreſſes etek
Sinapium	Muſtar magos etek
Mola, molendinum	Malom
Mola manuaria, mola truſatilis	Kezzel forgato malom

Mal

Mola miliaria	Daralo
Mola asinaria	Szamar forgato malom
Pila	Kúlú, kiben kőleſt tőrnek
Lapis molaris	Malom kű
Furnum	Sütő kemencze
Præfurnium	Sütő kemencze faja
Piſtrinum	Malom, Sütő haaz
Piſtrinarius, piſtor, trix	Sütő.
Lignile	Fa tarto haaz
Panifica	Sütő aſſzony
Panificium	Kenyer ſütes
Clibanus ſuccenſus	Begyutot kemencze
Infurnibulum, pala	Kenyer hanyo lapat
Rutabulum, à proruendo igne	Aſag, vagy pemet
Rutrum, ab eruendo, Carbotrarium	Szen vono

Caput LXV.

AD PENUARIUM SPECTANTIA.

Tar hazhoz valo nevek.

Penuarium, cella penuaria, prompiuaria,	Taar haz, vagy eles tarto haz
Cellarius	Taar hazzal biro
Pincerna	Kulcsar
Promus, ma	Safaar

Condus

Condus	Taar hazban takaro
Penus	Taar hazban takart e-les
Salgama	Apro edenyben rakot eles, ugy mint Borſo, Kaſa, Lencse, olay füge &c.
Carnarium	Hus tarto haz
Petaſo, coxa:	Az utollya az diſznonak
Succidia lardi	Darab ſalonna
Sumen, eſt venter ſuillus infra umbilicum, cum ipſis uberibus,	Az diſznonak tölgyes haſa
Abdomen	Diſno hata, köveri
Axungia, arvina	Haay
Liquamen	Olvaſtot hay
Butyrum	Vay
Carinum	Dio olay
Oleum linarium	Len olay
Oleum olivæ	Fa olay
Lucanica	Apro hurka, vagy kolbaſz
Faliſcus venter	Hurka
Sanguiculus	Veeres
Mel merum	Gömbötz
Favum	Tiſta meez
Mel ericeum, ab erica frutice dictum	Lepes mez

Salsamentum	Sos hal
Muria	Sos viz, vagy sos halnak az vize
Insulsus	Sotalan
Ovum sorbile	Higan sült tikmony
Ovum durum, induratum	Kemenyen vagy öregön sült tikmony
Vitellus	Tikmony beek
Album, albugo	Tikmony fejere
Irritum ovum, putre,	
Hypenemium	Zap tikmony

Caput LXVI.

AD GRANARIUM PERtinentia.

Buzas hazhoz valo igek,

Granarium	Buzas haz
Horreum	Csür
Sytus, sive potius Sinus	Buza verőm
Clava pendula	Csep
Triturator	Buza nyomo lo, vagy ökör, vagy czeplő
Frumentum aceroſum,	Polyvas, boratlan buza
Pala, ventilabrum,	Szoro lapat
Ventilator	Szoro
Cribrum	Rosta
Vannus	Vas rosta

Cribrum

Cribrum farinarium, subcerniculum,	Szita
Sextarius	Szapu
Radius, hoſtorium	Csapo fa
Culeus, ſaccus	Saak
Saccus frumentarius	Gabonas ſak
Muſcipula	Eger fogo

Caput LXVII.

AD TECTUM PERTINENTIA.

Hejazathoz valo nevek.

Tectum	Haz hejazattya
Turris	Torony
Arx	Vàar
Tegula, Imbrex	Haz födel
Columbarium, periſterotrophium	Galamb tarto
Loculamentum	Galamb feſeknek valo hely
Columba miſcella	Tarka galamb
Pipio	Galamb fi
Tectum domatum, planum	Födeletlen haz
Tranſtrum	Altal gerenda
Tibicines	Szaru fak
Tignum, vel tigillum	Letz
Trabs	Gerenda

Capreoli	Kakas gerendak
Delicia	Az haznak ſzegeletin valo ßaru fa
Camerius	Fũ ßaru fa
Imbrices, ſcandulæ	Sindely, vagy, heazni valo teglak
Tectum cruſtatum	Sindelyezőt haz
Tectum ſtanneum	Batokkal heazot haz
Tectum arundineum	Naddal heazot haz
Tectum culmeum, ſtramineum	Szalmaval heazot haz
Tectum faſtigiatum	Hegyeſſen heazot haz
Tectum pectinatum	Ormozot heja az haznak
Stillicidium	Csőpőges
Gutta	Csőp ki męg le nem eſőt
Stillæ	Csőp
Subgrunda, æ, ſeu ſuggrundia, orum vel ſuggrunda,	Ezter ha
Canaliculi, ſeu aqualia,	Apro csatornak kiben az elsső viz foly az kutban
Tubus, Tubulus,	Főld alat valo reytek csatorna
Culmen, Faſtigium	Haz tetey
Scalæ arum	Laytorja
Gradus ſcalarum	Laytorja fogak
Coclidium	Kerengő garadits

Contignatio	Rend haz
Mutuli, vel mutili	Kosoru fa
Asseres, seu tabulæ	Deszkak
Coæptatio, tabulatio	Deszkazas
Pavimentum tessellatum,	Rakot padimontom'
T. Rudus, ruderis,	ónteſſel csinalt padimontom
Præsterium, pergula,	Mulato fól haz
Exedra	Erkely
Pycnostylon	Setalo soros hely
Canalis, aquæ ductus	Csatorna
Tegulæ	Haz fedni valo teglak
Sublaquear	Szaru fa
Velum	Vitorla az haz tetejen.
	Csikorgo

Caput LXVIII.

AD PUTEUM PERTINENTIA.

Kuthoz valo nevek.

Puteus	Asot kut
Cavedium, canalis	Kut mellet valo valu
Puteus dissluviatus,	Kut kiben esó viz esó
Puteus testudinatus	Be hejazot kut
Putearius	Kut aso
Puteus muscosus	Mohos kut
Cisterna	Csatorna kut
Aqua puteana, putearia	Kut viz

Aqua pluvialis	Eső viz
Fons	Kut fű, forras
Aqua fontanea,	Elő kut viz
Sipho fistula, tubus, lingula, epistomium	Csatorna kiből az forras ki foly
Staler	Szivarvany
Antilia	Viz merő saytar
Tollenon, onis	Kankalik
Tollo, tollonis	Az ki az kankalikon vizet merit
Trochlea	Csiga
Funis ductorius	Csigan jaro kőtel
Harpax, harpago	Kuton valo horog
Mergus, oris, hydria quam nonnulli situlam vocant, vulgo tamen dicitur,	Vődör, vagy męrni valo edeny
Hypogæum	Meely verem
Claustrum	A malomnak az gáttya

Caput LXIX.

AD STABULUM SPECTANTIA

Istallohoz valo nevek.

Stabulum	Istalo
Equile	Lo Istalo
Bovile, bubile	ökör Istalo
Ovile	juh akol
Caula, hara	Dißno ool

Caprile	Ketſke akol
Hædile, agninum ſtabulum,	Gödölye es Barany akol
Chenotoſcion, Chenotrophium	Lud ol
Gallinarium	Tik ol
Ornithotrophium	Az hol madarakat hizlalnak
Neſſotrophium	Recze ol
Saginarium	Ketretz
Aviarium	Galamb koſar
Armentum	Barom csorda
Grex minorum animalium	juh, vagy diſno nyay
Stabulum lithoſtrotum,	Kövel rakot iſtallo
Stabulum glareoſum. Sabuloſum, Arenatum,	Fövennyel töltöt iſtallo
Stabulum concameratum, fornicatum, curvatum, teſtudinatum	Kö boltos iſtallo
Præſepe	jaſol
Fœnile	Szena tarto hely
Farrago	Kevert
Magiſter ſtabuli	Lovaſs meſter
Equiſo, Agaſo	Köz lovaſs legeny
Locale	Iſtallo beer
Palearium	Polyva tarto hely
Equitium	Menes
Mandra	Menes tarto ſallas

Drom

Domedarius, Asturco,	
Gradarius,	Porosska
Tollutaris vel Gradarius	Kisepen sedi fel az labat
Canterius	Hereltlo
Caballus	Lo
Equuleus	Csiko
Equulus	Lovatska
Succursor equus	Igetõlo
Solea equestris, calceus equi,	Patko
Comphus	Patko szeg
Clavis connectere	Patkolni
Curulis equus,	Kocsis lo
Rhedarius, cisiarius equus	Sebessen futo lo
Veredus	Szekeres lo
Veredarius, vector	Kocsis, lo hayto
Carpentarius	Kolyaban fogot lo
Vacerra	Az rud az kiñez az lovakat kõtik
Furca, furcilla	Vella
Fimus	Lo ganey
Fimentum	Rakas ganey
Rastelli, Rastrum	Gereblye
Stramen, stramentum	Szalma
Fœnum	Szena
Palea, Acus-eris	Polyva
Strigilis	Lo vakaro

Equatribæ	Az ki az lovat vakarja
Frænum	Zabola
Capistrum	Kötő fek
Frontale,	Homlokon valo ekesseg
Chamus	Lanczos fek
Habena, retinaculum,	Gyöplű
Lupus lupatum	Hirapo lonak orraban vető roſtely
Calcar, ſtimulus	Sarkantyu
Ephippium	Nyereg
Ephippiarius equus	Nyergös lo
Ephippiatus	Meg nyergelt
Cingula, læ. laterales	Lo heveder
Equus deſultorius,	Kinek csak ſörin ülnek
Deſultor,	Az ki csak ſörin üli az lovat
Stapes, ſtapedes	Kengyel
Monile	Boncsok
Antilena, Antennæ	Szügyelő
Poſtilena, & poſtena	Far metring
Helcium, epirrhedium	Haam
Helciaria machinula,	Haam fa
Clitellæ	Malha vagy ſamar nyereg
Aſinus clitellarius	Malhaval meg terhelt ſzamar

Cingula laterales	Haamnak istrangja
Helcarius equus	Haamos lo
Mantica	Iszak
Mantica viatica	utra valo iszak
Dórsuale-stragulum	Pokrotz, ponyva
Bulga,	Kótes malha

Sunt sacculi correi ad ferenda numismata, sive alia ad iter necessaria.

Hypopera,	Tüszö kiben penzt tartanak

Caput LXX.

BALNEUM CONCERNENTIA.
Fürdőhöz valo nevek.

Balneum, balnea, arum	Főrődő
Balneum aquarum medicatarum	Gyogyito hev viz
Balneum sudatorium	Gőz főrődő
Thermæ	Termeszet szerint valo hev viz
Balneator	Fördős
Capsarius	Ruha őrző
Mediastinus,	Fördő haz törlő szolga
Urnarium	Desa vagy vödör tarto haz
Apodyterium, spoliatorium	Levetkőző haz

Succinctorium, subligaculum, semicinctium,	Berhe
Linteum	Lepedő
Laconicum, Hypocaustum vaporarium	Gőz fördő haz

Dictum Laconium quod eo Lacones peculiariter utereniur, Est enim Laconium fornacula ex terra & tegulis mammatis addito æmento vel potius tomento connata, quæ incluso igne, spiracula parva calefacit per præfurnium Laconici.

Heliocaminus,	Az napra fekűvő ßoba
Præfurnium	Kemencze ßaja
Solium, Labrum	Fördődő kad
Frictio	Törles, vagy vakarás
Strigilecula	Törlő, kivel törlik az ßennyet á teſtről
Strigmentum	Teſtről le törlőt ßeny
Apoxeon	Törlő ßolga
Pumex	Taytekboi valo kőkivel törőlnek
Pſycrolutron	Hideg viz fördő
Guttus,	Vekony es ßoros nyaku korſo

Caput LXXI.

CONTRACTUUM APPELLATIONES.

Vetelhez s. adashoz valo nevek.

Emſ

Emtio Vçtel
Venditio Arulas, eladas
Donatio Ajandekozas
Permutatio Csereles
Mutuatio Kölcsön adas
Verſura, Egy adoſſagbol ki menekedni, es maſnak adoſſa lenni
Accommodatio Ideig valakinek kölcsön adni
Locatio Haznak berben adaſa
Pignoratio Zalagozas
Conductio Berben el adot haznak meg fogadaſa
Fidejuſſio Kezeſſeg
Tutela, Tutorſag, vagy rea bizot marhanak oltalmazaſa

Emo, coemo, redimo, mercor, vendo, divendo, diſtraho, veneo, loco, æſtimo, indico, liceo, licitor, conſtat, valet, hæc feré ſunt contractuum appellationes.

Licere in voce activa ſignificat idem quod venum exponere, Aroſſa tenni
Et eſt venditoris, Tanti liceo, Ennyen tartom
Quanti lices, Menyin tartod
Parvi, Nem ſokon
Liceri autem in voce paſſiva eſt emtoris, & ſignificat certum pretium pro re venali dare, ut: tantum liceor vel licitor, Ennyit adok erte.

Caput LXXII.

TEMPORIS, ET PARTIUM ejus appellationes.

ũdőnek, es annak reßeinek nevek.

Tempus	ũdő
Tunc	Akkor
Cum	Mikoron
Dum	Migh
Pridem	Ez minap
Jam dudum	Regtűl fogvan
jam inde	Immar ettűl fogva
jam olim	Regenten
Olim, jam	Immar regen
Aliquandiu	Valami ideig
Ante hac	Ez előt
Poſt hac	Ez utan
Antea	Ennek előtte
Poſtea	Oßtan
Nudiustertius	Ez előt harmad nap
Nudius quartus	Negyed nap
Pridie	Ez előt valo nap
Perendie	Holnap utan
Poſtridie	Maſod nap utan
Pridem	Ez minap
Quotidie, ſingulis diebus,	Minden nap
In dies & in diem	Naprol napra
Quot modis	Menikeppen

Quoties	Meniber
Toties	Enniber
Diluculo	jo reggel
Crepusculo	Estvenyen
Quantisper	Meni ideig
Tantisper	Enni ideig
Quousque, usquo	Meddig
Huc usque	Eddig
Deinde	Ennek utanna
Dehinc	Ettűl fogva
Huc	Ide
Illico, statim, continuo, confestim	Mindgyart
Subito	Hirtelen
Propediem	Rövid nap
Quam primum,	Mihelyen, vagy mentől hamareb
De improviso, Ex improviso,	Hertelen
Nonnunquam	Neha neha
Iterum	Ismeglen
Duntaxat	Csak
Serò, tardè	Későn
Heri	Tegnap
Hodie, quasi hoc die	Ma
Cras	Holnap
Mane	Reggel

Prima luce, primo diluculo, ante ortum ſolis, ſummo mane jo haynalban

Meridie Delben

Tempori Alkolmatos ũdőben

Ad Græcas calendas, nunquam Soha

Occaſio Alkolmatoſſagh

Aeternitas, őrők ũdő

Sempiternum, ſeculum, ſpacium 100 annorum eſſe dicit

Feſtus, vel alias longum tempus, Egy ember nyom, ſzaz eſztendő

Luſtrum, Quinquennium, Olympias, (Significat etiam luſtrum prima ſignificatione habitacula ferarum, quæ ſic per Antiphraſin dicta ſunt, quaſi minime luſtrata; præterea lupanaria quoque ſic dicuntur, hoc eſt, domus meretriciæ.) őt eſztendő

Aevum, tempus & ætas longa ſive perpetua.

Quinquennalis, quod fit quinto quoque anno, Az mi minden őtőd eſztendőben elő kerűl egyſzer

Quadriennalis, Az mi negyed eſzendőben kerűl elő

Biennalis, Az mi minden maſod eſztendőben elő jű

Quinquennis, quimus őt eſztendős

Quadriennium Negy eſztendő.

Quadrimum Negy eſztendős.

Dimi-

Diminutivum ejus quadrimulus — Negy eſtendőske
Triennium — Harom eſtendő
Triennalis — Az mi harom eſtendőben kerűl elő egyſzer
Trimus — Harom eſtendős
Biennium — Ket eſtendő
Bimus — Ket eſtendős

Hinc ſunt illa derivata, Bimatus, trimatus, quadrimatus, quimatus, id eſt, ſpacium vel ætas 2,3,4,5, annorum. Idem autem judicium ſit de cæteris ſimilibus, ut ſunt: Sexennium, ſeptennium, Octennium, novennium, decennium, ultra hoc dicendum erit, undecim anni, duodecim anni (periphraſticé) tempus undecim vel duodecim annorum. Sic quoq; adjectiva, Sexennis, ſeptennis, octennis, novennis, decennis, quæ tamen minus uſitata ſunt.

Annus — Eſtendő

Ab an. id eſt, circum, & nando, id eſt, fluendo. Vel ab ἔννος inuſitato, quod annum Græcis ſignificat, Græcu ἐνιαυτὸς ab εν id eſt, in, & αὖτος ipſe. Huc alludit Virgilius.

Atq; in ſe ſua per veſtigia voluitur annus.

Anniculus — Eſtendős

Anniculus non tantum dicitur de animatis ut eſt animal, puer, vitulus, agnus: ſed etiam de inanimatis, ut, anniculum vinum. Porro id anniculum dicitur, quod annum quidem nondum exceſſit, ſed jam tamen ferè complevit.

Annic-

Annuus dicitur, qui totum annum durat, item quod fit singulis annis, ut: annuus proventus, Etendőnkent valo jővedelem

Annus bisextilis, Nap szőkő eztendő

Annus Emboliſmalis Eztendő kiben 13. Hold uyſag vagyon

Annua penſio Estendei fizetes

Annuatim Estendőnkent

Quotănis, ſingulis annis Minden estendőben

Quotennis Hany estendős

Biennis Ket estendős

Triennis Harom estendős

Quoteni Hanyan

Bini Ketten ketten

Terni Harman harman

Seſquiannus Mas fel estendő

Semiannus Fel estendő

Semi ſimpliciter ex ἡμίσυ graeco, & dimidietatem alicujus rei ſignificat. Significat talem eſſe, quale ei addimus in compoſitine ut; Seminudus, ſemimulier, ſemihora, ſemicaper, &c.

Semeſtre etiam dicitur Fel estendős

Quinquimeſtris öt holnapi

Quadrimeſtris Negy holnapi

Trimeſtris Harom holnapi

Bimeſtris Ket holnapi

Annoſus Estendős

Menſis Holnapi

Januarius, qui ſacér erat Jano,	Bodog aſſony hava
Februarius, Neptuno,	Bőyt elő ho
Martius, Minervæ,	Bőyt mas ho
Aprilis, Veneris	Szent György hava
Majus, Apollini,	Pünkőſt ho
Junius, Mercurio,	Szent Ivan hava
Julius, qui etiam Quintilis olim á Romulo dicébatur Jovi,	Szent jacab hava
Auguſtus, qui etiam olim dicebatur Sextilis, quod ſextus ſit à Martio, qui menſis erat anni initium	Kis aſſony hava
September, Vulcano	Szent Mihaly hava
October, Marti,	Mind Szent hava
November, Dianæ.	Szent Andras hava
December, Veſtæ,	Karacson hava
Septimana, Hebdomada, hebdomas	Heet
Dies Solis, Dies Dominicus,	Vaſarnap, ur napja
Dies Lunæ, feria prima dicitur,	Hetfű
D. Martis, feria ſecunda,	Ked
D. Mercurii, feria tertia,	Szerda
D. Jovis, feria quarta,	Csőtőrtők
D. Veneris, feria quinta,	Pentek
D. Sabbathi, Saturni, feria ſexta,	Szombat

Din

Dies	Nap
Dies feſtus	Innep nap
Feriæ	Innep napok
Dies operoſus, profeſtus	Köz nap, vagy dolog tevő nap
Dies vigiliæ	Innep nap eſti
Dies Bacchanalici	Farſang
Lupercales dies colere,	Farſanglani
Bacchari,	jo kedvet venni, vagy ugralni
Dies conſecrationis templi, dedicationis templi, Encænia, conſecratio templi,	Egyhaz napja
Dies ſupplicationum	Kereſztjaro nap
Quadrageſima, jejunium, carnis privium	Böyt
Paſcha ab Hebræo paſach, id eſt, tranſivit, Inde peſach, Græcis πασχα *feſtum judæorum: in memoriam, quod præteriit Dominus ædes filiorum jiſrael, & non percuſſit primogenita eorum,*	Huſvet, Chriſtus fel tamadaſanak napja
Aſcenſionis dies	Aldozo nap, Chriſtus menyben fel meneſenek napja
Pentecoſte	Pünköſt, Szent lelek nek el bocsataſanak napja
Dies Nativitatis Chriſti.	Karacſon napja, Chriſtus ſületeſenek napja
Hora	Ora
Seſquihora, id eſt, hora & media.	Mas fel ora

Semi-

Semihora	Fel ora
Horula, Horuncula	Kis ora
Horologium	Toromban valo mutato ora
Momentum, Nictus oculi,	Egy ßem pillantas
Nicto á niveo inde conniveo id eſt, ſignum oculis do, alterutrum claudendo, vel utrumque,	Szem hunyoritas
Ver	Tavaß
Aeſtas	Nyar
Autumnus	ŏß
Hyems, Bruma	Teel
Brumalis, Hyemalis	Teeli
Hornus, na, num, hujus anni,	Ez idei

Hornus, ab hic, & annus, idem eſt quod hujus anni, vel quod ætatem unius anni non exceſſit, inde eſt: Hornotinus, quod ferè idem ſignificat, hujus vel unius anni. Serotinus id eſt, quod eſt fere in fine, vel in calce anni.

Hornæ fruges	Ez idei gabona
Hornum vinum	Ez idei bor
Nox	Eyel, Eczaka
Prima fax,	Gyertya gyutas korban valo ũdŏ
Concubium, tempus cum itur cubitum.	Le fekũnni valo ũdŏ

Nox intempeſta, tempus ante mediam noctem. Keſŏ ey

Crepuſculum, tempus ante ortum ſolis, aut poſt ipſius occaſum, ut cum dicitur: Literas ſcripſi ipſius diei crepuſculo, intelligimus nos ſcripſiſſe in, vel poſt auroram, cum veró, crepuſculo noctis id eſt, vergente jam ſole ad veſperum, vulgo Sötet haynal

Aurora Haynal

Diluculum, ſummum diluculum jo haynalban, reggel

Tempus matutinum Reggeli idö

Luceſcit, dieſcit Virrad

Veſperaſcit, noctеſcit, adveſperaſcit, inveſperaſcit, veſperat, Eſtvelédik

Meridies Deel

Veſper, ra, rum, veſpere.

ſerum diei, Eſtve

Mox imminet, noctеſcit, Sötetedik

Dinoctium, binoctium Ket eſtve

Trinoctium Harom eſtve

Quadrinoctium Negy eſtve

Novilunium uy hold

Plenilunium Hold tölte

Neomenia Hold fotta

Arcus diurnus Nap hoßßa

Seſquidies Mas fel nap

Seſquimenſis Mas fel holnap

Annus biſſextilis Nap ßökö eßtendö

Aeſtivus, a, um, Nyar

Aeſtus Hevſeg

Menſtr

Menſtruus, ă, um	Minden holnapi
Menſtruum opus	Egy holnapi munka
Octiduanum opus	Nyoltzad napi munka
Strena, natalitium munus,	Szűletesnek ajandeka, uy ekstendő
Dies natalis,	Szűletes nap
Angaria, vel ut alii volunt,	Ketelen valo ſolgalat Kantor, *h e:* Harom holnap
Didaſtrum	Tanitaſert valo beer

Caput LXXIII.

DE NUMERANDO, Az ſzamlalaſrul.

Numerus	Szam
Numerare	Szamlalni
Unus, a, um	1 Egy
Duo, æ	2 Kettő
Tres, tria	3 Harom
Quatuor	4 Negy
Quinque	5 őt
Sex	6 Hat
Septem	7 Het
Octo	8 Nyoltz
Novem	9 Kilentz
Decem	10 Tiz
Undecim	11 Tizen egy
Duodecim	12 Tizen kettő

Tredecim	13	Tizen harom
Quatuordecim	14	Tizen negy
Quindecim	15	Tizőn őt
Sedecim	16	Tizen hat
Decem, & ſeptem	17	Tizen het
Decem & octo	18	Tizen nyoltz
Decem, & novem	19	Tizen kilentz
Viginti	20	Hufz
Unum, & viginti	21	Hufzon egy
Viginti duo	22	Hufzon kettő
Centum	100	Szaz
Mille	1000	Ezer
Primus, a, um		Elſő
Secundus, a, um		Maſodik
Tertius, a, um		Harmadik
Quartus, a, um		Negyedik
Quintus, a, um		őtődik
Sextus, a, um		Hatodik
Septimus, a, um		Hetedik
Octavus, a, um		Nyoltzadik
Nonus, a, um		Kilentzedik
Decimus, a, um		Tizedik
Viceſimus, a, um		Hufzadik
Singuli		Egyik egyik
Bini		Kettő kettő
Terni		Harom harom
Quaterni		Negy negy
Quini		őt őt

Caput LXXIIII.

AQUARUM APPELLATIONES,

Vizeknek nevek.

Mare, Aequor, Fretum, Pontus, Pelagus, Oceanus	Tenger
Litus	Part, Tenger partya
Ripa	Az partnak felsö rebe folyo viz partya
Fons fistularius	Cseves kut
Aquæductus, Rivus	Folyas patak
Rivulus	Patakotzka
Flumen, fluvius, Amnis	Folyo viz
Gurges	örveny
Palus, dis, Lacus	Allo to
Vadum	Az viz az hol csekely, es altal mehetni, Gazlo
Rhenus, fluvius Germaniæ	Rhen vize
Danubius, Ister	Duna
Rabus	Raba
Vagus	Vaag
Gemmatus fluvius	Gyöngyös vize
Tibiscus	Tisza
Samusius, Samus	Szamos
Savus	Szava
Dravus	Drava
Marisius	Maros
Chrysius	Körös

Caput LXXV.

DE VESTIBUS.

Az ruhakrol.

Veſtis	Ruha
Veſtimentum	öltőzŏ ruha
Veſtitus	Ruhazat
Tunica brevis	Dolmany
Manica	Dolmanynak, vagy fŏl-ſŏ ruhanak uija
Tunica longa, veſtis muliebris	Szoknya
Talaris tunica	Bokaig valo ruha
Toga	Fŏlſŏ ruha
Pallium	Palaſt
Amiculum	Vallig valo palaſt
Amiculum collare	Nyakban verŏ palaſt
Penula	Kŏppŏnyeg
Chlamys-dis	Hoſſu kŏntŏs
Epheſtris-dis	Panczel ŭmŏg
Veſtis cymitalis	Csŏmŏlyet ruha
Undulata	Habos csŏmŏlyet
Veſtis ſericea	Selyem ruha
Veſtis damaſcæna	Kamuka ruha
Pannus attalicus	Atlatz
Petia panni	Egy veg poſzto
Sericum villoſum	Boytos ſelyem

Carma-

Carmasinum	Karmasin szinű poszto mint az saja
Quisquiliata vestis	Skarlat
Vestis acupicta	Iratos ruha
Vestis linea	Len ruha
Vestis lanea	Gyapjubol szőtt ruha
Vestis lugubris, Pulla vestis	Gyasz ruha
Vestis plicata, implicata, in rugas contracta	Ranczos ruha
Plica	Rancz
Palla	Asszony embernek valo talpig erő palast
Reticulum	Fő kötő halo, kiben takarjak az hajat
Capitium	Csafrang
Attalicæ vestes	Aranyas barsony ruhak
Vitta	Fő kötő
Galerus, petasus	Kalapos süveg
Collarium	Fodros galler
Fimbria	Perem
Pannus subducticius	Belleni valo poszto
Sindon	Gyoltz
Rica	Fatyol
Reno	Mezitelen kődmen, *quæ vox à Græcis fluxit, qui oves appellant* ῥῆνας
Cassula	Szoknyatska

Induſium, Camiſia, Intervula, ſubucula	ſimög
Cyclas-dis	Rokolya
Supparum	Suartz
Succinctorium, campeſtre, Perizoma	Gatya
Cæligæ	Nadrag
Tibiale	Hariſnya, ſalavardi
Faſciæ crurales	Terd kötö
Calopodium, calceus ligneus, Calo	Fa lab
Soleæ	Solya, kinek ſarka nincs
Panthophila	Poſtoval bellet ſolya
Cothurnus, calceus obliquus	Csizma
Soccus	Kaptza
Pero	Botskor
Ocreæ	Szekernye
Calceus	Saru
Corrigia	Saru ſiy
Ligula	Szalak ſiy
Chirotheca	Keſtyü
Cingulum, Zona	Eö
Baltheus, in pl. Baltheæ	Parta ö

Caput LXXVI.

VENTORUM NOMINA.

Szelek.

Szeleknek nevek.

Ventus Szel
Ventosus Szeles
Tempestas Szel veß
Turbo Forgo ßel
Subsolanus, ἀπηλιώτης *ventus cardinalis ab ortu æquinoctiali flans.* Nap keleti ßel
Hellespontius, καικίας *ab ortu æstivo.*
Vulturnus, εὖρος *ab ortu brumali. Alias Vulturni, &. Evri dicuntur omnes venti orientales.*
Favonius, ζέφυρος, *ventus cardinalis ab occasu æquinoctiali flans.* Nap nyugati ßel
Corus, ἀργέστης, *ab occasu æstivo.*
Africus, λίψ, *ab ortu brumali.*
Auster, Νότος, *ventus cardinalis à meridie.* Deli ßel
Evroauster, εὐρόνοτος, *ex angulo orientali.*
Austroafricus, λιβόνοτος *ex angulo occidentali.*
Septentrio ἀπαρκτίας *ventus cardinalis ab ipso septentrione flans.* Ebaki ßel
Aquilo, βορέας *ex angulo orientali.*
Circius, θρασκίας *ex angulo occidentali.*

Porrò nautæ triginta duos ventos propter navigandi commoditatem numerant. Poëtæ verò & veteres tantum quatuor numerare soliti sunt.

Caput LXXVII.

LOCORUM NOMINA.

Helyeknek nevek.

Insula	Sziget
Provincia	Fegyverrel vőt tartomany
Patria, natale solum	Embernek hazaja
Eremus, solitudo	Puſta, kietlen
Eremita	Kietlenben lako, remete
Comitatus	Var megye
Comitia	Orſag gyűleſe
Nemus, Lucus	Berek
Saltus	Gyakor erdő, liget
Saltuarius, Sylvarius	Erdő kerűlő
Mons	Hegy
Collis	Halom
Tumulus, tumor terræ	Domb
Colliculus,	Halmotska
Vallis	Vőlgy
Convallis	Igyenes feneků vőlgy
Vallum	Lator kert
Agger	Töltes
Campus, planicies	Szeles mező
Ager, Rus	Mező
Arvum	Szantani valo mező

Caput LXXVIII.

REGNORUM, ET REGIONUM *Nomina.*

Orſagoknak, es tartomanyoknak nevek.

Regnum

Regnum	Orßag
Regio	Tartomany
Pannonia inferior, Hungaria,	Magyar orßag
Transylvania, septẽ castra	Erdely orßag
Cisalpina	Havas alföide
Gallia, Francia	Franczia orßag
Germania, Teutonia	Nemet orßag
Austria, Pannonia superior	Bets orßag
Italia, Latium	Olaß orßag
judæa	Sido orßag
Græcia	Görög orßag
Moravia	Morva orßag
Bohemia	Cseh orßag
Dalmatia, Sclavonia	Tot orßag.
Sepusium	Szepesseg
Illyria, Croatia	Horvat orßag
Moldavia	Moldva orßag
Polonia	Lengyel orßag
Marmacia, Marmarussa	Maramaros
Cumania	Kun orßag
Iberia, Hispania	Spaniol orßag
Sarmatia	Sarmatiak tartomanya
Silesia	Silesia tartomany
Saxonia	Saxonia
Thracia	Ratz orßag
Ruscia	Oroß orßag

Prussia

Pruſcia	Pruß orßag
Moſchovia	Mußka orßag
Aethiopia	Szerecsen orßag

Caput LXXIX.

GENTIUM NOMINA.

Nemzetſegeknek nevek.

Hunnus, Hungarus	Magyar
Germanus, Teuton	Nemeth
Croata, Dalmata	Horvat
Sclavus	Toth
Raſcianus, Thrax	Ratz
Bulgarus	Bolgar
Cumanus	Kun
Bohemus	Csyeh
Valachus	Olah
Carinthiacus	Kranitz
Italus	Olaß
Aethiops	Szerecsen
Saxo	Szaß
Siculus, Siculi	Szekelyek
Tartari	Tatarok
Getæ	Getak
Circaßius	Cserkeß
Polonus	Lengyel
Hiſpanus	Spaniol
Judæus, Hebræus	Sido

Carmanus	Karmany
Græcus	Görög
Latinus	Deak

Caput LXXX.

CIVITATUM NOMINA.

Varoſoknak nevek.

Civitas	Varos
Venetiæ	Velencze
Vienna	Becz
Piſonium, Peſonium	Poſony
Græcia	Geretz
Tyrnavia	Nagy ßombat
Jaurinum	Nagy győr
Comarinum, Gomorra	Komarom
Guncium	Kőßögh
Strigonium, ab Iſter & Garam,	Eßtergam
Viſegradum	Miſe grad
Alba regalis	Szekes fejer var
Buda	Buda
Peſthum,	Peſth
Quinque Eccleſiæ	Peecs
Nandor alba, Bellogradum, Taurunum	Nandor fejer var
Varna	Varano
Hadrianopolis	Drinapoly
Conſtantinopolis, alias Byzantium,	Conſtanczinapoly

Laicio-

Laciovia	Lőcse
Fragopolis	Eperjes
Caſsovia	Kaſsa
Tyropolis	Keſmark
Agria	Eger
Debrecinum	Debreczen
Neapolis	uy varos
Nicopolis	Nikapoly
Macharopolis	Fegyvernek
Novocomium	uy falu
Aegopolis	Ketskemet
Altinium	Tolna
Ad ſtatuas coleſtas	Kalocza
Mercuriopolis	Szerda hely
Sabaria	Szombat hely
Varadinum	Varad
Rivulinum	Nagy banya
Medius mons	Felſő banya
Claudiopolis, Clauſemburgum,	Kolos var
Alba julia	Gyula fejer var
Cibinium	Szeben
Biſtricia	Beſtercze
Corona	Braſso
Agoripolis	Vaſar hely

Caput LXXXI.

DE VARIIS TITULIS EPISTOlarum, item curialium, ſeu forenſium vocabula.

Külömb

Külömb külömb fele leveleknek nevei, es törvenyhöz valo igek.

Prorogatoria	Halladek level
Judicialis	Szolito level
Judicionalis	Szek level, vagy birsag level
Reambulatoria	Hatar jaro level
Prohibitoria, inhibitoria	Tilalom level
Donationalis	Adomanyrol valo level
Privilegiatoria	Ok level
Indictoria	Egy haz tilalom level
Divisionalis	Osztas level
Evocatoria	Hivatal level
Apocha, vulgo quientia. expeditoria	Menedek level
Antapocha, obligatoria	Adossag level
Fassionalis	Vallas level
Statutoria, sive introduCtoria	Iktato level
Inquisitoria	Tudakozo level
Testimonialis	Bizonsag level
Indulgentionalis	Eskűvesről valo level
Impignorateria	Zalagos level
Proclamatoria	Föl kialto level
Protestatoria	Tudomanyrol valo level
Præceptoria. Mandatum	Parancsolo level
Conventionalis. compositionalis	Alkuvo level

Privilegium, Hæreditoria,	örökſegről valo level
Patrimonium	örökſeg
Teloniatoria	Vamra valo level
Interrogatoria	Kerdező level
Supplicatoria	Könyörgő level
Salvus conductus, Ciceroni, Fides publica,	Szabad jaro level
Commutatoria	Csere level
Diploma	Oldozo level
Martyrion	Bizonſag level
Venditionalis	Aros level
Amicabilis, familiaris,	Baratſagos level
Protectionalis	Otalom level
Literæ gratiæ	Kegyelem level
Hoſtilis	Ellenkező level
Sententionalis	Sentencia level
Conductoria	Ket bőcsű level
Procuratoria	Prokator level
Communis inquiſitio	Bekes level
Citatoria	Idező level
Donatoria, Donatio	Adomany level
Atteſtatoria	Eskűtő level
Confeſſionalis	Gyontato level
Inductionalis	Szek level
jus canonicum	Szent törveny
Paria libelli	Vallaſnak maſſa
Compulſoria	Vallato parancsolat
Taxa	Ado

vel

Alledium.	Major haz
Areſtatoria	Tarto level
Metalis	Hatar jart level
Homagium	Ember dija
Pactatio	Szarczoltatas
Relatoria	Valaß level
Actor	Föl pörös
In cauſam attractus,	
Reus	Al peres

Caput LXXXII.

SYLVA PROPRIORUM.

Tulaydonſagoknak öſve gyüteſe.

Hominis	*Proprium eſt*	*Sermocinari, loqui, videre, numerare, &c.*
Leonis		*Rugire,* Sini, orditani
Tygridis		*Rancare*
Lyncis		*Fremere*
Urſi		*uncare*
Elephantis		*Barrire,* Bartzagni
Lupi		*ululare,* orditani
Apri		*Frendere*
Cervi, & Onagri		*Glocitare*
Tauri, vaccæ		*Mugire*
Bovis		*Boare* Bömbelni
Aſini		*Rudere & oncare,* Rini.

Equi	*Hinnire*, Nyeritteni
Camelorum, & Arietis	*Blaterare*
Verris	*Quirritare*
Suis, porci	*Grunnire*, Nikörögni, Röhögni
Ovium	*Balare*, Begetni
Hirci	*Mutire*. Mökögni
Canis	*Latrare*, ugatni
Vulpis	*Gannire*. Nikogni
Leporum	*Vagire*, Vikogni
Murium	*Mintrare*, Czintzogni
Mustellæ	*Dintrire*
Grilli	*Grillare*
Serpentis	*Sibilare*, Süvöltemi
Ranarum	*Coaxare*, Vartyagni
Cicadarum	*Fritinire, vel stridere*
Apium	*Bombilare*, Zöngeni
Vespertiliones	*Stridere*, Czintzögni
Aquilæ,	*Clangere*
Vulturis,	*Pulpare*
Accipitris	*Pipare*
Milvi,	*Lipere*
Gruis,	*Gruere*
Cygni,	*Drensare*
Corvi,	*Crocitare* } Kakogni
Cornicis,	*Cornicari* }
Pavonis,	*Pupillare* Vavogatni

Proprium est

Cicuit

Ciconiæ,	Propriùm est:	Glotorare, vel crepitare, kelepölni
		Tetrinire
Anatis,		Strepere, vel gratitare, Gegögni
Anserum		
		Pisitare
Sturni		Curcucurrire, Kukurikolni
Galli		Gracillare Karalni, kodacsolni
Gallinæ		
Turturum, Columbarum		Gemere, Nyögni
Turdi		Trutilare
Perdicis,		Cacabare
Bubonis,		Bubare, Bugatni
Noctuæ		Cucubare, Huhogatni
ululæ		ululare
Palumbis,		Plausitare
Picarum,		Garrire, Csörgeni
Graculi,		Frigulare
Passeris,		Pipire, Csiripilni
Hirundinis,		Trusare, Ficsirikölni
Meropis, & reguli		
		Zinzilulare
Cuculi,		Cuculare Kakukolni
Accedula,		Mitilare
Meanca,		Tinninare,
Felis		Leucare Miogatni

Index rerum seriem demostrans.

A.

Aetates Hominum 110
Affectũ appellationes 123
Affinitatem, et cognationem significantia 130
Agriculturæ instrumẽta 68
Agrum concernentia 66
Animaliũ appellationes 74
Aquariũ appellationes 245
Arborum nomina 47
Arborum partes 51
Arborum culturæ 52
Arborum morbi 53
Arbor cõsanguinitatis 134
Armorum genera 170
Aromata, seu condimẽta 46
Artificum & mechanicorum appellationes 148
Artificum officinæ 157
Artium & noticiarum vocabula 117

B.

Balneum concernentia 231
Bellicarum machinarum genera 170

C.

Ciborũ variæ differẽtiæ 159
Civitatum nomina 253
Cœnaculum cernentia 212
Cognationem & affinitatem significantia 130
Colorũ appellationes 124
Condimẽta, seu aromata 46
Conditionũ diversarum appellationes 145
Conjugii nomina 133
Contractuum appellati; 232
Corporis habitus 108
Cotes 11
Cubiculum cum suis partibus 201
Culinaria, seu ad coquinam pertinentia 217
Currus, cũ suis partib; 169

D.

Dignitatum Ecclesiasticarum nomina 137
Dignitatum secularium nomina 142
Dimensionem, seu mensuram significantia 113
Domus & partes ejus 197

E.

Ecclesiasticæ res 139
Ecclesiasticarum dignitatum nomina

nomina 137
Epistolarum tituli 254
Excrementa 193

F.

Fæces & excrementa 193
Figurarum & formarum nomina 129
Fossilia 9
Fructus ad Pomarium pertinentes 53
Frumenta diversa 44

G.

Gemmæ 10
Gentium nomina 252
Graduum vitæ humanæ appellationes 145
Granarium concernentia 223
Gynæcium spectantia 203

H.

Habitus corporum 108
Habitus mulierum 203
Herbarum nomina 15
Herbarum partes 40
Homo & partes humani corporis 95

I.

Insectorum appellatio: 82
Instrumenta vineatica 62

L.

Lacum spectantia vocabula 71
Lapides 9
Legumina diversa 44
Liquidorum nomina 14
Locorum nomina 249

M.

Machinarum bellicarum genera 170
Magistratuũ nomina 144
Marmora 11
Mechanicorum nomina 148
Mensurarum & ponderum nomina 113
Metalla 9
Metallica, seu succi concreti 12
Meteora 6
Meteora ignea 6
Meteora aërea 7
Meteora aquea 7
Meteora terrestria seu fossilia 9
Militiam spectantia 173
Morborum appellat: 176
Morbis affectorum appellationes 190
Mulierum habitus 203

N.

Navigiorum genera 195
Nauticã rem ſpectãtia 195
Numerum ſpect: 243

O.

Odorum appellat: 127
Officinæ artificum 157

P.

Panes & placentæ 162
Penuarium ſpectantia 221
Piſcium appellationes 91
Planetarum nomina 5
Pœnarum genera 175
Pomarium ſpectantia 53
Ponderum nomina 115
Pratum concernentia 70
Præriorum ſylva 257
Puteum ſpectantia 226

R.

Radices eſculenta 45
Regnorum & Regionum nomina 250
Reptilium appellat: 80

S.

Saporum appellatio: 128
Saxa 12
Sidera ſeptentrionalia 3
Sidera, ſeu ſigna Zodiaci 4
Sidera meridionalia 4
Silices 11
Sonorum appellationes 126
Stabulum ſpectantia 227
Subſtantiæ ſpirituales 1
Subſtantiæ corporeum cæleſtium nomina 2
Subſtantia corporeæ ſimp: 6
Succi concreti 12
Sylvam concernentia 72

T.

Tactum concernentia 128
Tectum ſpectantia 224
Temporis & partium ejus ſignificationes 234
Terrarum nomina 250

V.

Valetudinem concern: 192
Vaſorum appellationes 165
Vehiculorum genera 168
Ventorum nomina 248
Veſtium nomina 246
Vindemiam concernẽtia 63
Vineatica inſtrumenta 62
Vineæ culturam ſpect: 61
Vinetum ſpectantia 57
Vinorum genera 64
Virtutũ et vitiorũ app: 119
Vitis partes 58
Vitium fructus 59
Vitium morbi 62
Volucrum appellationes 85

Suscepit Israel puerum

Mas regiſtrum

A.

Aſzſzony allatoknak hazokrol es öltözetekről 203
Attyafiuſagnak es ſogorſagnak nevek 130

B.

Betegſegeknek nevek 176
Betegöknek nevek 190
Bogaraknak nevek 82
Boroknak nemek 64
Budoſo csillagok utan valo Iegyek 4
Büntetéſeknek nemei 175
Buzas hazhoz valo igek 223

C.

Cselekedeteknek nevek 120
Csuſzo maſzoknak nevek 80

D.

Del fele valo eghi iegyek 4

E.

Ebellő es vacsoralo hazhoz valo nevek 212
Edenyeknek nevek 165
Eghes fön termö allatok 7
Egeſseghez valo igek 192
Eghi allatoknak nevek 2
Egyhazi tiſzt viſeleſeknek nevek 137
Egyhazhoz tartozo dolgok 139
Eltepö allatoknak nevek 6
Ember külſö belſö reſzeivel 95
Emberek ideieknek nevek 110
Embereknek külömb külömb fele rendben valo nevek 145
Etkeknek külömb külömb fele nevek 159
Erdöhöz tartozo nevek 72
Erczek 9
Erczekhez es kövekhez iarulok 12

Ezaki esillagok, Iegyek 1

F.

Faknak nevek 47
Faknak reſzei 51
Fak környül valo gondok 52
Faknak megh veſzeſi 53
Farago meſter embereknek nevek 148
Fenkövek 11
Fön termö allatok 6
Földön elö eleven allatoknak nevek 74
Formaknak külömb külömb nevek 129
Füveknek nevek 15
Füveknek reſzei 46
Fü ſzerſzam 46
Fürdöhöz valo nevek 231

G.

Ganeioknak es ſöpreiöknek nevek 193
Gyökereknek nevek 45
Gyöngy 10

H.

Hadi eſzközöknek pattantyuknak es fegyvereknek nevek 170
Haioknak nemek 195
Haiozashoz valo nevek 196
Halakrſak nevek 91
Halohaz reſzeivel öſzve 201
Haz es annak reſzei 197
Hazaſſaghoz valo nevek 133
Heiazathoz valo nevek 224
Helyeknek nevek 250
Hig allatoknak nevek 14

I.

Illeteshöz valo nevek 128
Indulatoknak nevek 123

Iſallo-

...llo nevek 127
Izek nek nevek 128

K.

Kemeny kövek 12
Kenyereknek es beleſeknek külömb külomb nemei 162
Kerti gyümölts 53
Konyhahoz valo nevek 217
Könyvtartohoz tartozok 207
Kovak 11
Kövek 10
Kuthoz valo nevek 226

L.

Lelki allatoknak nevek 1
Leveleknek nevei, es törvenyhöz valo igek 255

M.

Madaraknak nevek 89
Magoknak nevek 44
Marvanyok 11
Merteköknek nevek 113
Meſter embereknek nevek 148
Meſterſegeknek nevek 117
Mezei munkahoz valo ſzerſzamoknak nevek 68
Mezöhöz valo nevek 66
Mühelyeknek nevek 157

N.

Nemzetſegeknek nevek 252

O.

Orſzagoknak es tartomanyoknak nevek 250

P.

Pattantyukhak es fegyvereknek nemek 170

R.

Rethez tartozo nevek 70
Ruhaknak nevek 246

S.

Szagoknak nevek 1...
Szamlalaſrol 24
Söpreiök es ganeioknak nevek 19
Szöngeſeknek nevek 126
Szekereknek nemek 168
Szekernek reſzei 169
Szeleknek nevek 249
Szölöhöz tartozo nevek 57
Szölö tönek reſzei 5...
Szölö gyümölts 59
Szölö mühöz valo ſzok 6...
Szölö mühöz valo ſzerſzamok 6...
Szölönek veſzedelmi 6...
Szineknek nevek 12
Szürethez valo ſzok 6...

T.

Taar hazhoz valo nevek 22...
Tartomanyoknak es orſzagoknak nevek 15...
Teſtnek allapattyarol valo nevek 10...
Tiſzt viſeleſeknek nevek 142
Tohoz tartozo nevek 76
Törvenyhöz valo igek 255
Tulaydonſagoknak iedzeſi 25...
Tüzes fön termö allatok ...

U.

üdö es annak reſzei 23...

V.

Varoſoknak nevek 25...
Vetel es adashoz valo ſzök 23...
Vilagi tiſzt viſeleſeknek nevek 142
Vinczeghez valo nevek 173
Vizeknek nevek 245
Vizes fon termö allatok 7...

FINIS.

SFARSIT